

Srečanje udeležencev projekta o razvoju kmetijstva

Ohraniti velikoplaninski zaklad...

Pred dnevi so se na planoti pred bajto Pašne skupnosti Velika planina zbrali predstavniki kamniške, menceške, moravske in trzinske občine, predstavniki pašnih in agrarnih skupnosti, kmetijske pospeševalne službe, planinskih in rekreacijskih društev ter družbe Velika planina zaklad narave na zaključnem srečanju udeležencev projekta z naslovom **Izboljšanje usposobljenosti, ustreznosti in konkurenčnosti kmetijstva v**

občinah Kamnik, Moravče, Mengeš in Trzin.

Na podlagi skupnega razvojnega programa Podjetne regije so omenjene občine (občina Kamnik je nosilec projekta) skupaj oblikovale projekt izobraževanja kmetovalcev in ga lani pripravile na razpis Delegacije Evropske komisije v Ljubljani. Ta projekt v vrednosti šest milijonov tolarjev je eden od osmih, ki jih je med 56 prijavi Delegacija EK izbrala za sofinanciranje, kar po-

meni, da bo prispevala 80% potrebnih sredstev. Projekt je bil pohvaljen, saj je po mnenju Delegacije edini med odobrenimi, ki so ga pripravile lokalne skupnosti (občine) in tudi edinstven, ker ga je prvič uspešno prijavi več občin skupaj, kar pomeni zgled dobrega medobčinskega sodelovanja. Zaključnega srečanja na Veliki planini se je udeležil tudi g. **Erwan Fouere, ambasador Delegacije Evropske komisije v Sloveniji.**

Več na 3. strani

Župan Tone Smolnikar je pred bajto velikoplaninske pašne skupnosti ob zvokih pastirskega tria Stegna, Korlna in Petra pozdravil goste iz Evropske komisije in udeležence zaključnega srečanja o razvoju kmetijstva. FRANC SVETELJ

Spoštovani Kamničani!

Ob Dnevu slovenske državnosti iskrene čestitke vsem občankam in občanom.

Letošnji praznik bomo obeležili v torek, 24. junija, ob 18. uri na Glavnem trgu, v sodelovanju z Mestno godbo Kamnik, slavnostni govornik pa bo g. Lojze Peterle, prvi predsednik slovenske vlade. Po osrednji slovesnosti bo zabavni program z ansambлом Viharnik.

Vljubno vabljeno!

Župan
ANTON TONE SMOLNIKAR

OB NAŠEM SKUPNEM
PRAZNIKU, DNEVU DRŽAVNOSTI,
VSEM OBČANKAM IN OBČANOM
ISKRENO ČESTITAM!

MIHA NOVAK
NAČELNIK
UPRAVNE ENOTE KAMNIK

V času prireditve v počastitev Dneva slovenske državnosti v torek, 24. junija, bo od 17. ure do srede, 25. junija, do 1. ure popolna zapora Glavnega trga, Maistrove ulice in delno Medvedove ulice. Obvoz bo urejen po Tomšičevi ulici in Trgu prijateljstva, Japljevi, Kolodvorski in Samostanski ulici ter Šutni.

Kulturni praznik Tuhinjske doline

Miciki je treba moža

Prav poseben dogodek, ki je v petek in soboto, 13. in 14. junija, v Kamnolom nad Gradišcem pritegnil množico ljudi iz Tuhinjske doline in od drugod, je bila uprizoritev ljudske veseligre (Micki je treba moža) avtorja Vinka Koržeta.

Kmečko veseligrso so pripravile igralske skupine Tuhinjske doline: Srednja vas, Zg. Tuhinj, Pšajnovica in Šmartno.

Kamnolom je posrečeno izbrana kulisa za takšne prireditve, saj se dogajanje odvija v naravnem okolju med domačini in z domačimi igralci, ki so svojo vlogo uspešno uresničili.

Množica gledalcev je vzpod-

buda za razmislek utemeljenosti zamisli in želje, da bi v tem enkratnem okolju razširili to vrst dejavnosti, ne kot konkurenčnost Studencu ali ljubljanskim Križankam, pač pa kot dopolnjevanje kulturnega utripa Tuhinjske doline in še širše.

Organizatorju gre zahvala za uspešno prireditev, ki je med gledalce vnesla veliko humorja in prešernega razpoloženja ob vrsti zapletov Micikine bolezn. Igra je pokazala tudi na iznajdljivost in sposobnost tamkajšnjih prebivalcev.

Igro je režiral Franc Modrijan, pomočnici režije sta bili Jana Pavlič in Katarina Arčon

Žavbi, ki je bila hkrati šepetalka, sceno je pripravil Tone Rajsar, masko Meta Rajsar, kostume pa Jelka Baloh.

Kot igralci so nastopili Igor Žavbi, Urška Vrankar, Breda Jeras, Andreja Močnik, Tone

Rajsar, Marta Razpotnik, Jana Pavlič, Simon Modrijan, Rado Hribar, Jože Zore, Boštjan Rakovec, Katarina Arčon-Žavbi, Nada Drolc, Vinko Pestotnik in Jože Drolc.

STANE SIMŠIČ

Posvet o tem, kako Miciki pomagati, da ozdravi.

Kamniški občan bo ponovno med vami v petek, 11. julija. Članke oddajte najpozneje do srede, 2. julija; oglase in zahvale pa do torka 8. julija, v našem uredništvu v Kamniku, Glavni trg 23 (stavba med občino in sodiščem, I. nadstropje), tel.: 01/83 91 311, 041/662 450, faks: 01/83 19 860, elektronski naslov: sasamejac@volja.net. Uredništvo odprto: ponedeljek od 8. do 15. ure, torek od 9. do 13. ure, sreda od 8. do 12. ure in od 13. do 17. ure.

Danes so osnovnošolci in srednješolci odšteli zadnji dan do teško pričakovanih počitnic. Ogladalo svojega znanja so ponosno, nekateri pa s povešenimi očmi, pokazali staršem prijateljem, babicam, dedkom. Za vse pa je končno napočil čas za počitek, vsakodnevno brezskrbnost, poležavanje v senci, nova počitniška doživetja...

Še zadnji »delovni dnevi« so bili za nekatere osnovnošolce in tiste nekoliko mlajše, ki še hodijo v vrtec, nadvse poučni in zanimivi. Skoraj vsak dan v tem mesecu smo na ulicah našega mesta srečevali skupinice radovednih otroških glav, ki so s svojimi vzgojteljicami in učiteljicami sledili vodnicam Turistično informacijskega centra. Odete v srednjeveška oblačila so jih popeljale do Veronikinega zaklada, jim na zanimiv način predstavile kamniške znamenitosti, med njimi tudi franciškansko cerkev, kjer jih je ujel naš objektiv, razkrile pa so jim tudi nekaj skrivnosti srednjeveških pripovedi.

SASA MEJAC

Cenjenim strankam čestitamo ob dnevu državnosti

Ljubljanska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Podružnica Kamnik

AKUMULATORJI VARTA za vsa tovorna in osebna vozila, skuterje in motorna kolesa

Borut Pangeršič, s.p.

Markovo 1a, Kamnik, ☎ 01/831 72 20, 041/636 556

Podjetje za avtomobilске storitve

ACLOVŠE

Jarška cesta 11, 1230 DOMŽALE

Tel.: 01/72-99-000

Kmalu tudi v Kranju!

Sedan ali karavan? Izbira je vaša!

POLETNE
JEZIKOVNE DELAVNICE
v juliju in avgustu

CENTER
ZA TUJE
JEZIKE
Breznikova 15
1230 Domžale

☎ 01/721 69 13
www.dude.si

Za brezskrbna počitniška doživetja

Pred nami je čas brezskrbnih počitnic in novih poletnih doživetij. Prijetne dopustniške dni pa nam lahko zagreni naše lastno zdravje in nesreče, ki na nas prežijo prav kjerkoli že smo.

Zato je prav, da si pred odhodom na dopust, še zlasti v tuj državo, uredimo zdravstveno zavarovanje in se s tem izognemo neposrednemu plačilu praviloma visokih stroškov zdravljenja v tujini.

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo 1. maja 2004 so na tem področju predvidene določene spremembe, večina administrativnega značaja, na podlagi katerih bodo zavarovane osebe enostavneje in brez neposrednega plačila uveljavljale pravice do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v vseh državah Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švici.

Zavarovanim osebam, ki so obvezno zdravstveno zavarovane v Republiki Sloveniji, je v času začasnega bivanja v tujini zagotovljena pravica do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči. Način uveljavljanja te pravice je odvisen od tega ali zavarovana oseba potrebuje storitve nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v državi, s katero je sklenjena meddržavna pogodba (konvencija), ali v državi, s katero meddržavna pogodba (konvencija) ni sklenjena.

Uveljavljanje pravic do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v državah podpisnicah meddržavnih pogodb

Ce bomo počitnice preživel v Avstriji, Belgiji, Hrvaški, Italiji, Luksemburgu, Madžarski, Makedoniji, Nemčiji, Nizozemski in Romuniji si pred odhodom priskrbimo z meddržavno pogodbo dogovorjeni obrazec »Potrdilo o pravici do zdravstvenih storitev med začasnim bivanjem v drugi državi.«

V izogib dolгим vrstam pred referati Zavodovih oddelkov za mednarodno zavarovanje in plačilo potrdil omogoča Zavod brezplačno elektronsko naročanje omenjenih potrdil, in sicer na internetu (www.zzzs.si) in na 295 samopostrežnih terminalih, ki so sicer namenjeni potrjevanju kartice zdravstvenega zavarovanja. Naročilo je moč opraviti le z veljavno kartico zdravstvenega zavarovanja, torej urejenim obveznim zdravstvenim zavarovanjem. Potrdilo prejmemo v roku treh delovnih dni z navadno pošto pošiljko. Obdobje veljavnosti izdanega konvencijskega potrdila je 90 dni.

Potrdilo lahko dobijo zavarovane osebe tudi na mednarodnih oddelkih v vseh območnih enotah in izpostah Zavoda, torej tam, kjer imajo urejeno obvezno zdravstveno zavarovanje. Za pridobitev potrdila na klasični način je potrebno predložiti veljavno kartico zdravstvenega zavarovanja in poravnati ceno potrdila, to je 150 SIT.

S tem potrdilom lahko zavarovane osebe v navedenih državah uveljavljajo pravico do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči, in sicer praviloma brez plačila pri zdravnikih ali zdravstvenih ustanovah, ki so del javne (državne) zdravstvene mreže. Pri zasebnih zdravnikih ali privatnih klinikah, ki nimajo pogodb z državno za-

varovalnico, pa bodo morali stroške poravnati sami in po vrtnitvi uveljavljati povračilo teh stroškov na pristojni območni enoti ali izpostavi Zavoda. Za povračilo je potrebno predložiti originalne račune, na podlagi katerih se po postopku, ki je določen z meddržavno pogodbo, opravi povračilo stroškov v višini, kot to prizna tuj nosilec zdravstvenega zavarovanja v kraju, kjer so bile storitve nudene.

V letu 2002 je bilo več kot 78,5% potrdil izdanih za Hrvaško, zato Zavod na podlagi izkušenj iz preteklih let zavarovanim osebam svetuje, da konvencijsko potrdilo fotokopirajo, fotokopijo pa na enotah Hrvaškega zavoda za zdravstveno zavarovanje (HZZO) zamenjajo za Hrvaško potrdilo, ki ga je potrebno v primeru nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči predložiti hrvaškemu izvajalcu zdravstvenih storitev. Zavarovane osebe naj originalno, slovensko konvencijsko potrdilo shranijo, saj ga bodo morda potrebovale za uveljavljanje nujnih zdravstvenih storitev na območju drugega področnega urada Hrvaškega zavoda za zdravstveno zavarovanje oziroma neposredno pri hrvaškem izvajalcu zdravstvenih storitev. Na splošno sicer velja, da nujno zdravljenje in nujna medicinska pomoč pomeni vse tiste storitve, ki jih ni mogoče odložiti, ne da bi bilo ogroženo zdravje ali življenje zavarovane osebe. Vendar pa so opredeljene nujne medicinske pomoči v posameznih državah različne, saj veljajo pri uveljavljanju te pravice predpisi države, kjer so bile storitve opravljene. V primeru težav pri uveljavljanju pravic do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči ter pogojevanju le-te s protiplačilom Zavod zavarovanim osebam svetuje, da skrbno shranijo vso dokumentacijo in jo po vrtnitvi v domovino posredujejo na enoto Zavoda za morebitno povrnitev stroškov zdravstvenih storitev.

Razen navedenih držav so meddržavne pogodbe sklenjene še z državami **Bolgarijo, Češko, Poljsko ter Veliko Britanijo in Severno Irsko**, kjer zavarovane osebe pravico do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči uveljavljajo v javnih zdravstvenih zavodih na podlagi potnega lista in veljavne kartice zdravstvenega zavarovanja. Tudi v tem pri-

meru bodo morali stroške plačati sami, če bodo uveljavljali pravico do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči pri zasebnikih, ki niso del javne zdravstvene mreže. V primeru, da bo zavarovana oseba morala plačati zdravstvene storitve, lahko vložiti zahtevek za povračilo na pristojno območno enoto oziroma izpostavo Zavoda.

Pri uveljavljanju pravic do storitev nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v državi, s katero je sklenjena meddržavna pogodba, velja glede obsega, vrste in načina nudenja nujnih zdravstvenih storitev predpisi države, kjer so bile storitve opravljene.

Uveljavljanje pravic do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v ostalih državah

Z vsemi ostalimi državami niso sklenjene meddržavne pogodbe, kar pomeni, da morajo zavarovane osebe v primeru uveljavljanja storitev nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči lete plačati same. Na podlagi originalnih računov bo pristojna območna enota oziroma izpostava Zavoda opravila povračilo stroškov v višini ustreznega deleža po povprečni ceni teh storitev v Sloveniji. Ker so lahko cene zdravstvenih storitev v tujini tudi do dvakrat ali trikrat višje kot v Sloveniji, Zavod svetuje zavarovanim osebam, da sklenejo prostovoljno zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini, ki ga ponujajo nekatere slovenske zavarovalnice. Tovrstna zavarovanja krijejo stroške nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v tujini brez neposrednega plačevanja storitev tako v zasebnih kot tudi v državnih zdravstvenih ustanovah in nudijo vrsto drugih praktičnih koristi (npr.: prevoz zavarovanca do zdravstvene ustanove v tujini ali po potrebi v domovini, pravno pomoč, premaganje jezikovnih ovir, pomoč svojcem ...).

Podrobnejše informacije o zdravstvenem zavarovanju lahko zavarovane osebe dobijo na vseh območnih enotah in izpostah Zavoda za

zdravstveno zavarovanje Slovenije, na spletni strani Zavoda (<http://www.zzzs.si>), na samopostrežnih terminalih in na telefonskem odzivniku tel. št. 01/30-77-300.

Uveljavljanje pravic do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči po vstopu Republike Slovenije v Evropsko unijo

1. maja 2004, bo Slovenija postala polnopravna članica Evropske unije (EU). S tem dnevom se bodo meddržavne pogodbe (konvencije), ki jih je Slovenija sklenila z državami, članicami EU, uporabljale v omejenem obsegu le še za državljane tretjih držav, če do vstopa Slovenije v EU Uredba 1408/71 ne bo novelirana. Še nadalje pa se bodo izvajale konvencije, ki so sklenjene z državami, ki še ne bodo postale članice EU t.j. z Bolgarijo, Hrvaško, Makedonijo in Romunijo. Z vključitvijo Slovenije v EU bo tudi na področju socialne varnosti veljal evropski pravni red, kar pomeni, da bo Slovenija na področju zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja morala izvajati določbe Uredbe 1408/71 in Uredbe 574/72 istočasno s sklepi upravne komisije Evropskih skupnosti za socialno varnost delavcev migrantov in sodbami evropskega sodišča. Na tej podlagi bodo zavarovane osebe, ki so obvezno zdravstveno zavarovane v Sloveniji, uveljavljale pravice do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči med začasnim bivanjem v državi članici EU in državi članici Evropskega gospodarskega prostora na podlagi enotnega obrazca E 111, to je v naslednjih državah: Avstriji, Belgiji, Cipru, Češki, Danski, Estoniji, Finski, Franciji, Grčiji, Irski, Islandiji, Italiji, Latviji, Litvi, Lihtenštajnu, Luksemburgu, Madžarski, Malti, Nemčiji, Nizozemski, Norveški, Poljski, Portugalski, Slovaški, Španiji, Švedski, Švici ter Veliki Britaniji in Severni Irski. Zavarovane osebe bodo lahko obrazec E 111 brezplačno naročile na samopostrežnih terminalih in spletnih straneh Zavoda, kot to velja že sedaj za konvencijska potrdila.

SASA MEJAČ

RRP LUR o varovanju kamniških naravnih vrednot

V prejšnji številki časopisa Kamniški občan smo predstavili Regionalno razvojno agencijo Ljubljanske urbane regije (RRA LUR) in njen ključni projekt lanskega in letošnjega leta, to je Regionalni razvojni program LUR (RRP LUR), ki ga

Nosilec projekta je Občina Kamnik, ocenjena vrednost projekta pa znaša 212 tisoč evrov (od tega je 12 tisoč evrov zagonskih stroškov in 200 tisoč evrov izvedbenih stroškov). Vir sredstev so občine z območja Kamniško - Savinjskih Alp in RRA LUR. Predvideni rok izvedbe projekta je september 2005.

je občinski svet Občine Kamnik sprejel že 23. aprila letos. V tokratnem prispevku obravnavamo problematiko varovanja naravnih vrednot, kot je zajeta v RRP LUR, pri čemer namenimo še posebno pozornost Kamniško - Savinjskim Alpam.

Vključitev v Naturo 2000

»V Ljubljanski urbani regiji je veliko območij, ki zaradi svoje naravne vrednosti zahtevajo učinkovito in sodobno varovanje. Le tako bomo lahko na eni strani vzdrževali dobro razporeditev naravnih območij in poselitve ter infrastrukture, na drugi strani pa z zavarovanjem naravnih vrednot vzpostavili tudi nove poslovne priložnosti,« je prepričana Lilijana Resinovič, direktorica RRA LUR.

Nekatera območja v regiji (na primer Kamniško - Savinjske Alpe, Barje, Mlake - Blata, Planinsko polje, Iški Vintgar, Ljubljanska s pritoki, Polhograjski dolomiti, Šmarna gora itd.) zahtevajo takojšnjo pozornost. Pomembno je, da jih regija čimprej vključi v Naturo 2000, to je evropsko omrežje posebnih varstvenih območij, razglašeni v državah članicah EU s ciljem ohraniti biotsko raznovrstnost za bodoče rodove.

Kamniško - Savinjski regijski park

Kamniško - Savinjske Alpe predstavljajo najvišje ležeči del Ljubljanske urbane regije. To območje je zelo primerno za razvoj turizma in rekreacije, saj je v njem nekaj najbolj znanih smučišč, planine in vrhovi pa so privlačen cilj izletnikov. Zaradi ohranjenosti naravnega okolja, edinstvene flore in favne ter geomorfoloških posebnosti so bile Kamniško - Savinjske Alpe že pred leti predlagane za zavarovanje kot regijski park, a se je projekt ustavil na mrtvi točki. Zato je še po-

Celotno besedilo Regionalnega razvojnega programa Ljubljanske urbane regije, njegov povzetek ter številne druge informacije in aktualna obvestila o delu Regionalne razvojne agencije LUR lahko najdete na spletnih straneh www.rralur.si. E-pošta: lur@ljubljan.si. Tel. 01 306 19 02. Faks: 01 306 19 03.

sebej pomembna umestitev te problematike v RRP LUR in začetek resnega dela na tem področju.

»Občine na območju predlaganega regijskega parka morajo najprej seveda sploh doseči soglasje o predlagani obliki parka in postopkih njegove ustanovitve ter priložnostih, ki jih zavarovanje omogoča. Nato bomo pripravili akcijski načrt za pripravo zavarovanja in osnutek načrta upravljanja,« nam je predvideni postopek dela razložila Lilijana Resinovič in dodala, da bodo v pripravo načrta upravljanja vključene vse občine ter prebivalke in prebivalci bodočega krajinskega parka, nevladne in strokovne organizacije ter športna društva in podjetja, ki se ukvarjajo s turizmom in rekreacijo. »Načrt upravljanja bo zajemal tudi mehanizme za trženje območja in uporabo prihodkov v naravovarstvene namene ter strategijo vključitve tega regijskega parka v omrežje Natura 2000,« je še dodala Resinovičeva.

MOJCA DREVENŠEK

Prihodnjič: O Kamniški Bistrici kot rekreacijski osi Ljubljanske urbane regije.

V Golf Arboretumu se bodo na XXII. moštvenem prvenstvu pomerili evropski seniorji

Od 7. do 11. julija 2003

bo na golf igrišču Golf Arboretuma v Volčjem Potoku pomembno mednarodno srečanje golfistov. Na 22. evropskem seniorskem moštvenem prvenstvu se bo med seboj pomerilo, kot pričakujejo, preko 200 tekmovalcev iz 21 držav. Lanskega evropskega prvenstva na Nizozemskem se je namreč udeležilo 250 udeležencev. Tekmovanje organizira seniorsko golf društvo Slovenije ob sodelovanju Golf Arboretuma in Golf igrišča Bled, ker bo del tekmovanja potekal tudi na Bledu. Desetčlanskemu častnemu komiteju tekmovanja predseduje **Anton Rop**, predsednik vlade R Slovenije, v njem pa sodeluje tudi naš župan **Tone Smolnikar**.

O pomenu tega velikega srečanja evropskih golfistov

seniorjev nam je **Aleš Očep**, direktor Golf Arboretuma d. o. o., med drugim povedal:

»Za golfsko igrišče v Volčjem Potoku je organizacija XXII. Evropskega seniorskega moštvenega prvenstva velik izziv in hkrati tudi velika promocijska priložnost. Igralci, ki bodo sodelovali na tem prvenstvu, bodo vtise odnesli s seboj in prepričani sem, da se bodo v prihodnosti še vračali.

Najavljena sestava udeležencev je izjemno zanimiva, saj nastopajo pomembni in vplivni predstavniki 21 držav. Zato smo se skupaj z vodstvom občine Kamnik odločili, da sodelujočim pripravimo lep sprejem na gradu Zaprice, od koder se ponuja mogočen pogled na mesto Kamnik in okolico.

Práv gotovo bo, kot vedno doslej, na tem tekmova-

nju sodelovalo tudi veliko povabljenih gostov, ljubiteljev golfa, med njimi pa bo tudi veliko poslovnih, s katerimi bodo v posebnem

programu organizirali dodatne aktivnosti in srečanja z našimi zainteresiranimi podjetji.

F. S.

Kamniški občan - Izdajatelj Bistrica, d.o.o., Kamnik.
Odgovorna urednica **Sasa Mejac**, univ. dipl. ekon. Tehnični urednik **Franci Vidic**.
Na podlagi mnenja Ministrstva za kulturo sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se na podlagi Zakona o DDV obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8,5%. Medij Kamniški občan je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 335. Kamniški občan izhaja dvakrat mesečno v nakladi 10.200 izvodov in ga prejema gospodinjstva občine Kamnik brezplačno.
Naslov uredništva: Kamnik, Glavni trg 23 (zgradba med občno in sodiščem), tel.: 01/83-91-311, 041/662-450, fax: 01/83-19-860, e-mail: sasamejac@volja.net.
Nenaročenih člankov in fotografij ne honoriramo. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Grafična priprava Delo - TCR, d.d., tisk Set d.d., Ljubljana dne 23. 6. 2003

Srečanje udeležencev projekta o razvoju kmetijstva

OHRANITI VELIKOPLANINSKI ZAKLAD...

Pred dnevi so se na planoti pred bajto Pašne skupnosti Velika planina zbrali predstavniki kamniške, menceške, moravške in trzinske občine, predstavniki pašnih in agrarnih skupnosti, kmetijske pospeševalne službe, planinskih in rekreacijskih društev ter družbe Velika planina zaklad narave na zaključnem srečanju udeležencev projekta z naslovom Izboljšanje usposobljenosti, ustreznosti in konkurenčnosti kmetijstva v občinah Kamnik, Moravče, Mengeš in Trzin.

Na podlagi skupnega razvojnega programa Podjetne regije so omenjene občine (občina Kamnik je nosilec projekta) skupaj oblikovale projekt izobraževanja kmetovalcev in ga lani prijavile na razpis Delegacije Evropske komisije v Ljubljani. Ta projekt v vrednosti šest milijonov tolarjev je eden od osmih, ki jih je med 56 prijavnimi Delegacija EK izbrala za sofinanciranje, kar pomeni, da bo

Erwan Fouere, ambasador Delegacije EK v Sloveniji: »Čestitam vam za vse vaše trdo delo...«

prispevala 80% potrebnih sredstev. Projekt je bil pohvaljen, saj je po mnenju Delegacije edini med odobrenimi, ki so ga prijavile lokalne skupnosti (občine) in tudi edinstven, ker ga je prvič uspešno prijavilo več občin skupaj, kar pomeni zgled dobrega medobčinskega sodelovanja. Zaključnega srečanja na Veliki planini se je udeležil tudi g. **Erwan Fouere, ambasador Delegacije Evropske komisije v Sloveniji.**

Vesel sem, da bo gospod veleposlanik spoznal nekaj edinstvenega, česar v življenju še ni videl, je v svojem pozdravnem nagovoru dejal **župan Tone Smolnikar** in dodal, da bo morda svoje vtise prenesel tudi

na kako slovensko raven, višjo od občine Kamnik.

Potem, ko je poudaril namen tega srečanja ob zaključku delavnic; ki naj bi prispevalo k izmenjavi nabranih izkušenj, kako izboljšati pogoje za razvoj kmetijstva v Podjetni regiji, je dejal, da je bil prvi del delavnic pred mesecem dni predstavljen v Moravčah in da so te delavnice v nekem smislu začetek našega vključevanja v Evropsko unijo. Potem ko je na gostom na kratko opisal razvoj in življenje na Veliki planini, je poudaril, da se bomo morali do te planine začeti bistveno drugače obnašati, saj sedanji trenutek pomeni neko ločnico v razvoju planine. To nam narekuje tudi evropska zakonodaja, ki se ji bomo morali prilagoditi. Še posebej glede varovanja našega okolja in obenem tudi glede izkoriščanja planine v kmetijske namene...

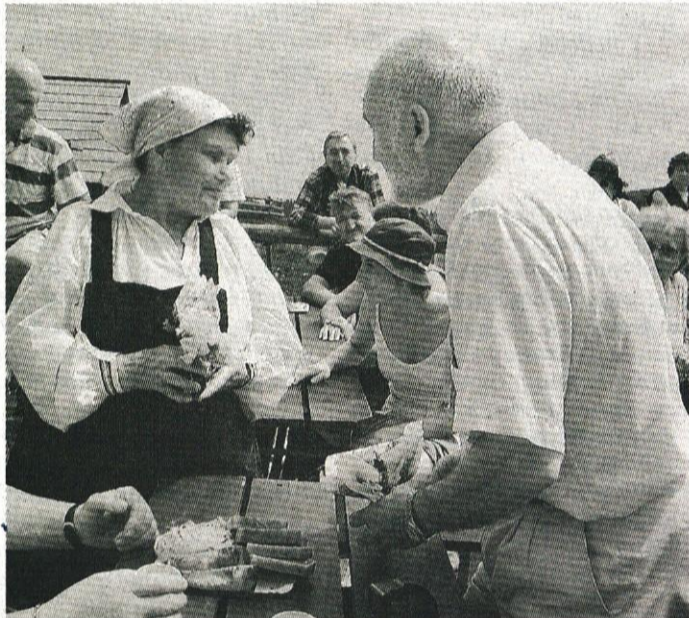
Mislím, da smo s predstavniki pašnih skupnosti našli skupni jezik in da bomo, čeprav vseh usmeritev še nismo dorekli, pridobljene izkušnje uspešno razvijali naprej, je poudaril župan Smolnikar in dodal, da bo naša usmeritev, da čimprej zavarujemo naravo in še posebej vodne vire, tako v smeri Zgornje Savinjske doline, kot na našem kamniškem koncu. Odločiti se bo treba, ali bomo na tej planini pasli živino, ali pa bomo tu namesto živine privzeli avtomobile, džipe, avtobuse in tovornjake. Tako Pašna skupnost kot občina in država morajo na planini napraviti red, ki si ga zagotovo predvsem pastirji res želijo.

Kot je dejal župan, se je treba tudi zavedati, da je v zadnjih tridesetih letih na planini zrastle veliko vikend hišic, ki jih moramo umestiti v razvoj in v življenje Velike planine. Tudi z vikendašji je treba vzpostaviti tak odnos kot s pašnimi skupnostmi. Končno je treba spoznati, da na planini ni nič zastoj. Tudi vikendaši bodo morali spoznati, da to naravo in lepoto lahko vzdržujemo le sami in sku-

paj. Končno bo medsebojno sodelovanje potrebno tudi zato, da bomo lahko sodelovali v državnih programih, ki bodo financirani iz evropskih skladov.

Pri tem je župan omenil tudi pogovor z ministrico za regionalni razvoj, kjer so bile ugotovljene možnosti, da se določena sredstva namenijo tudi za razvoj Velike, Male in ostalih planin.

Če bomo uspešni sogovorniki, potem lahko upamo, da bo ta planina imela možnost razvoja tudi v novem tisočletju je na koncu dejal Smolnikar in še enkrat zaželel prisrčno dobrodošlico ambasadorju Fouereju.

V spomin na prvi prijeten obisk Velike planine je pastirica Rezka izročila visokemu gostu Evropske komisije g. Fouereju par trničev...

Spoštovani gospodje župani in župan Velike planine, cenjeni gospodje in dragi prijatelji. Zelo me veseli, da sem lahko danes tukaj, je na začetku v slovensčini dejal ambasador EK **Erwan Fouere**, nato pa je v angleščini nadaljeval zahvalo za lepo dobrodošlico. Pritrdil je županovemu pogovoru na Občini Kamnik, da se ta ujema z nekaterimi glavnimi cilji in izzivi, ki čakajo Slovenijo pri vstopu v Evropsko unijo. Kar je povedal župan, je zelo dober primer tudi za ostale lokalne skupnosti v Sloveniji, da bodo sledile temu primeru.

Eden glavnih izzivov, ki čakajo Slovenijo pri vstopu v EU, je po ambasadorjevem mnenju zelo velik evropski trg s 450 milijoni prebivalcev, na katerem vlada, lahko bi rekel, surova konkurenca in tekmovanje. Temu pa se bo treba prilagajati. Hkrati pa ob vstopu čaka Slovenijo tudi vrsta priložnosti, za kar bo v pripravi na vstop in kasneje morala poskrbeti, da jih bo izkoristila.

Ko je spregovoril o konkret-

nem projektu na področju kmetijstva, ki se sedaj končuje, je poudaril, da je pomembna izkušnja, da smo dosegli sodelovanje med različnimi interesnimi skupinami, različnimi sektorji gospodarstva in različnimi udeleženci v prostoru.

Poudaril je, da si moramo prizadevati za gospodarski razvoj, vendar za trajnostni razvoj, ki bo omogočil življenje tudi prihodnjim generacijam. To pomeni, da je treba ne samo udarjati te lepote, pač pa jih tudi izkoristiti na nek pameten način, ki bo vsem prinesel koristi. Zelo pomembno je, da se najdejo pota in načini za trže-

nje lokalnih proizvodov, hkrati pa paziti, da se ohrani narava in da se posveča skrb tudi okolju...

Ena izmed prednosti Slovenije za razliko od ostalih držav, ki se tudi pridružujejo EU, je velika navezanost na tradicijo. Zato se moramo zavedati, da moramo ta svet, ki smo ga dobili v uporabo, ohraniti tudi bodočim rodovom je zaključil svoj govor ambasador Fouere in na koncu spet v slovensčini dejal: »Čestitam vam za vse vaše trdo delo...«

Mojca Hrabar predstavnica OIKOSA iz Domžal, izvajalca projekta, je nato na kratko predstavila potek delavnic in pregledno karto z informacijami o znamenitostih in ponudbi na Veliki planini, ki si jo bodo obiskovalci planine lahko ogledali na več mestih ob dostopu na planino.

Medtem, ko so pastirice in pastirji z Velike planine, ki letos pasejo okrog 300 glav goveje živine, poskrbeli za pravo pokušnjo kislega zelja in ajdovih žgancev, da o pastirskem ajmohtu z Zelenega ro-

Vi sprašujete, župan odgovarja

Vse več občanov se je obrnilo na občinsko upravo v vprašanju, kako Občina Kamnik pomaga pri reševanju problema brezdomcev, ki jih srečujejo na ulici.

Z brezdomci smo se v Kamniku pričeli ukvarjati leta 2000, ko je bil v Delavski dom nameščen prvi brezdomec. Z njihovim spremljanjem in vodenjem se ukvarja strokovna služba Centra za socialno delo Kamnik. Delo z brezdomci je kompleksno, saj so to osebe, stare nad 50 let, večinoma alkoholiški, so brez sredstev za preživetje (oziroma so ta minimalna - denarna socialna pomoč po Zakonu o socialnem varstvu), brez ogretega prostora za bivanje, brez svojcev, ki bi bili zanje dolžni skrbeti in so v preteklosti sprejemali napačne odločitve oziroma zase niso znali ali zmogli poskrbeti. Zaradi takšnega načina življenja se pojavijo večje zdravstvene težave, neuključenost v socialno in družbeno okolje, izogibanje in neupoštevanje zakonitosti življenja. Zato potrebujejo vodenje.

V Delavskem domu občina plačuje triposteljno sobo, ki je namenjena začasnemu prebivališču brezdomcev. Tisti brezdomci, ki bivajo v Delavskem domu s pomočjo strokovnega

vodenja socialne delavke, v sprejemljivem času rešijo eksistenčni del svojih težav. Sami se v tem svetu pravil in zakonodaje ne znajdejo. Zato z vsakim izmed njih naredijo načrt za rešitev njihovega statusa, ki ga vodeno - od koraka do koraka - izpolnjujejo (bivanje v troposteljni sobi s souporabo kopalnice in kuhinje predstavlja minimalen standard in le začasno rešitev).

Število brezdomcev narašča in ni pričakovati zmanjšanja. Vzroki za to so različni. V zadnjem času smo pričali številnim deložacijam, povečuje se število samskih oseb, ki pristanejo v brezdomstvu zaradi alkoholizma, oziroma, ko nimajo več staršev, ki so zanje skrbeli. Trenutno imamo deset brezdomcev, za katere je potrebno poskrbeti. Občina se nima izdelane dolgoročne strategije skrbi za to populacijo, glede na porast števila brezdomcev pa bo morala kmalu razmisliti o dodatnih ukrepih.

ANTON TONE SMOLNIKAR
župan

Velika, Mala in Gojska planina - študijski primer razvoja

Namen projekta, ki ga je v okviru **Programa malih projektov sofinanciral Phare**, je bil izboljšati usposobljenost kmetov za prilagajanje strukturnim in tržnim spremembam ter uporabe sredstev v okviru EU in tako izboljšati njihovo konkurenčnost na slovenskem in evropskih trgih. Poleg tega naj bi projekt pomagal oblikovati učinkovito lokalno kmetijsko politiko sodelujočih občin. Večje število izobraževalnih delavnic (od novembra 2002 do junija 2003) se je udeleževalo okrog sedemdeset kmetovalcev in predstavnikov občinskih uprav iz vseh štirih sodelujočih občin.

Na delavnicah so udeleženci s pomočjo strokovnjakov spoznavali, kako se načrtuje delo in razvoj kmetije, kako spremljati stroške in finančne tokove, seznanili so se s prednostmi skupnih dejavnosti na kmetijah in trženjem pridelkov, z možnimi viri financiranja kmetijstva, s pogoji za uspešno prijavo in podobno. Poseben poudarek so namenili programiranju in pripravi projektov za razvoj kmetijskih gospodarstev in oblikovanju prijav za sofinanciranje.

Pomembno je, da so v okviru tega programa pripravili tudi **konkretni študijski primer razvoja Velike, Male in Gojske planine**. Vanj pa so vključili pašne skupnosti, lastnike zemljišč in turistične delavce z tega območja. To območje je bilo izbrano zaradi skupnih interesov in pomena območja za zaščito vodnih virov in varovanja narave.

Vsi udeleženci delavnic so ob zaključku prejeli tudi **priložno knjižico z zelo koristnimi informacijami** o organizacijah in možnih virih financiranja z naslovi in telefonskimi številkami, kam po nasvet, kako se lotiti posodabljanja ali preusmerjanja kmetije, kakašna finančna sredstva so na voljo za investicije in dejavnosti na kmetiji, kje pridobiti potrebno dokumentacijo in podobno. Lahko rečemo, da bi tako knjižico potreboval sleherni kmetovalec, ki kaj da na svoj bodoči razvoj.

OBVESTILO UPORABNIKOM NARAVNEGA OKOLJA

Spoštovani uporabniki naravnega okolja!

Kljub prepovedi vožnje je na območju Velike planine vse več motornega prometa. S tem uničujemo naravno okolje, ne zavedamo se, da je to vodovarstveno območje življenjskega pomena.

Posebej opozarjamo uporabnike Velike planine, da je vožnja po tem naravnem okolju dovoljena le izjemoma za opravljanje nekaterih z vladno uredbo predpisanih intervencijskih dejavnosti ali z dovoljenjem pristojnega občinskega organa.

Ob tej priložnosti opozarjamo na pogojitve preverjanja upravičenosti vožnje, ki jo bodo opravljali vsi pristojni organi nadzora.

Zato predlagamo, da skupaj poskrbimo za zdravo in čisto naravno okolje.

OBČINA KAMNIK
DIREKTOR UPRAVE Ivan Pristovnik

25. bajtarski župan Marjan Pohlin je ob začetku pašne sezone izročil ključ pastirskih stanov novemu predsedniku Pašne skupnosti Velika planina Lojzetu Jagodicu in mu zaželel uspešno pašo...

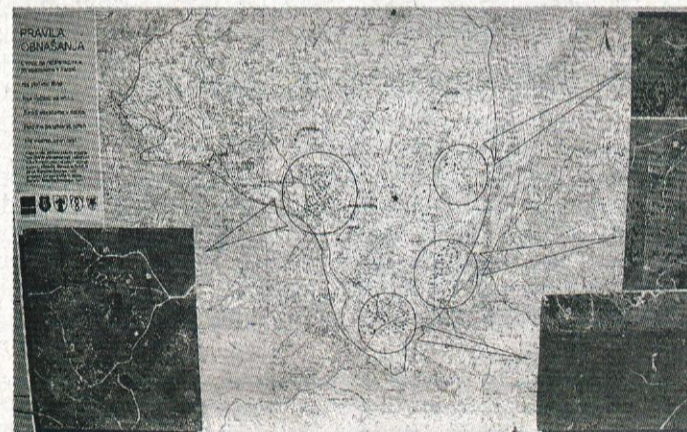
ba ne govorijo, pa je planšarski trio z znanim planinskim veseljakom Stegom v vročem junijskem dnevu poskrbel za dobro voljo.

Vmes pa sta bajtarski župan Marjan in predsednik Pašne skupnosti Velika planina Lojze udeležencem predstavila običaj primopredaje ključa pastirskih stanov. Planšarica Rezka Mali je poskrbela, da so gostje spoznali edinstven tradicionalni izdelek pastirjev - trnič.

Udeleženci so si ogledali še velikoplaninsko kapelico in spomeniško zaščiteni Preskarjev stan.

Ob odhodu s planine so bili, tako ambasador EK Fouere, kot ostali udeleženci, še bolj prepričani, da je treba prvobitnost te občutljive velikoplaninske pokrajine res za vsako ceno ohraniti in jo kot naravno danost čim bolj preudarno izkoriščati.

FRANC SVETELJ

Informacijska karta o Veliki planini, ki bo ob poteh na planino seznanjala obiskovalce z znamenitostmi in ponudbo na planini.

110 LET PLANINSKEGA DRUŠTVA KAMNIK (V.)

PIONIRSKA DOBA PLANINSTVA V KAMNIKU

Slovenci smo in bomo ostali planinski narod. Tisočletje in pol že prebivamo na tej zemlji, stisnjeni med gorske vrhove, globeli z deročimi rekami, ravnine posejane z mičnimi grički, na katerih se belijo cerkvice. Ko stojimo na polju, nam pogled odtava h goram, in ko stojimo na bližnjem vrhu, iščemo s pogledom v daljavi Triglav, simbol naše dežele. Usoda je hotela, da smo šele pred 110. leti ustanovili svoje Slovensko planinsko društvo. Planinstvo kot gibanje ni nastalo množično, ampak je izšlo iz razumništva. Kronika celo navaja, da se je pozivu za pristop k planinskemu društvu prebivalstvo zelo slabo odzvalo. Idejo slovenskega planinstva je bilo treba šele vsejati v široke sloje in občinstvu pokazati pot v planinski svet in dopovedati, da so naše planine slovenska last. Vendar se je ideja planinstva naglo širila, saj je živahna propaganda kmalu obrodila sad in Slovensko planinsko društvo je bilo ustanovljeno 27. februarja 1893. Še istega leta so tudi v Kamniku ustanovili svojo prvo podružnico SPD. Tedaj je kamniški župan, lekarnar Josip Močnik, sklical svoje rojake na občni zbor, ustanovljene planinskega društva, ki je potrdil že tako prebujeno narodno zavest med meščani. Za Kamničane je bila ustanovitev prve podružnice SPD dragocena kulturna pridobitev, saj so živeli neposredno pod mogočnimi vrhovi Grintovcev. Do njih pa je bila že leta 1891 speljana železnica.

Vneta somišljenika za idejo planinstva sta bila poleg Josipa

Močnika še usnar in posestnik Avgust Trpinc in nadučitelj Valentin Burnik. Danes lahko trdimo, da sta nosila glavno vlogo tudi pisatelj in pesnik ter večni popotnik Radivoj Peterlin-Petruška in učitelj na Homcu Miha Kos. Oba sta bila že prej člana družbe »piparjev« izkušena turista, posebno Miha Kos, ki je imel že bogate izkušnje iz gorništvu. Z veseljem se je pridružil planincem v Kamniku, postal njihov ustanovni član in že leta 1894 tajnik podružnice. Skupaj s Franom Kocbekom sta v tem letu napisala Vodnik po Kamniško-Savinjskih Alpah.

V podružnici SPD se je Miha Kos vrgel na delo z vso vztrajnostjo in poskrbel za razgibanost v društvu. Ni bil le tajnik temveč tudi neutrudni graditelj gorskih steza in poti. Na njegovo pobudo so z Miho Uršičem in Alojzom Peterlinom odkrivali nove prehode, speljali pot s Kamniškega sedla na Planjavo in Konja, pot iz Kamniške Bistrice čez Gamsov skret na Skuto ter pot od stare kočice pod Korškim sedlom (Frischaufova kočica) na Dolec in Kočno.

Hud boj je Kos bojeval glede poti in markacij po Kamniških Alpah z nemškimi in avstrijskim planinskim društvom (DOAW), Sektion Krain. Kjerkoli je mogel, je preprečil nakane nemškega društva in v najkrajšem času poskrbel, da je delo pri markiranju in označevanju tabel s slovenskimi napismi opravljalo domače društvo.

V prvem letu izhajanja Planinskega vestnika je že pisal članke (n. pr. Iz Stahovice na Konja, PV 1/17 do 24), notice in

poročila o kamniški podružnici.

Leta 1900 je bil ravno Miha Kos tisti, ki je napisal predlog Josipu Močniku za občni zbor podružnice, to je dva nasveta za postavitev kočice na Jermanovih vratih in najem »turistovske kočice« v Kamniški Bistrici. Ta predlog v originalu še danes najdemo v skrbno urejenem arhivu PD Kamnik.

Kočica na Kamniškem sedlu je bila zgrajena leta 1906. O njenem odprtju je pisal Planinski vestnik že v avgustu 1906, kar lahko preberemo v originalu. Istočasno je bila že objavljena fotografija kočice, ki jo je posnel Franc Aparnik.

»V nedeljo, dne 12. avgusta, je otvorila Kamniška podružnica na Kamniškem sedlu novo kočico, kateri je dala po legi najpripravnejše ime: Kamniška kočica.

Kočica stoji tik pod severnim, v Logarsko dolino se pogrezajočim robom širokega Kamniškega sedla nekako v sredini razsežne terase, ki se razteza od skalovja Brane proti nebotičnim strminam razrite Planjave. Bujen planinski pašnik, posejan s planinskimi cvetjem, obdaja kočico.

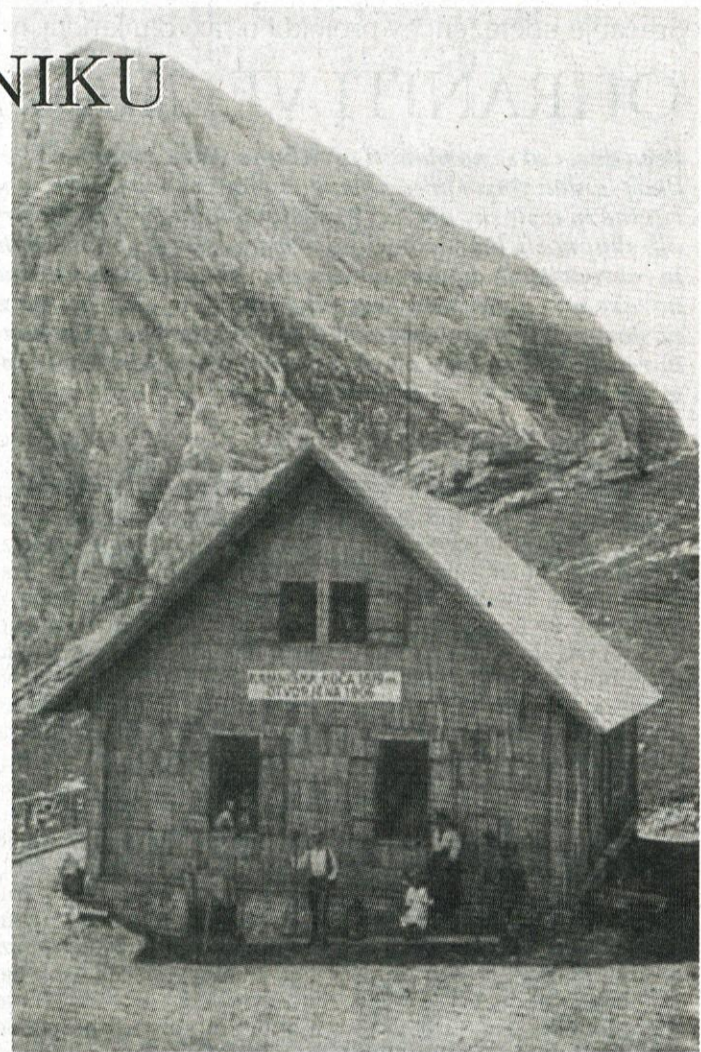
Kočica je lesena (iz macesnovega lesa), postavljena na zidan temelj; 13 m je dolga, 8 m široka. Streho ima iz pločevine, nad streho tudi strelodod. Na južni strani kočice je odprta veranda, iz katere je vhod v kuhinjo. Prostorna kuhinja ima moderno ognjišče. Okoli kuhinje so razvrščene: velika obednica, ki ima prostora za 20 oseb, moška spalnica (8 po-

stelj) in ženska spalnica (4 postelje). Iz obednice drže stopnice v solidno klet in na vrh v podstrešne prostore. V podstrešju je prirejeno skupno ležišče na lesenem pogradu s 6 ležišči, 1 spalnica z dvema posteljama, soba za oskrbnico in ležišče za vodnike. V pritličju je dvoje stranišč. Stavba je dobro pritrjena. Solidna izvršitev dela vso čast znanemu tesarskemu mojstru, Janezu Vrhovniku iz Tunjic pri Kamniku. Ker blizu kočice ni vode, se priredi v kratkem še vodnjak iz cementa. Nova kočica bode potemtakem pravo zavetišče ne samo za utrjene planince, nego tudi za zložne izletnike, ki hočejo preživeti nekaj dni v svežem planinskem zraku in v planinskem svetu.

Slovesna otvoritev Kamniške kočice se je izvršila ob obilni udeležbi turistov in domačinov; znatno je bilo tudi število dam. Udeležnikov je bilo vse skupaj nad 260. Zbirali so se že v soboto ter prenočili v koči, drugi so prihajali v nedeljo zjutraj. Največja je bila udeležba iz Kamnika in Ljubljane. Zbralo se pa je tudi dokaj Savinčanov in zastopane so bile skoraj vse podružnice »Slovenskega planinskega društva«.

Ob 10. uri je daroval frančiškan-turist, g. oče Engelbert Polak, sv. mašo na verandi pred kočico ter blagoslovil novi planinski dom. Obenem je imel prepoved, v kateri je poudarjal tudi važnost nove planinske kočice in proslavljal lepoto naših planin.

Ko je pevsko društvo »Lira« iz Kamnika skupno z drugimi izletniki zapelo veličastno pesem

Prva slika kočice na Kamniškem Sedlu, ki jo je ob odprtju leta 1906 posnel Franc Aparnik.

»Lepa naša domovina«, je otvoril načelnik Kamniške podružnice, gospod notar Emil Orožen, novo kočico.

V isti številki planinskega vestnika je bil objavljen še en zanimiv članek:

»Darila za Kamniško kočico. Iz Kamnika: Karel Stare 3 sodčke piva, Blaž Schnabl vso namizno posodo, M. Albrecht železno posodo, Edvard Hajek likerje in konserve, Ana Hermann škafo v kuhinje, Ferdinand Martin 1 steklenico konjaka, I. Kemperle zrcalo in meilo, Josipina Albrecht veliko kastrolo in zajemalnico, Ivan Terpinč 1 pleče, Josip Močnik zdravila za prvo pomoč, Franc Žerovnik v blagu, Fanica Debevc v blagu,

Karel Kummer mlin za kavo in samovar, Ivan Žargi 12 brisalk, N. N. brisalka, I. Majdič ščeti, gorčico, 1 steklenico fluida, mlo, Janko Grašek stekleno posodo, Janko Koschier kuhinjski nož, vilice in škarje, Josip Janko termometer, I. Weiss ščet, Josipina Vanossi 2 paketa kart, - iz neke kazenske obravnave iz leta 1905, po dr. Krautu 10 kron, kihar Fr. Tončič podobno, Melita Spindler blazino in prevlečke za blazinice, Egida Orožen brisače, rjuhe in blazine, I. Stacul v Ljubljani po Janku Grašku konserve, Andrej Albrecht odpustil svoj račun za verige 6 K 56 h. - Srčna hvala vsem!«

ALEKSANDER SARNAVSKY

Obrazi izpod kamniških planin

Prof. dr. Blaž Svetelj

110 let rojstva podgorskega sooblikovalca in učitelja slovenske stenografije

Vas Podgorje kot ena najdaljših slovenskih vasi ob vznožju tunjskega prigorja z nekaj sto prebivalci in dobro stotnijo hiš je v 19. stoletju dala slovenskemu narodu nekaj pomembnih mož in žena. Poleg Felicite Kalinšek, gospodinjke pisateljice in avtorice prve Slovenske kuharice, pripovednika in dramatika Josipa Ogrinca, pravniika, pesnika in politika Luka Svetca in drugih, je v zgodovini Podgorja zapisano tudi ime Blaža Svetelja.

Letos namreč mineva 110 let rojstva kmečkega sina iz Podgorja prof. dr. Blaža Svetelja. Zato je prav, da mu ob tej obletnici posvetimo krajši zapis, čeprav bi njegova zanimiva, a kratka življenjska pot zaslužila daljšo in poglobljeno obravnavo.

10. februarja 1893 se je kmetu Blažu in Neži, rojeni Jereb (v srednjem Podgorju, po domače Uklnu), rodil prvi od petih otrok (dveh sinov in treh sester), sin Blaž. Ker je že v kamniški ljudski šoli kazal veliko nadarjenost, so ga starši (čeprav težko, saj so si kot mali kmetje to sicer težko privoščili) leta 1907 poslali na nadaljnje šolanje v škofijsko gimnazijo v Šentvid, ki jo je leta 1913 uspešno zaključil. Že kot gimnazijec se je pri profesorju Francu Rebolju naučil slovenske in nemške stenografije. Po maturi je odšel študirat na univerzo v Prago, kjer je eno leto na filozofski fakulteti študiral zgodovino in zemljepis, nato pa je študij dokončal na dunajski univerzi, kjer je s prekinitvijo študija med prvo svetovno vojno leta 1920 promoviral za doktorja geografskih znanosti. Tu je še

posebej poglobil tudi študij stenografije.

Med študijem je moral sredi prve svetovne vojne leta 1916 obleči vojaško suknjo avstro-ogrsko vojske in odšel služiti cesarju v znani 17. regiment slovenskih fantov v Judenburg, kjer je bil maja 1918 vojaški upor. Zanimiv je podatek, da je Blaž iz Judenburga konec leta 1916 poslal domov v Podgorje kratko dopisnico, datirano z »von der Armee in Felde« (s položaja), v kateri je zapisal, da morda pride za Božič domov in da bo dobil še pet dni »urlaub«, če mu bodo starši dovolili, da podpiše 100 kron vojnega posojila (»odpišite mi prosim takoj, « je še dodal).

Njegova prva zaposlitev je bila delo suplenta na novi slovenski gimnaziji v Murski Soboti. Leta 1922 je postal profesor ekonomske geografije na tak-

ratni Trgovski akademiji v Ljubljani. Kronika te šole je zabeležila, da je profesor Svetelj zbral in uredil bogato zbirko zemljevidov in slik za pouk gospodarske geografije. Poleg zemljepisa pa je kot obvezen predmet poučeval tudi slovensko stenografijo. Sodeloval je tudi pri Gospodarskem vestniku s krajšimi poročili in zlasti z ocenami angleških geografskih publikacij.

Ko so leta 1934 v Ljubljani stenografi ustanovili prvo Slovensko stenografsko društvo, je bil med ustanovitelji in je postal njegov predsednik, kar je ostal vse do svoje prezgodnje smrti 15. decembra leta 1944 v Ljubljani.

Prof. Svetelj je kot strokovnjak za stenografijo leta 1942 in leta 1944 izdal učbenika Slovenska stenografija po Novak Gabelsbergerjevem sistemu. Kot je zapisal reformator slovenske stenografije profesor Rudolf Rakuša, je Sveteljevo poslovnemu pismu v splošnem grajeno na Novakovem sistemu. V sistem pa je uvedel nekaj sprememb. Učbenik je bil zelo skrbno sestavljen in vsebinsko prilagojen trgovskim šolam. Razlaga pravil v marsičem prekaša celo Novakovo knjigo. Učbenik kaže izkušenega pedagoga z bogato šolsko prakso. Rakuša je menil, da bi bilo dobro, če bi

Prof. dr. Blaž Svetelj - 1893 - 1944

vsak kandidat pred usposobljenostnim izpitom za učitelja stenografije preštudiral tudi Sveteljev učbenik poslovnega pisma. Pri tem ne bo dobil le nujno potrebne vpogleda v Novakov sistem, temveč bo lahko primerjal natančne formulacije, ki jih uporablja dr. Svetelj s pravili sedanje listine slovenske stenografije.

Za uspešno pedagoško delo na ljubljanski Državni trgovski akademiji je leta 1930 prof. Svetelj prejel odlikovanja kralja Aleksandra Kraljevijski red Svetege Save. Prof. dr. Blaž Svetelj je slovenski stenografiji posvetil vse svoje življenje. Bil je odlični pedagog in je vzgojil generacijo prvovrstnih stenografov. Po njegovi smrti je v redkih vrstah slovenskih stenografov strokovnjakov nastala občutna vrzel, je še v zgodovini pisave in stenografije z naslovom Od hieroglifov do slovenske stenografije zapisal prof. Rakuša. V njegovem zakonu z Angelo Podjed iz Voklega se je leta 1931 rodil sin Mitja, ki je kot diplomirani pravnik več let vodil poslovni sistem Emona v Ljubljani.

FRANC SVETELJ

SDS

Socialdemokratska stranka Slovenije
Občinski odbor Kamnik.

Ob našem prazniku, dnevu slovenske državnosti, iskreno čestitamo vsem občankam in občanom.

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

33. MEDNARODNI FESTIVAL KOMORNE GLASBE GROBLJE 2003

torek, 24. junij 2003 ob 20.30

TRIO GLINKA, Sankt Peterburg

Boris Karaev - klarinet

Ljubov Efremova - violončelo

Tamara Bassok - klavir

Na sporedu: L. van Beethoven, M. Glinka, M. Bruch

torek, 1. julij 2003 ob 20.30

CAMERATA SLOVENICA

Ernö Sebestyén - violina

Georg Liener - violina

Mile Kosi - viola

Ciril Škerjanec - violončelo

Igor Škerjanec - violončelo

Na sporedu: G. Tartini, L. Boccherini, F. Schubert

Vsi koncerti bodo v Tomčevi dvorani Kulturnega doma Franca Bernika v Domžalah. Cena vstopnice je 2000 SIT. Pri nakupu kompleta vstopnic za vse štiri koncerte velja 20% popust. Dijaki, študenti in abonenti Kulturnega doma Franca Bernika imajo pri nakupu vstopnic 50% popusta. Predprodaja in rezervacija vstopnic vsak delovni dan od 10. do 12. ure, ob sredah tudi od 14. do 16. ure v upravi kulturnega doma (Ljubljanska 61, Domžale, vhod z dvorišča, kletni prostori) ter eno uro pred pričetkom koncertov pri blagajni Kulturnega doma Franca Bernika Domžale. Vse dodatne informacije o festivalskem programu in rezervaciji vstopnic dobite prek elektronske pošte na naslovu info@kd-domzale.si ter na telefonski številki 01 / 722 50 50.

Pogovor z Dušanom Šuštarjem, direktorjem kamniške podružnice Nove Ljubljanske banke

VKLJUČENI V RAZVOJNE PROJEKTE KAMNIŠKE OBČINE

S prvim januarjem letošnjega leta, ko je dolgoletni direktor Ivo Pirc odšel v upravo Banke Domžale, je vodenje NLB d.d., Podružnice Kamnik, prevzel Dušan Šuštar. V Kamniku ga je pripeljal tako imenovani rotacijski ključ, ki ga uprava NLB uporablja za zaposlovanje vodilnih kadrov. Pravi, da Kamnika, na začetku leta, ko je nastopil svoje novo delovno mesto, ni kaj dosti poznal. Danes, slabega pol leta pozneje, že prav dobro pozna kamniško gospodarstvo, podjetništvo, ljudi in dogajanja v občini, ki jih spremlja z odkritim zanimanjem, in prav prijeten sogovornik je direktor Šuštar. Pogovarjala sva se o aktualnostih bančnega poslovanja NLB in kamniške podružnice, o njeni povezanosti s kamniškim gospodarstvom, o življenju in dogajanjih v naši občini.

Dušan Šuštar, direktor NLB d.d. Podružnice Kamnik

Direktor Podružnice Kamnik Dušan Šuštar se vsak dan pripelje v službo v Kamnik iz Mednega. Že 19 let je bančnik v Novi Ljubljanski banki d.d., ki ob hitrih učinkovitih organizacijskih spremembah in modernizaciji notranje strukture, ostaja dominantna slovenska banka v eminentni družbi najboljših svetovnih in srednjeevropskih bank. V skupini NLB se je Dušan Šuštar angažiral predvsem na področju mednarodnega poslovanja, tako je vodil tudi predstavništvo v Južni Ameriki, zadnja štiri leta pa podružnico NLB v Novem mestu.

Glade na to, da v Sloveniji poteka prenova sistema plačilnega prometa, ki bo po novem potekal izključno prek transakcijskih računov, za fizične osebe so to osebni računi, na katere se morajo najpozneje s 1. julijem letos stekati vsi prilivi, smo direktorja Šuštarja povprašali, kako je s prenosom računov v njihovi enoti.

Uspešno smo izvedli že prenos plačilnega prometa pravnih oseb in zasebnikov v lanskem letu, ko so v skladu z Zakonom o plačilnem prometu morali pravne osebe in zasebniki najpozneje do 30. junija 2002 v banki odpreti transakcijski račun, poimenovan poslovni račun, in prenesti poslovanje iz Agencije za plačilni promet in bančnih žiro računov v novo bančno okolje. Obsežen projekt je postavil odnos med banko in stranko na nove temelje. Banki je omogočil celovito obravnavo strank in nadgradnjo partnerskega odnosa, tako, da stranke pri banki lahko dobijo celovit servis bančnih storitev. V teh dneh pa se s polno angažiranostjo posvečamo prenosu plačilnega prometa fizičnih oseb, za katere uvajamo transakcijske račune in nove plačilne instrumente. Od 1. julija letos bo vsaka fizična oseba imela samo en račun - osebni račun, kar bo omogočilo racionalizacijo poslovanja, predvsem pa večjo preglednost plačilnega prometa in posledično davčno kontrolo, kar je tudi ena od zahtev Evropske unije na področju bančništva. V državah EU so namreč takšni računi že običaj. Pohvaliti moram naše komitente, ki z razumevanjem in potrpežljivostjo sprejemajo te spremembe in se ob neomejeni opravičeni morebitni nevednosti, ki pri tem nastajajo, saj gre za zahteven projekt. 1,3 milijoni

na računov ni enostavno preknjižiti, dodajamo pa tudi izboljšave, ne komplikacij.

Kako pa vaše stranke sprejemajo prehod na nominalno obrestno mero oziroma na uporabo nespremenljivih obrestnih mer, določenih na letnem nivoju, iz že dobro zasidranega TOM-a?

Predvsem pa, kakšna je reakcija na nenehno zniževanje bančnih obrestnih mer?

Stranke so postopoma sprejele uporabo nominalnih, to je fiksnih obrestnih mer za depozite z ročnostjo do enega leta.

V zadnjem letu je resnično izrazit trend zniževanja obrestnih mer, kar je posledica zniževanja obrestnih mer Evropske banke, temu odgovori centralna banka in posledično poslovne banke. Trenutno so obrestne mre zelo nizke in varčevalni produkti v banki, kot so vezane hranilne vloge, rentna varčevanja, nimajo več tako visokega donosa kot v preteklih letih. Kljub nizkim obrestnim meram pa ugotavljamo, da varčevanje ne upada. Vzrok je prav gotovo v tem, da nekako mirujejo tudi sekundarni trg - trg delnic in obveznic, vzajemni skladi, ki praviloma prinašajo večje donose, a tudi večje tveganje. V zadnjem času tudi ti trgi ne prinašajo donosa, kar je tudi povezano z recesijo v Evropi. Opažamo, da imajo ljudje kljub nižji obrestni meri še vedno raje denar v banki in s tem varen, čeprav manjši donos.

Da ne bi ob zniževanju obrestnih mer prihajalo do opaznega padca nagnjenosti k varčevanju, bo prav gotovo potrebna ponudba alternativnih storitev. V NLB že kaj razmišljate v to smer?

Prav v teh dneh začnemo s ponudbo novih varčevalnih produktov, povezanih z varčevanjem. Poimenovali smo jih VITA življenjska zavarovanja z zajamčnim donosom, torej zavarovanja, ki poleg neke oblike rentnega varčevanja s fiksnim donosom v eurih in v odvisnosti od dobička nudijo stranki še življenjsko zavarovanje za primer smrti, dodatno nezgodno zavarovanje za primer smrti in popolne invalidnosti in dodatno zavarovanje kritičnih boleznih. Zanimivo je, da je policia vnovčljiva kadarkoli, vendar je namen takšnih varčevanj vsekakor dolgoročne narave, saj bomo morali v sedanjih razmerah sami poskrbeti za svoje pokojnine in tako imenovani tretji steber.

NLB Varčevanje Vita Plus je storitev nove družbe iz skupine NLB, poimenovane NLB Vita, katere solastnika sta NLB in belgijska banka KBC.

Znižujejo se tako aktivne kot pasivne obrestne mere. Kako pa je to opazno na strani kreditiranja?

Ob ugodnejši obrestni meri se vse več podjetij in podjetnikov

odloča za posojila, ki so običajno strogo namenska. Ugotavljamo pa tudi, da si ljudje pot do določenih dobrin vse pogosteje olajšajo z najemom posojila tako za gradnjo, nakup stanovanja, avtomobila, za letalske karte, počitnice in podobno.

Kako pa je kamniška podružnica NLB vpeta v gospodarstvo in podjetništvo na kamniškem področju?

Moram poudariti, da naša banka sodeluje v vseh občinskih projektih za razvoj, za kreditiranje malih podjetij, podjetnikov. Z vso pozornostjo spremljamo in se vključujemo v razvojne projekte kamniške občine, saj želimo biti prisotni. Pogosto se pogovarjamo s predstavniki Občine Kamnik in različnih ministrstev o državnih projektih, o projektih EU in sodelujemo v prizadevanjih za pridobitev evropskih sredstev za razvoj regije, saj so ta zelo ugodna ali celo nepovratna. Tako lahko na tem mestu omenim samo Veliko planino, za njen razvoj in zaščito bomo skušali pridobiti nepovratna sredstva EU.

Z Občino Kamnik sodelujemo tudi pri stanovanjski gradnji, pri nastajanju industrijskih con, z ugodnimi dolgoročnimi krediti pomagamo mladim, perspektivnim podjetjem ...

Da resnično živimo s krajem potrjujejo tudi naša sponzorstva različnih društev, klubov, šol, kulturnih, športnih in družabnih prireditelj in še bi lahko našteval.

Kakšen pa je vaš pogled na razvojne možnosti kamniškega gospodarstva, turizma kamniške občine?

Nekoč močna gospodarska kamniška regija je v dobi tranzicije doživela velike spremembe. Vendar smo danes priča nove gospodarske renesanse, saj so se razvila mnoga močna mala in srednja velika podjetja, tako po številu zaposlenih kot po kvalitete

ti kadra. Veliko je finančnih strokovnjakov in dobrih poznavalcev finančnega področja. Nasploh se Kamnik lahko pohvali z zelo dobrim možganskim kapitalom, kot da se pod čudovitimi kamniškimi planinami pretaka prav posebna energija. V današnji dobi informatike in službe na daljavo, ko tudi dnevna migracija v prestolnico ali kam drugam ne predstavlja problema, je prav znanje in informacija največji kapital.

Ob nadaljevanju najinega pogovora direktor Šuštar ni skrival zadovoljstva, ko je s ponosom poudaril, da prav visoka strokovna usposobljenost, bančna izobraženost in izkušnje zaposlenih v Podružnici Kamnik zagotavljajo visoko raven njihovega bančništva in v skupini NLB je kamniška podružnica v samem vrhu po zadovoljstvu strank. To pa je prav gotovo najboljši kapital, s katerim se podajajo novim izzivom naproti, tudi tistim, ki jih prinaša zamik pričakovane gospodarskega oživljanja in slabša konjunktura v svetu, ki dela gospodarstvenikom sive lase.

Ob zaključku sem direktorja Dušana Šuštarja povprašala o njegovih občutkih, ko se vsako jutro pelje proti Kamniku. Pravi, da ga preseneča to, da proti Kamniku sploh ni smerokazov, ampak se mora človek na poti do našega mesta kar sam znajti. Od Stokholma do Sicilije se pelje turist preko Münchna, Salzburga, Jesenic, proti Benetkam, pa na žalost ne more zaviti s ceste proti Kamniku, ker ni ustreznih označb. Prav tako tudi z mednarodnega letališča Brnik ni oznake proti Kamniku... Tako lepo, zgodovinsko mesto, z legendami in bajkami, s severno mejo, s čudovitimi Alpami..., pa nima svojega smerokaza s svetovnih cest in povezav... zelo nenavadno...

Pogovarjala se je SAŠA MEJAC

Prijeten večer mladih po srcu na Šenturški gori

Res lahko rečemo, da je bil prvi junijski torek nadvse prijeten večer v farovžu na Šenturški gori. Na vsakoletnem srečanju so se zbrali člani kluba 7E, prijatelji pokojnega Marjana Šublja, električarja in drugi sodelavci SCT-ja v spomin na svojega kolega, električarja in ljubiteljskega slikarja. Pred dvema letoma so njegov spomin počastili tudi z razstavo in monografijo njegovih del. Mednje so prišli tudi mladi iz Šenturške gore, Cerkelj, Kamnika, ki so s prijeten glasbenim programom, povezoval ga je Tone Ftičar, popestrili ta večer. Neumorni predsednik kluba Slavko Ložar je Šubljevi soprogi Veri izročil kipec njenega Marjana, delo kamniškega kiparja Miha Kača. Svoje pevске, igralske in recitatorske sposobnosti so pokazali David in Patrik Jagodic, Nina Praznik, Tilen Javornik, Uroš Šubelj, Polona Rems, Irena Kališnik, Puciharjeva oče in sin, program pa je zaokrožil pevec Joža Bohinc ob klavirski spremljavi prof. Janeza Močnika.

Posebno navdušenje prisotnih pa je požel 11-letni Jure Garučan iz Senična pri Trzihu, nadarjeni mladi pianist, ki bo konec junija odšel na tekmovanje mladih pianistov v Udine. To je bil njegov prvi javni nastop na povsem prenovljenem klavirju, ki mu ga je kot mlademu talentu podaril tunjski župnik Pavle Juhant.

Ko nam je pozneje župnik Pavle opisoval vijugasto pot tega starega klavirja, za katerega nakup in prenovo je poskrbel, je na koncu dejal: »Sam nimam nič, toda kar mi je Bog dal, moram dati naprej...«

Na prizorišču srečanja smo našli tudi umetnostnega zgodovinarja prof. dr. Mirka Juterška, ki rad pride na Šenturško goro, saj kot Podgorc ni bil rojen daleč od nje. Naprosili so ga, da je na kratko ocenil tudi prvič razstavljene slike slikarskega samouka Matica Kajiča iz Kamnika. Za zaključek pestrega programa pa so člani kluba E7 sprejeli medse pet novih članov, ki so morali odgovorjati na »težka« vprašanja Toneta Ftičarja v zvezi z električarskim fahom. Med novimi člani je tudi kamniški kavarnar Florjan Mlakar, ki je na koncu poskrbel za dober prigrizek in okrepcilo. Zato je ob zvokih harmonike in lepih pesmi, druženje mladih po srcu in ostalih trljalo v pozno noč ...

F. SVETELJ

Mestni kavarnar Florjan sprejema v bratovščino E7 na Šenturški gori gotovo ne bo nikoli pozabil.

Kulturni poletni festival Studenec z novih tribun

Ko se peljete po avtocesti proti Štajerski in na izvozu Kratina zavijete proti Moravski dolini, se pred vami odpre pogled na idilično podobo Kratine s cerkvijo sv. Lenarta na hribu, kjer se je 24. maja z nastopom komornega zbora Emanuel pričel III. Kulturni poletni festival Studenec. H krajevni skupnosti Kratina spada tudi vas Studenec s poletnim gledališčem v naravi, kamor Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan z zahtevnimi množičnimi in dobro pripravljenimi domačimi gledališkimi predstavami in odlično organizacijo gostovanj privablja igralce, glasbene skupine in na tisoče obiskovalcev, ki že vnaprej vedo, da s Studenca ne bodo odšli razočarani in se radi vračajo. V pravkar prenovljenem poletnem gledališču z izjemno akustiko pa se bodo gledalci še bolje počutili.

V zelo kratkem času je Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan, ki deluje že več kot 50 let, s pomočjo Občine Domžale, Ministrstva za kulturo, Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, Zveze kulturnih društev Domžale kot tudi Krajevne skupnosti Kratina, generalnega sponzorja Sam d.o.o. in drugih sponzorjev v postavljenem roku in dogovorjenih finančnih okvirih uspešno končati prvi del obnove poletnega gledališča, drugi del obnove načrtujejo za leto 2005. S popolnoma obnovljeno tribuno niso pridobili bistveno večjega števila sedežev (1001 sedež), poglobitveni namen je zagotoviti prijetnejše počutje obiskovalcev. Na dolgoletno željo zvestih obiskovalcev prireditelj so letos na vstopnicah oštevilčeni sedeži, vstopnice so na voljo na 25-tih prodajnih mestih. Po besedah predsednika KD Miran Jarc

Alojza Stražarja pa so si morali izposoditi 15 milijonov tolarjev za nove sedeže, ki jih zbirajo s prodajno akcijo. Sedeže so v odkup ponudili različnim podjetnikom iz širšega okolja. Kupec sedeža prejme tudi 10 kuponov s 50% popustom za nakup vstopnic za katerokoli prireditev v Poletnem gledališču na Studencu.

Prva predstava v prenovljenem avditoriju je bila 15. junija, ko so odrske deske zavzeli Celjski grofje v gostovanju SLG Celje z dramo o njihovem vzponu in padcu ter o prepovedani tragični ljubezni. V program letošnjega festivala je Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan uvrstilo tudi priljubljeno komedijo Juhica v gostovanju gledališča Moj teater Ljubljana.

Največjo pozornost vsako leto doživijo domače gledališke predstave, v katerih se predstavijo domači igralci in tudi igralci okoliških amaterskih odrov. Tokrat so se izjemoma odločili za komedijo **Ženitev**, simpatično dramaturško stvaritev znamenitega pisatelja in dramatika ruskega realizma Nikolaja Vasiljeviča Gogolja. Režija in priredba komedije je delo Alojza Stražarja in vključuje tudi ples in petje s klavirsko spremljavo v živo ter druge spektakularne zanimivosti. V predstavi Ženitev bodo nastopili že znani domači igralci in prijatelji poletnega gledališča: Tadeja Capuder, Pija Brodnik, Monika Jeretina, Stane Maselj, Jure Sešek, Kondi Pižorn, Rajko Majdič, Janez Hafner, Primož Krt, Stane Pelc, Tone Ipavec, Mari Vilár, Mateja Pirnat, Vida Kováč, Stane Zemljarič, Jože Prašnikar, pianist Vladimir Mlinarič, plesalci, otroci, meščani in še mnogi

drugi. **Premierna predstavitev bo 19. julija**, ko bo tudi slovesno odprtje prenovljenega poletnega teatra, sledilo bo več ponovitev, kot zanimivost naj omenimo **polnočno predstavo 26. julija**.

S koncertom The Golden Gate Quarteta in New Swing Quarteta, ki v letošnjem letu praznuje 35 let neprekinjenega delovanja, želi organizator poletnega festivala občinstvu približati lepoto Bogu predanih pesmi iz cerkva ameriškega juga.

Občutek povezanosti med ljudmi in prijateljstvo prinaša tradicionalni koncert Glasba treh dežel, na katerem bodo 30. avgusta nastopili znani ansambli in glasbene

skupine iz Italije, Avstrije in Slovenije. Nastopajoči so se odpovedali honorarju kot prispevek k obnovi gledališča.

Ko si bomo že malo oddahnili od poletne vročine, se bodo 13. septembra odprla vrata razstavnega prostora poletnega gledališča, kjer se bo predstavil Tomaž Perko, ki se je v duhu postmoderne vrednotenja izročila in sodobne umetnosti posvetil klasičnim slikarskim temam, predvsem portretu in krajini.

Umetniški odbor Kulturnega društva se trudi, da bi s programom ustregel čim širšemu krogu obiskovalcev, tako ljubiteljem glasbe, gledališča in tudi likovne umetnosti. Ob tako raznovrstnih prireditvah skozi poletne mesece lahko vsakdo v prelepem ambientu narave občuti nekaj resnično lepega in kulturno bogatega.

VERA MEJAC

Člani Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan (na sliki z leve) Alojz Stražar, predsednik in režiser, igralka Draga Jeretina Anžin in pomočnik režiserja France Stražar so ponosni, da mnogi ljubitelji poletnih festivalov Poletno gledališče Studenec s prenovljeno in izboljšano tribuno ter izjemno akustiko postavljajo ob bok ljubljanskim Križankam in Avditoriju v Portorož.

Iz torbe Krištofovega Pepeta II.

So tudi junci s petimi nogami ...?

Janez Kamniški je na letošnjih srednjeveških dnevih na Malem gradu koval novice z najnovejšim kamniškim grbom, da ne bo kdo rekel, da ni na tekočem s spremenjenim občinskim statutom. Škoda, da mu župan ni naročil, da bi nekaj ton kovancev skoval tudi za občinski proračun, da mu ne bi bilo treba razprodati vse občinske zemlje in vseh občinskih stavb...

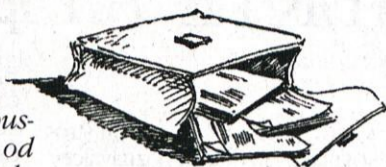
Sicer pa se župan Tonti leštos ni prelevil v Antoniusa, pač pa je svojo oblast, kot je dejal, za dva dni, od petka popoldne do nedelje (takrat ko so občinski uradniki doma), preložil na samega presvitlega direktorja turistične agencije Mirana. Ta pa je imel v tem času toliko dela, saj je moral na Malem gradu sprejeti same Celjske grofe in pod njim številne rokodelce iz vesoljne Slovenije, da sploh ni imel časa, da bi nekoliko znižal občinske davke kot so mu svetovali meščani, ali da bi vsaj oprostil plačila občinskih taks šutenske trgovce za postavitev ene table ali nekaj stolov na pločniku. Kako pa naj bi, saj niti svoje poslovalnice v TIC-u v so-

boto dopoldne ni mogel pustiti odprte, da ne bi kdo od turistov slučajno prišel od kake (srednjeveške) informacije.

Zanimivo, da je v času srednjeveških dnevov spet zaprl svoja vrata tudi kamniški Clochmerle na avtobusni postaji. Tako je prav, Zlati direktor Kambusa, saj v srednjem veku javnih sekretov sploh niso poznali... Kaj pa o takem ravnanju mislijo tisti, ki jih včasih nekam prime ali pa bližnji gostinci, pa menda Zlatega direktorja verjetno ne zanimajo. Važno je, da smo vsi za razvoj turizma...

V slavni snoviških termah žejni kopalci zaman iščejo znamenito cocto, da o laškem pivu ne govorimo. Saj res, kje ste pa še videli, da se pod unionovo (belgijsko) marelo pije laški (slovenski) kozel. Menda bi se temu lahko reklo: delitev interesnih sfer. Kakorkoli že, laško in cocto v tuhinjski tomf prinesite s seboj.

So pa res pravi mojstri, ti naši mesarji. Po Tuhinjski dolini so govorili, da znajo iz junca s štirimi no-

gami narediti toliko mesa, kot bi ga imel junec s petimi. Toliko nog je namreč v čebricku (čeprav je včasih peta noga malo tanjša), ki ga naročnik klanja odpelje domov, da ne govorimo o tem, da je včasih kakšna krava tudi brez repa. Saj ni treba posebej razlagati, da je rep najbolj MIKaven za dobro župco. Seveda pa tudi račun za klanje ni ravno majhen...

Pohvaliti pa je treba nekdanjega direktorja Zaklada narave (Dušana, da ne bo pomote), ki je nedavno po nacionalnem radiu pozval, naj turisti poleti obiščejo velikoplaninske pašnike, kjer jih bodo pastirji prijazno pozdravili in jim ponudili latvico kislega mleka. Upajmo, da pastirji Dušanu ne bodo delali sramote in da upehanim turistom ne bo več treba letati od bajte do bajte in spraševati, če se kje dobi kaka šalca mleka...

KRIŠTOFOV PEPE II.

Trenutek za resnico

V Kamniškem občanu, 13. junija 2003 je bil na 2. strani objavljen članek ob Dnevu državnosti »Kresovi, proslava, maša za domovino, govor Lojzeta Peterleta«, v katerem avtor članka potvarja resnico v delu, kjer omenja da je »na proslavo, ki jo ob prazniku vsako leto organizira Občina Kamnik, letos na pobudo OO NSi Kamnik, kamniški župan Anton Smolnikar povabil kot gosta Lojzeta Peterleta«. Poudarjam, da pri odločitvi o izboru slavnostnega govornika ob Dnevu državnosti OO NSi Kamnik ni v ničemer sodeloval, niti dal pobude. Odločitev, da bo slavnostni govornik predsednik prve slovenske vlade g. Lojze Peterle, je odločitev župana, ki je tudi zaposil g. Peterleta, le-ta pa mu je potrdil njegovo udeležbo.

Prosim avtorja iz odbora za oživiljanje starih običajev (po informaciji uredništva je to Milan Windschnurer), da v prihodnje ne troši laži, saj najbrž še vedno drži rek, »če laž poveš trikrat, lahko postane resnica!«

Župan
Anton Tone Smolnikar

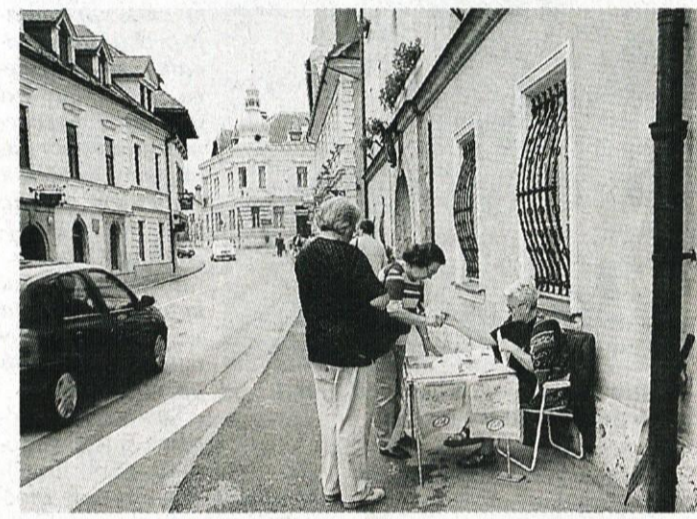
NEDELJA JE DAN ZA TEDENSKI POČITEK

Podpore za razpis referenduma NEDELJA JE DAN ZA TEDENSKI POČITEK volivci kamniške občine oddajo predstavniki Svobodnih sindikatov delavcev trgovine Slovenije Stanki Polak. Pravi, da so od 11. junija, ko so postavili svojo mizico pred občinsko hišo, zbrali preko 200 podpisov volivcev. Zbirali jih bodo do 7. julija oziroma nekaj dni manj, če jim bo uspelo že pred rokom zbrati potrebnih 40.000 podpisov. Podpora zahtevi za razpis zakonodajnega referenduma, katere pobudnik je Območna organizacija ZSSS Ljubljana in okolica se glasi: »Ali ste zato, da se v predlogu zakona o spremembi zakona o trgovini določijo, da so prodajalne za nujne

življenjske artikole odprte največ do 10 nedelj v letu, razen bencinskih servisov, prodajaln v bolnišnicah, hotelih, na letališčih, mejnih prehodih, železniških in avtobusnih postajah, z omejeno površino, ki so lahko odprte brez omejitev?« Volivec mora ob podpisu podpore zahtevi oziroma pobudi na sedežu upravne enote ob predložitvi osebnega dokumenta potrditi, da je volilni upravičenec.

V teh dneh pa po Sloveniji poteka tudi zbiranje podpisov za podporo referendumu proti širitvi prostitucije, katerega pobudnik je Svetovni slovenski kongres. V Kamniku zbirnega mesta še ni bilo opaziti.

SAŠA MEJAČ

ODMEVI - PISMA - MNENJA

Nekaj resnice o stanju demokracije v Sloveniji

Imamo formalno demokracijo, toda skoraj vse centre moči zasedajo ljudje, ki so oblikovali mišljenje in metode vladanja v času enostranskega sistema, najsi v njegovih posevem totalitarnih, najsi bolj liberalnih, vselej pa nedemokratskih obdobjih. Ameriški kongresniki, ki so pred časom obiskali slovenski parlament, so postavili preprosto in jasno vprašanje: ali so ti ljudje spremenili svojo politično filozofijo? Odgovor je enako jase, kot je bilo postavljeno vprašanje: niso. Ti ljudje niso spremenili svoje politične filozofije, le prilagodili so se novim razmeram. Nekateri vodilni politiki, ki obvladujejo slovensko politično življenje, niso bili navadni člani Zveze komunistov, temveč osebe, ki so na bolj ali manj avtoritaran način odločale o vsem, ki so imele pod nadzorom vse sfere javnega življenja in ki so jim bile po tedanjih pravilih podrejene tudi tajne službe. Dejstvo, da je bil nekdanji predsednik države nekdanji dolgoletni predsednik Centralnega komiteja Zveze komunistov in da je bil sedanjí predsednik države predsednik nedemokratske jugoslovanske države in voditelj gibanja neuvrščenih, ni sporno samo po sebi. Navezadnje sta prišla na oblast na demokratskih volitvah, podobno kot nekateri bivši voditelji v marsikateri postkomunistični državi Vzhodne Evrope in bivše Jugoslavije. Formalno gledano tukaj ni ugovora.

Sporna je njuna praksa, ki je posledica stare politične filozofije. Ostal je avtoritarni način vodenja, ostala je nepripravljenost na dialog, oblast s pomočjo medijev in sodstva de facto obvladujejo ljudje prejšnjega režima. Bivši predsednik republike, ki je že napovedoval kandidaturu za svoj tretji mandat, je s svojo staro politično filozofijo pozval poslance, naj ratificirajo mednarodni sporazum, ki je v nasprotju z ustavo. Vlada pod vodstvom sedanjega predsednika republike, ki je že neposredno podredila tajne službe. Ko je opozicija zahtevala, da zasede vsaj v parlamentu mesto nadzora nad tem občutljivim resorjem, ji je bila ta možnost odvzeta, nadzor je pripadel stranki, ki podpira vlado. Enako velja za nadzor nad proračunskimi sredstvi. Navedeno je samo nekaj konkretnih primerov iz preteklega obdobja. Splošno stanje je tako, kakor s kritičnimi glasovi v tej družbi ravna na stari način: obravnavani so kot nadomestek za nekdanjega razrednega sovražnika. Tako jih, žal, obravnavajo tudi mediji.

Za SDS Kamnik, R. V.

7. april se je zgodil pred 27. aprilom

Na moj članek v 8. številki K. O. pod uredniškim naslovom »Je 27. april res pravi datum obeležitve začetka slovenskega upora proti okupatorju?« sta v 9. številki K. O. v rubriki: »Mnenja, odmevi« reagirala z neodobranjem Alojzija Konda in dr. Nikolaj Sadnikar, oba iz ZZB. V obdobju od 1945 do 1990 je takratna nedemokratska komunistična oblast pri nas organizacijo TIGR v glavnem zamolčevala, če pa je že kaj moglo biti legalno objavljeno o TIGR-u v javnosti, je bilo to prikazano največkrat v negativni luči. V mojem članku sem našim bralcem predstavil malo slišano resnico o prvenstvu TIGR-a pri začetku upora proti okupatorju.

Podtalna množična antifašistična organizacija primorskih Slovencev TIGR se je rojevala po večini spontano na celotni, takrat od Italijanov zasedeni Primorski (meja med Jugoslavijo in Italijo je bila takrat že na Rakeku). Primorci so se uprli neznošnemu raznorodovalnemu pritisku Italijanov že kmalu po letu 1919. Ta upor so domačini, Slovenci še močno povečali od 1922 naprej, vsled brutalnih akcij fašistov, ki so prevzeli takrat oblast v Italiji.

Zaradi hudega terorja italijanske soldateske in fašistov je bil v tistem »mirnodobnem« času, med 1919 in 1941, smislen tajen, podtalni upor. Primorci so se v boju pričeli združevati v manše skupine, v začetku v raznih navezah, da bi se do leta 1927 uspeli izoblikovati v vsej Julijski krajini v enotno narodnoobrambno organizacijo. Zgodovinarji jo opredeljujejo takole: TIGR je bila organizacija narodne radikalne mladine, ki je vedela, da so proti fašizmu demokratske metode neučinkovite. Ni bila nazorsko usmerjena, temveč je imela cilj preprečiti raznaroditev. Na Goriškem je upor temeljil predvsem na kulturni in narodno propagandni dejavnosti, širjenju slovenskih šolskih knjig (usešole, vrtci so bili poitalijanci), literaturo, razvijanju odpora proti fašizmu. Na Tržaškem pa so prevladovale borbenost in razne akcije (razobešanje slovenskih zastav, pošiljanje grozilnih pisem fašistom, uničevanje skladišč orožja, razstreliva, komunikacij, požigov objektov poitalijančevanja, obračunavanje s fašisti in domačimi izdajalci). Za Pivško - Postojansko pa je bilo značilno povezovanje z emigranti v Sloveniji (Jugoslaviji), tiho tapljenje materiala (knjig, letakov, časopisov, orožja) čez mejo in spopadi s fašističnimi patruljami. Skupno ime TIGR (Trst, Istr, Gorica, Reka) se je množično uveljavilo šele po letu 1930, prej pa se je tržaški del imenoval Borba in Goriški Organizacija.

Zaradi strogo tajnega delovanja je bilo delovanje TIGR-a v manjših, ločenih skupinah (običajno v trojicah) nujen varnostni ukrep. Pred letom 1930 se je oborožena aktivnost TIGR-a zelo povečala. Na vse to so fašisti odgovorili z obširnim terorjem, množičnim zapiranjem, mučenjem - uspelo jim je uničiti tigrovške odbore na Tržaškem, Goriškem in Pivškem. Po sojenju na I. tržaškem procesu so 6. 9. 1930 v Bazovici ustrelili voditelje tržaške skupine tigrovcev. Ferdinanda Bidovca, Franja Marušiča, Zvonimira Miloša in Lojzeta Valenčiča. Velikemu številu tigrovcev (okrog 2000) je bila takrat edina rešitev emigriranje v Jugoslavijo, kjer je s Primorske bilo že blizu 60.000 beguncev, večinoma ekonomskih.

Vodstvo TIGR-a je v celotni Julijski krajini prevzel ilegalni odbor v Ljubljani, ki je že prej deloval in povezoval posamezne skupine upornikov. Tako se je v Ljubljani pridružil Danilu Zeleni, organizacijskemu in gverilskemu vodji TIGR-a, tudi Albert Rejec, vodja idejnega in propagandnega področja, pa tudi Tone Černač, Just Godnič in Ferdo Kravanja.

Že leta 1933 se je vodstvo TIGR-a v Trstu in Gorici ponovno organiziralo in boj proti fašizmu se je nadaljeval vse do leta 1941. 23. 10. 1939 so v Trstu ustanovili še narodni svet, ki je sodeloval z vodstvom TIGR-a v emigraciji (v Ljubljani). Seveda so Italijani s svojimi represalijami nadaljevali. V tem času so bili zaprti in konfinirani v taborišča še mnogi tigrovci. Tako so leta 1937 umorili znanega slovenskega skladatelja in organista Lojzeta Bratuža. Tigrovci so izdajali tudi svoj list »Svoboda«. Ciklostirali so ga v kleti v hiši Danila Zeleni v Ljubljani polnih 11 let (1927-1938) in ga ilegalno raznašali po vsej Primorski. 20. sept. 1938 so tigrovci načrtovali atentat na samega Mussolinija, ob njegovem obisku Kobarida. Atentatu so se zaradi velikega števila otrok okrog govorniškega odra odpovedali.

V urstah tigrovcev je bilo tudi nekaj komunistov. Ti pa so se začeli z letom 1936 oddaljevati od drugih, še posebej pa potem, ko je poleti 1939 komunistična Sovjetska zveza sklenila pakt z Nemčijo, z nacisti, in s tem posredno tudi s slednjimi povezanimi fašisti.

Ko je marca 1938 Nemčija priključila Avstrijo, je Italija čez to ozemlje dovažala Nemčiji orožje in surovine. 1939 sta dve tigrovski skupini začeli izvajati sabotaže na avstrijskem Koroškem, medtem, ko so tigrovci z ilirskobistriškega območja opravljali sabotaže na vojaških objektih globoko v Italiji. Bližal se je začetek 2. svetovne vojne. Julijska krajina je bila seveda za Italijane izhodišče za napad na kraljevino Jugoslavijo. Zato so fašisti v letih 1939-40 na Primorskem izvedli množične aretacije ter stopnjevali pritisk na tigrove borce. Med temi je bil (po petletni ječi) takrat ponovno are-

tiran veliki organizator TIGR-a na Tolminskem in član goriškega vodilnega odbora Anton Rutar.

Kot prvi antifašistični borci v Evropi so tigrovci takrat začeli iskati zaveznike pri vseh nasprotnikih fašistične Italije in Nemčije. Uspelo jim je navezati stike z Angleži in od novembra 1939 je začela narodnoosvobodilna organizacija Slovencev TIGR sodelovati z Intelligence service, z angleško tajnoobveščevalno službo. Za njo so nekateri tigrovci zbirali informacije vojaške in politične narave - v zameno pa so dobivali od Angležev material za sabotažne akcije.

Junija 1940, po porazu Francije, zaveznice Jugoslavije, je jugoslovanska vlada Cvetkovič-Maček, začela paktirati z nacisti, da bi odvrnila grožnje o napadu na kraljevino. Klonila je pred njihovo zahtevo, naj jim izroči diverzante.

Proti tigrovcem, ki so po zasedbi Primorske delovali kot prebežniki iz Jugoslavije, se je začelo preganjanje in to od tiste oblasti, ki so ji služili in za katero so se žrtvovali. V Ljubljani je bilo aretiranih 17 udarnih tigrovcev. Nekateri so iz obmejnih predelov preseljevali v južne dežele. Emigrantska društva so bila razpuščena. Danilo Zelen in Just Godnič sta se npr. zatekla v ilegalo v Ljubljani. Albert Rejec se je pod lažnim imenom skrival v Beogradu...

Strahotni udarci po vodstvu v Jugoslaviji ter po vodstvu in članstvu v Julijski krajini so tigrovsko gibanje zelo oslabili, a ne uničili. Kljub vsemu je njihova organizacija delovala in dokazala svoj veselovenski narodnoobrambni značaj s tem, ko so se primorski fantje prvi postavili v obrambo domovine, z organizacijo Šoške legije oz. zbora primorskih tigrovcev 7. aprila 1941 v Narodnem domu v Ljubljani. Prvi so se spopadli z okupatorji Italijani (13. 5. 1941) in ustanovili prvo partizansko četo (1. 7. 1941) ter že leta 1941 novačili vojne ujetnike - Slovence v angleških taboriščih v Egiptu za boj proti okupatorju. Do maja 1943 so tigrovci tako tam zbrali okrog 5000 slovenskih prostovoljcev, ki so kmalu nato postali večinsko jedro Prekomorske (partizanske) brigade.

Prav je, da se praznuje dan upora proti okupatorju, a datum tega bi morali čimprej spremeniti. Spremeniti tudi zato, ker naj bi ta dan upora, po nedavnih izjavah v medijih, simboliziral tudi vso slovensko uporno držo od Karantanije, preko narodnega gibanja v 19. stoletju, do zadnje vojne za osamosvojitve leta 1991. Skratka, dan upora bi moral simbolizirati tisti pravi čisti narodnoobrambni boj, torej takšen, kakršnega so bojevali tudi tigrovci in to dobrih 15 let. Ob 27. (26.) aprilu 1941 pa se glede upora proti okupatorju, to je sedaj zgodovinsko ugotovljeno, ni zgodilo za praznovanje tega nič vzpodbujajočega.

MILAN WINDSCHNURER

OHRANIMO NAŠO DEDIŠČINO

RASTIŠČE BODIČNIKA PRI STAHOVICI

Na vstopu v dolino Kamniške Bistrice se je v pobočje hriba Grohat močno zajedel kamnolom kalcita in apnenca. Precejšen del hriba je že odkopan, predvsem v smeri proti severu. Prav na robu kamnoloma, na dnu zaraščajočega melišča pod Grohatom, raste za botanike zanimiva rastlina Jacquinov bodičnik (*Drypis spinosa* subsp. *jacquiniana*), podvrsta Linejevega bodičnika.

Rastlina porašča neustaljeno melišče južno od kamnoloma vse do reke Kamniške Bistrice v obliki blazinic, visokih do 20 cm. Blazinice lahko pozorno oko opazi že s ceste v Kamniško Bistrico, saj zaradi ekstremnih rastiščajev rasti na melišču uspeva skoraj sama. Od zelišč se mu pridružijo le navadna lakota, navadni gadovec, navadna kozja detlja in črnkasta homulica.

Južna lega melišča z visokimi temperaturami in nestabilnost podlage, revne s hranilnimi snovmi, so tudi razlog, da med drevesnimi vrstami na rastišču najdemo le črni gaber in mali jesen, v predalpskem območju značilni drevesni vrsti prisojnih rastišč na apnencu.

Bodičnik je trajno zelišče, s trnastimi listi, ki z velikimi strnjenimi blazinami prekrije melišče. Junija, v času cvete-

nja, se tako melišče prebarva v rožnatordečo preprogo.

Vendar za botanike ni bistvena njegova lepota, kot njegova zanimiva geografska razširjenost. Njegovo osnovno območje razširjenosti je osrednji Balkan, do juga Grčije in delno osrednji del italijanskega škornja. V Sloveniji je poleg rastišč v Kamniški Bistrici znanih le še nekaj v primorskem območju (do Čavna in Nanosa). Zanimivo je, da ga ni v pogorju Julijskih Alp, čeprav je tam dovolj podobnih rastišč.

Na kamniškem območju je poznanih pet rastišč; večino ma so v dolini Kamniške Bistrice, dvojce pa na Dovškem plazu in Roblekovem kotu na

kokrški strani. Rastišče v Stahovici omenjamo zaradi ogroženosti, ki preti z možno širitvijo kamnoloma. Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Kranj je ob pripravi Ureditvenega načrta za odkop kalcita opozoril na pomen rastišča in možnost uničenja ob neprimerni širitvi in delovanju kamnoloma. Calcit d.o.o. je opozorila upoštevati in jih vključiti v ureditveni načrt, tako, da veljavni načrt ne predvideva širitve kamnoloma levo od vstopnega objekta v kamnolom, zaradi česar rastišče ni več ogroženo.

Metod Rogelj,

Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Kranj

Srečanje članov društva Lipa in univerz za tretje življenjsko obdobje v Kamniku

Ustvarjanja polna zrele leta ...

Sredi najlepšega pomladnega meseca so se na povabilo Društva za izobraževanje v tretjem življenjskem obdobju Lipa iz Domžal v Kamniku srečali in predstavili svojo dejavnost ustvarjalci zrelih let, člani univerz za tretje življenjsko obdobje iz različnih krajev Slovenije, od Celja, Kamnika, Domžal, Ljubljane do Vipave.

V razstavišču Veronika so jih s pesmijo pozdravili pevci pevskega zbora Lipa pod vodstvom Marine Aparnik in pozhrtvovalna predsednica društva Lipa Metka Zupanek, ki je tudi preko prisotnih predsednikov kamniškega in domžalskega društva upokojencev Staneta Simšiča in Nandeta Starina pozvala, da se njihovi člani pridružijo pestri in ustvarjalni dejavnosti Lipe. Društvo s sedežem v Domžalah danes združuje v pevski, literarni, likovni, jezikovni, umetnostno zgodovinski in drugih dejavnostih že preko 300 članov, med njimi so, tudi mnogi Kamničani. Poleg že omenjenega pev-

skega zbora so se v razstavišču Veronika predstavili tudi člani literarnega krožka, ki ga uspešno vodi Zlatka Levstek. Iz zbirke Ples črk smo slišali zanimive sestavke in pesmi z besedami enakih začetnic.

Udeleženci srečanja so si nato pod vodstvom treh vodičev ogledali kamniške kulturnozgodovinske znamenitosti, med njimi Mali grad,

Frančiškanski samostan in Sadnikarjevo zbirko. Po kosilu so pri Planinskem orlu nadaljevali prijetne pomenke o svojih izkušnjah pri pestri aktivnosti, ki jim bogati vsakdanjik v zrelih letih.

Žal pa se zanimivega srečanja ni udeležil noben predstavnik kamniške in domžalske občine.

F. S.

Literarni ustvarjalci, ki jih vodi Zlatka Levstek, so jeseni izdali že peti zbornik svojih pesmi. V krožku že pet let sodeluje tudi Jožef Jursič z Duplice.

Več kot 50 km dolga pot Trojane - Trzin

Rokovnjaški pohod

Letošnjega Rokovnjaškega pohoda se je 24. in 25. maja udeležilo približno 200 dobro pripravljenih pohodnikov.

Dolga kolona je 24. maja ob 20.30 na Trojanah začela svoj nočni pohod, dolg več kot 50 km. Po-

hodniki so hodili v smeri Doline, Limbarska gora, Dole pri Kraščah, mimo Moravč, Vrhpolja do sv. Trojice in dalje v Žeje, Ihan, Pšato, Depalo vas, do cilja v Trzinu.

Vremenske razmere so bile ugodne za hojo, le noč je bila tem-

na, zato so pohodniki uporabili različna svetila. Zanimiv je bil pogled na dolgo svetlikajočo se kolono, ki je vztrajno nadaljevala naporno pot.

Organizator pohoda je poskrbel za varno hojo, okrepleča in seveda tudi za počitek. Pohod so vodili planinski vodniki, večina iz PD Kamnik, gorski reševalci in drugi, vključno z zdravnikom in drugimi službami.

Med hojo ni bilo posebnih težav. Le na Trojici je pohodnik odnehal zaradi krvavih žuljev.

Na zaključku poti, kamor smo prispeli v jutranjih urah, so udeležence pozdravili še predstavniki MOD Ljubljane in Kamnika in pozneje tudi župan Trzina.

Predsednik organizacijskega in

koordinacijskega odbora Dušan Grošelj je vsem udeležencem izročil posebno Diplomo, za 10-kratni pohod Diplome Rokovnjača in pozdravil najstarejšega udeleženca pohoda 77-letnega Celjana.

Zaupano in odgovorno nalogo so dobro opravili vodja projekta Lojze Jerman, vodja pohoda Jože Klenc in pomočnik Franc Peterc, planinski vodniki in osebje, ki je skrbelo za varnost in prehrano. Med vsemi pohodniki je bila skoraj četrtina udeležencev iz kamniškega in domžalskega območja, sicer pa so prišli na pohod iz različnih krajev Slovenije. Kar nekaj je bilo udeležencev vseh trinajstih pohodov.

STANE ŠIMŠIČ

Skupina Kamničanov pred startom na Trojanah, ko je bilo pred njimi še več kot 11 ur nočne hoje.

Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan vabi v Poletno gledališče Studenec pri Domžalah na

III. Kulturni poletni festival Studenec

Premiera domače gledališke predstave ŽENITEV (N. V. Gogolj) sobota, 19. julij, ob 21. uri

Simpatična dramaturška stvaritev komedije sega v čas stare Rusije. Režija in priredba komedije Alojza Stražarja vključuje tudi ples in petje s klavirsko spremljavo v živo ter še več drugih spektakularnih zanimivosti.

V predstavi Ženitev bodo nastopili že znani domači igralci in prijatelji našega gledališča: Tadeja Capuder, Pija Brodnik, Monika Jeretina, Stane Maselj, Jure Sešek, Kondi Pižorn, Rajko Majdič, Janez Hafner, Primož Krč, Stane Pelc, Tone Ipavec, Mari Vilar, Mateja Pirnat, Vida Kovač, Stane Zemljarič, Jože Prašnikar, pianist Vladimir Mlinarič, plesalci, otroci, meščani in še mnogi drugi.

Ponovitve: nedelja, 20. julij, ob 21. uri, petek, 25. julij in sobota, 26. julij, ob 21. uri in ob 24. uri (polnočna predstava), nedelja, 27. julij, ob 21. uri; petek, 1. avgusta, sobota, 2. avgusta ob 21. uri in zadnja predstava 3. avgusta ob 21. uri

Prodaja vstopnic (Vstopnice so oštevilčene):

VELE, trgovska družba, tel.: 01 721 83 31, Trgovina Nakup Kamnik, Šutna 48, tel.: 01 839 70 81, KAVARNA VERONIKA, Kamnik, tel.: 01 839 11 43 in dve uri pred predstavo v poletnem gledališču.

Agencija za razvoj turizma in podjetništva v občini Kamnik - javni zavod Turistično-informacijski center

Tomšičeva 23, 1241 Kamnik
tel: +386 1 839 14 70
fax: +386 1 831 81 92
e-mail: infocenter.kamnik@siol.net
http://turizem.kamnik.si

KOLEDAR PRIREDITEV

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI
Območna izpostava Kamnik; Japljeva 2
Tel.: 01 831 75 56; Faks.: 01 831 98 31
E-mail: oi.kamnik@iskd.si

Petek, 27. junija, ob 19. uri

Galerija Veronika, Kamnik

LOJZE ČAMPA: STILIZACIJA IN DUHOVNOST

Kiparska razstava ob 50-letnici 1. mature na kamniški gimnaziji

Razstava bo odprta do 20. julija

DOM KULTURE KAMNIK

Fužine 10, Kamnik

Inf. in prodaja kart: od ponedeljka do petka, od 10. do 12. ure na tel. 839 76 06, GSM 041/ 580 - 818

www.domkulture.org; e-mail: info@domkulture.org

Dom kulture Kamnik in Kulturno društvo Priden močič organizirata

Mednarodni festival uličnega gledališča Ana Destnica tudi v Kamniku

Sobota, 28. junija, od 9. do 12. ure

9.00, Šutna, KDPM Ribič

Po več kot treh letih neutrudnega prevažanja potnikov z DeLux Taksijem si je upokojeni natak in taksist Mihael zaželel miru. Kupil si je ribsko palico, majhen čolnček in se podal za kar se da velikimi ribami.

9.30, Šutna, KDPM Sprajt

Brezposelni glasbenik Stane in ne preveč uspešni natak Alojz se odločita, da bosta skupaj odprla lokal. Na začetku imata samo eno mizo, nekaj starega Sprajta in odsluženo klaviaturo. In nikoli ne vesta, kdo bo njun naslednji gost.

10.00, Parkirišče pred Veroniko, M'Ze (Francija) Jozette

»Jozette Margarete Seinecke-Bock je ena preprosta punca« je originalni naslov predstave Berenice Levy, ki jo tudi izvaja. Artistka je ena tistih, ki svojo izredno nadarjenost in spretnost žongliranja nadgrajuje z iskanjem novih izraznih možnosti umetnosti klovnese, žonglerke in plesalke. Predstava Jozette ... je tako pravi užitek, tako ženska, tako nežna in tako dobra.

11.00, Glavni trg, Bike Boy (Avstralija) Akrobacije na kolesu Sean Bridges aka Bike Boy je kralj akrobacij s kolesom. 17 let že potuje in nastopa po celem svetu. Njegovi nastopi na ulicah in v cirkuških arenah izzivajo navdušenje in aplavz publike. In če je tako po celem svetu, bo vendar tudi v Sloveniji. Ali pač?

ARBORETUM VOLČJI POTOK

Volčji Potok 3, Radomlje

Tel: 01/ 831 23 45

Dnevi vrtnic

Vsako soboto od 16. do 19.30

Lumpijeve ure pravljic: Pravljica o gosencih in pravljica o slonih Ustaviramo in pobarvamo z Woodyjem Izdelovanje z glino

Vsako nedeljo od 15.30 do 19.30

Joga za najmlajše Nagradno žrebanje med prejetimi pravilničnimi zemljevidi in Lumpijevo nagradno tekmovanje. Cicibanova in Cicidjeva delavnica spoznavanja narave. Temi: Korenine, poganjki ter Drevesa in debela. Ročne ustvarjalnice Knjigarne in papirnice Forum.

Prosimo za vnaprejšnjo prijavo na tel. številko: 01/831 23 45.

MLADINSKI CENTER KAMNIK

Šutna 38, Kamnik

GSM: 041/ 957 609

Počitnice z mladinskim centrom

Zbiramo prijave za:

- ročno ustvarjalne delavnice

- foto delavnice

- lokostrelstvo za vse generacije

- izdelovanje maket

- izdelovanje zapestnic

- lutkovna in likovna delavnica

Sobotni otroški boljaki - prodajamo, menjamo

Solske knjige, otroške knjige in stripe, igrače, športne rekvizite

Druženje zbiralcev:

Pokemon in magic kart, filatelistov

MATIČNA KNJIŽNICA KAMNIK

Ljubljanska 1, Kamnik, tel.: 831 12 17

E-mail: mkk@kam.sik.si

http://www.kam.sik.si

Od točka, do petka, od 8. do 11. julija, od 9.30 do 14.30

v dvorani Matične knjižnice Kamnik:

POČITNIŠKA USTVARJALNICA V VILI ČIRA-ČARA - uživali bomo v novih načinih slikanja na svilo, bombaž in steklo, v oblikovanju gline, nakita in mozaika. Cena: za štiri dni je 15.000 SIT, za en dan pa 4.500 SIT (material, potrebni pripomočki in malica). Prijave na pionirskem oddelku tel.: 831 12 17 ali 723 74 60 oziroma GSM 040/838 570 (Rosana). Vabljeni!

KAMNIŠKA NOČ 2003

4. in 5. julija na Glavnem trgu

- petek, 4. julija

od 10. do 12. ure: otroci rišejo Mali grad - izbor naj otroške slike (k sodelovanju povabimo okoliške vrtce)

od 16. do 18. ure: glasbeni program za otroke, karaoke

ob 20. uri: županov nagovor meščanom

od 20.30 do 02. ure: narodnozabavni ansambel Vesele Štajerke (ob tem bi na obzidje projicirali slike - utrinki mesta Kamnik)

- sobota, 5. julija

od 10. do 12. ure: Romana Kranjčan

od 16. do 18. ure: glasbeni program za otroke, gost čarovnik Grega

od 20. do 21. ure: izbor miss Kamnika

od 21. do 22. ure: Don Sergio

od 22. do 23. ure: Arche

od 23. do 24. ure: Pika Božič

od 24. do 02. ure: zabava s skupino Ritem Planet

NEKAJ UTRINKOV IZ NEPALA

Po petih letih premora sem letos spet sodeloval na tečaju osnovnih planinskih veščin, ki ga je organizirala NMA (nepalska planinska organizacija). Z Matjažem Šerkezijem sva jim pomagala po najboljših močeh, tako z znanjem, organizacijo, delom, literaturo in delno tudi z opremo, da je tečaj resnično odlično uspel. Se nam je pa zgodilo tudi kaj tekega, kar bi zanimalo še koga. To še posebej zaradi tega, ker naša glavna javna občila tokrat temu dogodku, kljub vabilu in obvestilom, niso posvetila nikakršne pozornosti. Zato pa je bilo toliko več v njih »pranja umazane perila« v zvezi z odpravo Janak, kar so nekateri izkoriščali za prikritje lastnega neuspeha, predvsem pa za obračun s tisi, ki si je upal povedati resnico. Kot da dobra novica ni več novica, ampak je potrebno objaviti predvsem tisto, kar je slabo: vojne, prepiri, obrekovanja in podobno. Kako si naša država utrjuje svojo identiteto, prepoznavnost in ugled (ki ji ga je dogajanje okoli odprave Janak zmanjšalo), pa za naša glavna javna občila ni več pomembno. Zato pa je v nepalskih medijih šola vzbudila veliko pozornost. O tem so govorili na radiju, na TV in pisali v njihovih časopisih. Tudi francoski TV 5 se ni zelo za malo, da ne bi v svoje snemanje razvoja v Nepal vključila tudi našega sodelovanja.

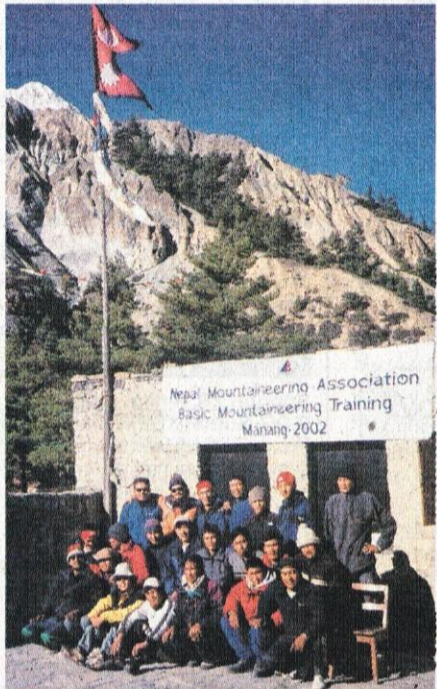
Potovanje je lahko tudi pestro

Ko smo v Nepal leteli še z AIR Indijo, smo sicer vedno prileteli tja, vendar nikoli nisimo vedeli, kdaj bomo res tam. Tako smo npr. enkrat leteli v povprečju s štirimi motorji: do Bejruta s tremi in od Bejruta do Delhija s petimi z dvodnevno zamudo. Z letalsko družbo KLM je bilo tudi zanimivo, saj smo morali iti najprej do Amsterdama in to še kakšen dan prej na račun družbe. Sedaj pa, ko letimo z AIR AUSTRIJO, je

polet, podobno kot z LUFT-HANSO, skoraj dolgočasen - vač ali manj vse »štima«. Zato so pa obrobne zadeve včasih prav zanimive.

Ročna prtljaga

Pri potovanju na odpravo v Nepal običajno pošljemo prtljago posebej. Ko gremo v šolo, smo pa še tako in tako na tistem z denarjem, da poskušamo vse potrebno nesti s se-

Po blagoslovitvi začetka tečaja in postavitvi droga z blagoslovljenimi zastavami in katami, smo naredili še skupinski posnetek

boj kar v osebni prtljagi. Masa le-te je na poletih v Nepal omejena na 20 kg v ekonomskem razredu, s posebno prošnjo ti običajno odobrijo dodatnih 10 kg. Kar je več, je običajno potrebno krepko plačati. Zato smo včasih imeli težko ročno prtljago. Vendar so to spoznale tudi letalske družbe in omejile maso ročne prtljage na 8 kg in tudi njena velikost mora biti taka, da gre v zato določeno merilno škatlo.

Imel sem ročno prtljago, ki je bila predpisanih mer. Toda njena masa je bila kar 22 kg,

od česar je bilo več kot 14 kg samo knjig! Iz Ljubljane do Dunaja ni bilo težav. Tam pa so pred vstopom v čakalnico za letalo tehtali sumljivo ročno prtljago in delali težave, če je bila presežena samo za kakšen kg. Zato je bilo potrebno, da torba ne bi postala sumljiva, si jo tako zadegati na rame in tudi nositi, kot da bi bila preprosto lahka. In uspelo je.

Menjava kolesa

V New Delhi sva prispejala malo čez polnoč in sledilo je skoraj 11-urno čakanje. Ko smo po vseh pregledih in kontrolah končno sedeli v letalu se ni in ni hotelo premakniti, čeprav je bilo že precej čez uro predvidenega odleta. Nihče ni nič pojasnil, čemu zamuda. Ker sva sedela pri oknu, sva lahko videla, kaj je zadržalo letalo. V kombiju so pripeljali novo kolo in ga, medtem, ko je bilo letalo že polno potnikov, zamenjali. Očitno dobro, ker nato v Katmanduju ni bilo nobenih težav s pristankom.

Tečaj je bil ves čas blagoslovljen

Poleg čisto šolskih reči so se na tečaju dogajale tudi druge, povsem človeške in po svoje zanimive reči. Vsako jutro nas je blagoslovil z besedo in kadilom najstarejši tečajnik, 51 let stari Rintzen Šerpa. Že precej pred šesto uro zjutraj je začel z molitvijo na svojem ležišču. Nato je šel na telovadbo in po njej je še pokadil po vseh prostorih. Kot kadilo je uporabil kar brinove vejice, saj dajo ob gorenju oziroma smodenju prijeten vonj, ki naj bi bil, vsej tako zatrjujejo, vseh tudi bogu oziroma bogovom.

Nadaljevanje prihodnjic
BOJAN POLLAK

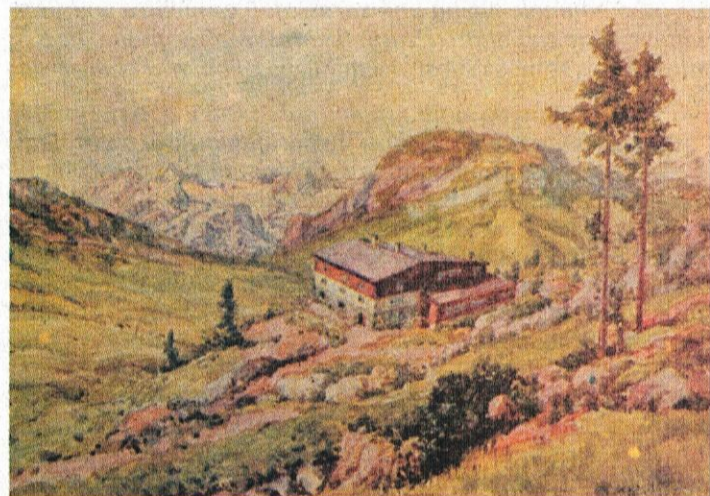
Kako dobro poznamo svojo občino

Na fotografiji v prejšnji številki je bil najjužnejši del naselja STAHOVICA. Povezava s krajem v letošnji 10. številki Kamniškega občana je pa v uradnem imenu, napisanem na hišnih tablah - tudi Hudo polje uradno pripada k Stahovici in še glavna cesta Kamnik - Kamniška Bistrica ju povezuje. Stahovica stoji na sotočju treh vod - Črne, Kamniške Bistrice in Bistričice. Vode so tudi meja naselij - Godiča, Zagorice, Kregarjevega, Županjih njiv in Stahovice.

Nekdaj je bilo tu razvito kuhanje apna iz kvalitetnega apnenca, predvsem pa predelava lesa, saj je celotno severno zaledje Stahovice polno gozdov. Kjer se Bistrica izvija iz objema Ravnega hriba in Grohata je delovala velika lesna žaga. Do Stahovice so v letih pred drugo svetovno vojno, dokler ni bila zgrajena cesta v Kamniško Bistrico, plavili les iz obsežnih gozdov. Na jezu v Stahovici so ga lovili na posebnih grabljah in nato na žagi, ki je uporabljala vodno moč Bistrice, ga razžagali v deske in druge lesne polizdelke. Tu je bila prva elektrarna v kamniški občini, ki jo je postavila kamniška meščanska korporacija, tudi za mestne potrebe. V času po vojni so elektrarno ukinili, žago pa prenesli nekam na Kočevsko. Namesto tega je na istem mestu nastal obrat za predelavo kamenja - kalcita. Kamen je torej zamenjal les. Nekaj časa je bila tudi poletni vsa okolica ovita v belino. Ko so postavili prave filtre, se je emisija prahu zmanjšala na zanemarljivo velikost.

Stahovica je tudi pomembno lokalno prometno križišče, saj se tu odcepi na zahod cesta v dolino Bistričice in se nato nadaljuje v Šenčursko v Cerkljansko občino, proti severu cesta v Kamniško Bistrico in na vzhod cesta, ki

preko prelazov Črnivec in Volovljek povezuje Kranjsko in Štajersko deželo. Je pa Stahovica tudi izhodišče za planinske ture. Tako lahko gremo po dolini Bistrice (Koželjeva pot), na zahod na Kamniški vrh, Krvavec in naprej ali pa na vzhod na Sveti Primož, Kisovec, Malo in Veliko planino in še drugam.

Izmed pravih odgovorov je žreb izbral FRANCKO JERAS iz Bistričice 14, ki lahko dvigne knjižno nagrado v knjigarni VELE na Ljubljanski cesti v Kamniku.

Tokrat se z našim vprašanjem »dvigamo« za 1100 m nad Stahovico in sprašujemo, kako se imenuje in kje stoji stavba, ki jo je sicer malo »svobodno« (zasukal jo je za kakšnih 90 stopinj), v letih njenega nastanka naslikal kamniški slikar, katerega priimek je tudi omenjen v tem članku.

Odgovor pošljite na dopisnici do 1. julija na naslov: Kamniški občani, Glavni trg 23, SI-1240 Kamnik. Izmed pravih odgovorov bo žreb izbral prejemnika nagrade, ki jo tokrat prispeva Planinsko društvo Domžale: enkratno brezplačno prenočevanje za dve osebi v njihovi planinski koči do konca letošnjega leta.

Slike Poldeta Miheliča oživljajo nekdanja doživetja

Umetnost domuje tudi v občinski hiši, saj vse od občinskega praznika stene stopnišča krasijo slike različnih

umetnikov. Kot prvi je 21 svojih del olje na lesu, večinoma s tematiko iz preprostega, kmečkega življenja - razstavil kamniški slikar Polde Mihelič. Pogosto so ga uvrščali med slikarje naivne smeri, saj po oblikovnih lastnostih res spominja nanje. Vendar se sam ne uvršča med naivce. Njihovo slikarstvo raste iz nostalgичnega spomina na najlepša leta življenja in hkrati predstavlja poskus oživiljanja in podoživljanja otroške evforije, občutka sreče, ki se slikarju neprestano izmika. Če se mu posreči v naslikanem platnu oživiti vsaj kanček nekdanjega doživetja, se čudi potešenega. Miheličeve slike so nekoliko romantično obarvan spomin na osrečujočo preteklost, ki se je nekam izgubila in jo umetnik z vsako sliko želi priklicati nazaj.

Polde Mihelič v svojih delih ponovno oživlja vas s slamo kritimi hišami, z lesenimi ostrejši, vaškimi znamenji, kmečkimi orodji, ne pozablja pa niti na nekdanje razgibano življenje v njej. Prizorišče dogajanja so tesno druga ob drugo postavljene zidane hiše z lesenimi slemeni, s strmimi strehami, z malimi okni v stenah, kdaj pa kdaj obloženimi s skladovnicami drv, s polkrožnimi vhodi sredi fasad. Skozi vas, položeno v breg, vodi pot do vaške cerkvice, kjer se z drevjem in ozkim pasom neba scena zaključuje. V to impozantno in kompozicijsko strnjeno prizorišče slikar vključuje vaške prebivalce: po starem oblečene kmete in kmetice, ognjene v volnene plete in pokrite z barvastimi rutami, dninarje in dninarice, vaške klepetulje, zaljubljenca, vaške posebneže.

Polde Mihelič je v več kot petdesetih letih umetniškega ustvarjanja naslikal preko tisoč oljnatih slik. Že v otroških letih je rad slikal in gojil željo postati slikar. V teh dneh zaključuje knjigo spominov z naslovom Včerajšnje zgodbe, (pred tremi leti je izšla že njegova monografija), ki bo s spremljajočo razstavo izšla jeseni ob njegovih osemdesetletnici.

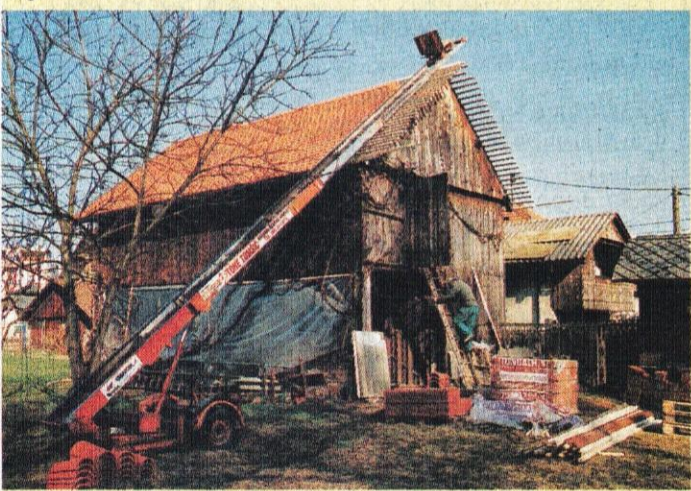
SAŠA MEJAC

POHVALIMO...

Na kamniških ulicah ste prav gotovo že srečali Jerneja Žerovnika iz Dola pri Gornjem Gradu, saj že petnajst let z velikim veseljem in zavzetostjo skrbi za čistočo našega lepega mesta, nameni mimoidočim prijazen nasmeh in pozdrav. Če ga ogovoriš, rad kaj pove, a se ob tem že ozira naokoli in z metlo ali rokami pobira smeti in odpadke. Kamničani smo lahko veseli, da Komunalno podjetje Kamnik premore tako prijazne in delovne ljudi, kot je Jernej, ki je lahko vzor marsikomu.

Nekateri lastniki gospodarskih poslopij ob Kovinarski cesti

lepo skrbijo za izgled zgradb in dvorišč. Homarjevi so tako pred nedavnim toplar prekrili celo z bobrovcem (na sliki). Nekaj prej pa so Steletovi z bobrovcem prekrili hišo, hlev in drvarnico. Lepo je tudi naprej proti Titanu, kjer pridni gospodarji, na levi strani tik pred tovarno, gnojno jamo ob cesti zastirajo z vedno cvetočo gredico. Pohvalo si zaslužijo tudi stanovalci blokov na Kovinarski cesti za skrbno urejena dvorišča, zelenice in vrtove.

GRAJAMO ...

OBJESTNI VOZNIKI IN ZAPOSTAVLJENI PEŠCI

Na kamniški obvoznici na Perovem, ob spomeniku padlim, je prehod za pešce, ki ga dnevno prečka mnogo otrok, mladostnikov in odraslih. Ker je tu že prišlo do prometnih nesreč, smo se pešci prvi hip razveselili svetlobnih prometnih znakov z obeh smeri vožnje, ki voznike pravočasno opozarjajo na upočasnitev vožnje in ustavljanje zaradi prehoda za pešce. Žal pa ugotavljamo, da le malokateri voznik upošteva to svetlobno signalizacijo. Večina jih brezobzirno divja mimo, tudi če so pešci ob cesti ali celo na prehodu. Običajnega prometnega znaka, ki je bližje prehodu, pa se jim tudi ne zdi vredno upoštevati. Pešcem tako ne preostane nič drugega kot da potrpežljivo čakajo, da se cesta sprazni, v prometnih konicah pa si morajo kar sami »izsiliti« prednost pred vozniki, ki po tej cesti vselej prehitro podijo svoje jeklene konjičke.

VERA MEJAC

Študent & Muzika letos

Bilanca ob zaključku letošnje sezone »Študent&Muzika« ne kaže nobenih rdečih števil. Ne za izvajalce, sploh pa ne za publiko.

Koncertno sezono sta oktobra lansko leto odprla tubist (in pesnik) Uroš Košir in pianist Zoltan Peter. Dvorana je od silne množice oboževalcev (in oboževalk) skoraj popokala po šivih.

Uroš je glasbeni popotnik. Za čelom, ki ga začne igrati v kamniški glasbeni šoli, pride kitara, s katero obvladuje ben-de, kot so Euphoria, Gas, NZB (»nahitrozbranbend«). Pozneje napreduje v svet tubizma. Prav nič »nahitrozbranega« ni bilo moč najti na njegovem zapriškem koncertu. Izbor skladb je bil zanimiv, raznovrsten, tehten in primeren priložnosti - diplomu na ljubljanski Akademiji za glasbo. Najbolj je navdušil z Golobovim Tuba bluesom za solo instrument. Pesmi, brane med komadi, so bile iz Uroševe

pesniške delavnice. Teden dni pozneje je izdal tudi svojo prvo pesniško zbirko »Popotovanja do danes«. Srečno glasbeno pot, Uroš!

Zimo in daljši spanec na gradu je 28. marca prebudil in prepihal Eol, bog vetra. S pomladnimi sapami je na Zaprice pripeljal pihalni kvintet, ki si je vzel tudi njegovo ime - EOL. Pet študentov ljubljanske Akademije za glasbo je svojo nalogo prevetritve vzelo zares. Pihajo in koncertirajo veliko. In povsod. S svojimi vetrovnimi instrumenti so do dobra ogreli publiko, sneg pa je do konca pobralo. Prepričali so nas stari madžarski vetrovi Farkaszovih plesov, tri Iber-tove, dokončno pa še Ramovšev Con brio. Prevetritev je uspela ob polni dvorani.

Pomlad se je nadaljevala nežeješe z mezzosopranistko Barbaro Kozelj, ki je v salonu zapriškega gradu s svojo pianistko Phyllis Ferwerdo zapela 5. aprila.

Barbara, sicer iz Predoselj na Gorjskem, je študentka Kraljevega konzervatorija v Haagu na Nizozemskem. Dokazala je, da Haag ni le dom mednarodne tehtnice pravice, pač pa tudi odličnega petja. Njen glas je prepričal še tako natančne glasbene sladokusce. Začenši z arijami starejšega datuma je na-

Koncertno sezono »Študent&Muzika« sta odprla tubist in pesnik Uroš Košir in pianist Peter Zoltan. Uroš je navdušil tako z glasbo iz sveta tubizma kot s svojimi pesnimi, ki jih je v svoji prvi pesniški zbirki izdal teden dni pozneje.

polnila dvorano z velikim, čistim glasom in navdušila z izvirnimi nastopi, tako po glasbeni kot igralsko-izrazni plati. Temperamentu in strasti mlade pevke pa je povsem podlegel zaključni Surabaya Johnny Kurta Weilla. Kdo ne bi začutil sočutja do dekleta, ki ga je Johnny pustil na cedilu?! In to takega dekleta, take pevke in igralko!

Sezona velikih se je nadaljevala z novim koncertom v maju. Po vzoru slavnih treh tenorjev, prepevajočih na velikih stadionih sveta, se je prek športa v svet glasbe podal tudi Metod Palčič. Tenorist, seveda. Ob izvrstni pianistki Andreji Kosmač je predstavil stilno zakrožen koncert. Delu, posvečenemu Goetheju - vsa besedila izvajanih samospjevov so bila namreč izpod mojstrovega peresa - je sledil niz pesmi, posvečenih dekletom. Trpljenje mladega Wertherja je torej obrodilo pevske sadove. Prisotne dame so uživale ob glasu, ki jim je pel hvalnice. Začarala pa je mladega tenorista Ciganka Marija s svojimi črnimi očmi. Publika je očarano sledila.

Luka Einfalt je predstavil še en višek kamniškega tubizma. Na tubi, tokrat tenorski, je 11. junija s pomočjo pianistke Darje Mlakar predstavil svoj (tudi) diplomski program. Niz-

kim vibracijam baroka je sledil modernejši, skoraj filmski Gollandov Koncert za ta instrument, iz domače, slovenske skrinje pa je vzel Habetov Preludij in Scherzo. Skladbo, ki govori o skladateljevih spominih na otroštvo in njegovo percepcijo Slovenstva. Za vroč zaključek pa je poskrbel skriti glasbeni gost - tubist Uroš Košir. Darja, Luka in Uroš so s Piazzolovim tantom Revolucioniariem podžgali že tako razbeljeni salon.

Ob koncu pa še en glasbeni dogodek, jagoda na letošnji torti »Študent&Muzike«. V ritme prihajajočega poletja nas je popeljala tolkalna skupina Cascara. Skupina mladih tolkalcev, ki jih vodi tolkalist in učitelj Lojze Pirnat, nas je 20. junija pričakala na dvorišču gradu Zaprice. Ob divjih ritmih je še srce utripalo v drugačnih tempih. Bilo je vroče!

Publika v Salonu gradu Zaprice je bila letos priča kar nekaj koncertnim dogodkom. Predstave mlade generacije glasbenih poustvarjalcev nam dajejo upanje za naprej. Skupno delo Študentskega kluba Kamnik in Kulturnega centra Kamnik je prispelo na rob letošnje sezone.

Hvala vsem, ki ste nas poslušali!

ANDREJA HUMAR

Pihalni kvintet Eol in pomladanski preprič na gradu Zaprice.

Petdeset let na skupni poti

Na rednem mesečnem kulturno-zabavnem popoldnevu DU Kamnik 9. maja smo nazdravili tudi zemljakomskim parom, ki so se pred petdesetimi leti odloči-

li za skupno življenjsko pot. Ana in Jože Kalan, iz Kamnika sta potrdila skupno pot prav na dan 9. maja 1953, Ivanka in Jože Ravnikar iz Jakopičeve 27, sta sklenila za-

konsko zvezo 25. 4. 1953, Ljuba in Bogomir Vrhovec s Cankarjeve 29 pa 21. 3. 1953.

Poleg čestitk, obdaritve in lepih želja so bili zlatoporočenci deležni še posebne po-

zornosti, na viže Božove harmonike pa so še zaplesali.

Prosimo vse, ki v tem letu obhajajo podobne jubileje, da o tem obvestijo društvo.

STANE SIMŠIČ

Zlatoporočenski pari: (z leve) Kalanova, Ravnikarjeva in Vrhovčeva.

Dobro pripravljene na začetku planinske sezone

Varna hoja v hribe je odvisna tudi od dobre označenosti-markacije in zavarovanja na izpostavljenih mestih. Planinsko društvo Kamnik skrbi za 19 planinskih poti, ki vodijo iz nižin v sredogorje in v visokogorje. Po izjavi načelnika za gospodarstvo, kočje in pota pri PD Kamnik Jožeta Klenca so skoraj vse te poti dobro označene in zavarovane, saj so večino v lanskem letu na novo markirali in namestili več smernih tabel. Nekateri neodgovorni planinci smerne table odnašajo s seboj in s tem ogrožajo tudi življenja posameznih planincev, zato so vse manjkajoče table nadomestili. V mesecu maju so bile na novo markirane planinske poti Stahovica-Klemenčevo-dolina blato do Ambroža, dolina Korošice in vsi odcepi do Kriške planine. Obnovljena je pot na Kamniški vrh-Planjava-Kriška planina do Krvavca.

Dolžina vseh planinskih poti, za katere skrbi Planinsko društvo Kamnik, je kar 220 km. Zato je vzdrževanje, obnavljanje in nadelavo poti potrebno veliko truda in naporov. Člani odbora si prav gotovo zaslužijo pohvalo.

V letošnjem letu bodo obnovili še pot na Kokrsko sedlo, saj pričakujejo množičnejši obisk po 15. juniju, ko bosta za obiskovalce odprti obe kočji na Kamniškem in Kokrskem sedlu.

Menina

Vsem občanom čestitamo ob prazniku slovenske državnosti.

Odlični dosežki mladih harmonikarjev

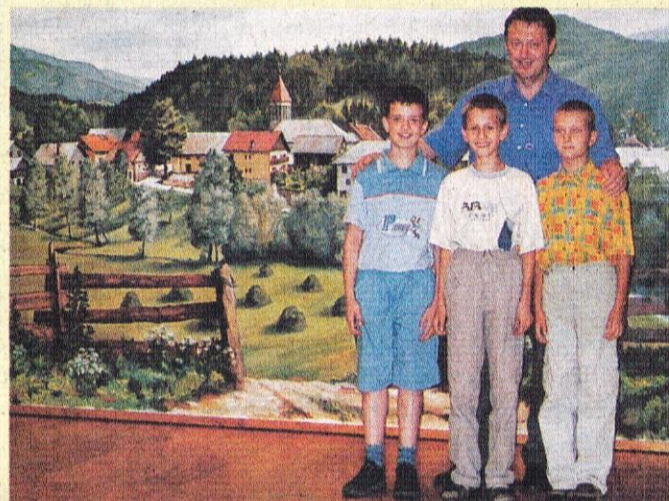
Na 30. mednarodnem tekmovanju harmonikarjev, ki je potekalo od 30. maja do 1. junija v Puli na Hrvaškem, je nastopilo 92 solistov, 19 komornih skupin in 17 orkestrrov iz enajstih držav.

Odlično so se odrezali tudi trije učenci Glasbene šole Kamnik pod mentorskim vodstvom Roberta Smolnikarja.

V kategoriji harmonikarjev - solistov do 13 let sta Matjaž Poljanšek in Metod Komatar osvojila drugo, Klemen Stopar pa tretjo nagrado.

Zmagal je JOAO BARRADAS iz Portugalske.

DARKA SKALAR

Uspešni mladi harmonikarji (z leve) Matjaž Poljanšek, Klemen Stopar, Metod Komatar z mentorjem Robertom Smolnikarjem.

AKTIVNE POČITNICE V TERMAH SNOVIK

V Termah Snovik so za poletje spet pripravili nekaj novega za svoje mlade obiskovalce. Ob zavedanju, da bodo mnogi starši v juliju polno zaposleni, osnovnošolci pa brez varstva, so v sodelovanju s

bi vrstnikov in prijaznih animatorjev. Le-ti bodo s pomočjo sodobnih metod učenja skozi igro otroke spodbujali h kreativnemu izražanju na različnih ročno-ustvarjalnih delavnih, jih spoznali z vodni-

kamniškim Mladinskim centrom pripravili program aktivnih počitnic. Starši bodo lahko zjutraj ob devetih pripeljali otroke in jih po službi prišli iskati. Medtem se bodo otroci zabavali, igrali in se učili v druž-

mi športi, na kvizih pa bodo otroci na zabaven in neprislujen način obnavljali svoje šolsko znanje. Še posebej pa bodo otroke navdušila igra na raznovrstnih vodnih atrakcijah v novih zunanjih bazenih.

KOMUNALNO PODJETJE KAMNIK d.d.
KAMNIK, Cankarjeva 11

Pridružujemo se čestitkam ob dnevu državnosti!

OBČINSKI ODBOR KAMNIK

čestita vsem občankam in občanom ob prazniku slovenske državnosti!

Tekmovanje Gorskih reševalcev za Koflerjev memorial

Več sreče drugo leto, Janez

Alpinisti smo imeli včasih več smučarskih tekem: Kramarjev smuk pod Storžičem, Štuparjev memorial na Kamniškem sedlu in VTK memorial v Tamarju. Organizatorji iz Tržiča, Kamnika in Ljubljane so z leti opustili veleslalomske tekme, ki so privabile tudi več kot sto tekmovalcev. Pomanjkanje snega, nezanimivo tekmovalstvo zaradi večinoma že vnaprej znanih zmagovalcev, pa tudi izguba volje do dela so vzroki za opuščanje tekem. Poleg nove tekme pod Raduho se je obdržala še tek-

ma v Tamarju, ki pa se zdaj imenuje Dirka okoli kola in poteka iz Tamarja do Kotovega sedla, kjer je zapičen lesen kol. Naloga tekmovalca je priti čim hitreje okoli njega nazaj v kočo.

Kamničanom najbližji in najbolj poznan je bil Štuparjev memorial na Kamniškem sedlu. Alpinisti so ga konec 60. let pripravili v spomin na tragično preminula tovariša na severnem pobočju Brane: Alberta Štuparja in Ignaca Zupana. Kadar je bilo dovolj snega, je bil start ob koči na Kamniš-

kem sedlu ali pa na strmini pod Babami. Cilj je bil na ravnici nad Klinom. Preko 450 m višinske razlike, več kot 50 vrat, neutrjena proga in izvedba v vsakem vremenu so sloves najtežje alpinistične tekme držali do njenega konca v začetku 80 let. Bile so tekme, ko je zmagal smučar, ki je najmanjkrat padel!

Tudi tekma gorskih reševalcev z Luknje je zaradi enoličnosti vedno istih zmagovalcev počasi zvedenela. Organizatorji so se domislili novih pravil in čase tričlanskih ekip naj-

prej seštelili, jih nato delili s številom ekip in zmagala je ekipa, ki se je po času najbolj približala izračunanemu času. In taka tekma se je prišla. Zdaj ni treba več hitro smučati, važno je sodelovati in sreča te lahko pripelje do pokala. Zato so nekateri začeli hoditi na to tekmo, mnogi pa so prenehali. Ta tekma se imenuje po mojstranskem alpinistu in gorskem reševalcu Zvonetu Koflerju, ki je umrl v prometni nesreči po uspešnem vzponu na sedemtisočak Istor - o - Nal.

V rosнем jutru prve letošnje majske nedelje se na parkirišču v Vratih ustavljajo avtomobili in iz njih izstopajo udeleženci tekme. Mladih ni veliko, so pa zato bolj glasni.

Hladno je in sonce je še za Cmirom. Počasi se obuvamo v smučarske čevlje, navezuje mo smuči in nato v gosjem redu korakamo proti Luknji. Poznamo se med seboj, saj je novincev malo. So pa novinci nezaupljivi: kje bomo smučali, ker ni snega, ali bomo brez padcev prepeljali progo, bomo osvojili pokal? Tolažimo jih, da bo vse v redu. Ko pot zavije iz gozda, vidimo na snegu zastavico, ki označujeta začetek in tudi konec proge. Da je tekma resna, poskrbijo časomerilci, ki merijo čase do stotinke sekunde natančno. Ko štartamo, se po snegu peš vzpenjamo proti Steni: oči se ustavljajo v zasneženih grapah, na policah in stebrih, ki smo jih še mladi spoznali od blizu. Skozi zrak zasika padajoči kamen, ki z glasnim pokom prileti v sneg. Takrat se ustavimo in gledamo okoli sebe. Če se obrnemo proti dolini, nas pogled na mehko zeleno barvo svežega bukovja zadržuje več, kot bi bilo dobro za tekmovalce. Čas hitro mine in že smo na koncu vzpona pod

Jugovo grapo. Zadihani si zapnemo smuči in odsmučamo po plazu. Zavoji si sledijo v enakomernem ritmu, nekajkrat se ustavimo, da se nadhamo in že po nekaj minutah smo v cilju. Kako kratka je pot v dolino! Zadovoljni smo z opravljenim vožnjo. Pospravimo smuči in se odpravimo do koč. Tam se okrepčamo in nestrno čakamo na razglasitev rezultatov. Na slovesni podelitvi nas najprej pozdravijo organizatorji in nato z minuto molka počastimo spomin na umrle gorske reševalce. Oči se pasejo na množici poka-

lov, ki se bleščijo na mizi. Tu di nekaj praktičnih nagrad čaka srečnike. Ekipa dobivajo priznanja, pokalov je vedno manj, pričakovanja navzočih so vedno večja. Zadnji pokal je oddan. Ni za nas.

Dobimo rezultate. Zadnji smo. Težko je prepričati novince Janeza v ekipi, da je na tej tekmi enaka možnost biti prvi kot zadnji. Drugo leto več sreče. Sicer pa je največ vredno srečanje starih znancev. Kaj bi poleg lepega smučanja hoteli še več?

JANEZ VOLKAR

Z MLADIMI NA BLEGOŠ

V nedeljo, 11. maja, smo v organizaciji Planinskega društva Kamnik naskočili Blegoš, 1562 m visok vrh nad Poljansko dolino.

Tega vsakoletnega pohoda se je udeležilo 51 planincev in ljubiteljev gora, med njimi je bilo kar 22 osnovnošolcev iz Stranj s svojimi mentorji.

Pohod smo pričeli v Leskovi- ci in bili po uri in pol strme ho- je v koči pod Blegošem (1391 m).

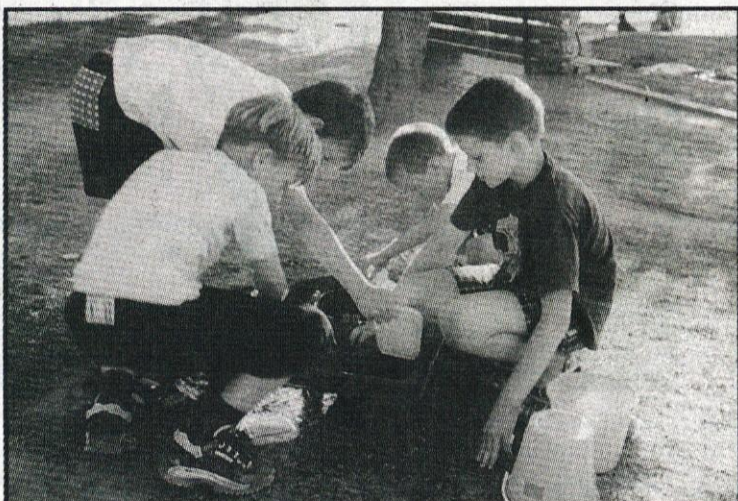
Vremenska napoved ni bila najbolj obetavna, zato smo se odločili, da nadaljujemo ho- jo na sam vrh, ki smo ga dosegli v pol ure hoje.

Grebenska pot navzdol proti Crnemu kalu se je kar vlekla, še posebno, ker je bilo potrebno paziti na vsak korak. Do Javorja, kjer nas je čakal avto- bus, je bilo še dobro uro hoje po makedamski cesti. Otroške živahnosti smo se našli tudi starejši pohodniki in vsi veseli smo se vračali proti Kamniku.

STANE SIMŠIČ

Dobre volje proti vrhu Blegoša

AVTOR: JOZEF CAJHEN	TELEVI- ZJSKI SISTEM KAMNIK (KR.)	SLIKOVNI OPREM- LJEVALEC KNJIGE	KRAJ S SMAUČSI NA KRVAVCU	DRAG KAMEN SINJIH BARV	Kamniški OBCAN	ENOTA ZA MERIENJE ELEKTRIČ UPORNOSTI	KOŽNA LISA SRVEŠ, PERZLSKI PESNIK	GORSKA VILA V GR. MITOL UPANJE	PREPRI- ČANJE V LASTNO VREDNOST	SOZVOČJE TONOV, SOZVOK	BIKOBOREC, KI SE BORI PEŠ	Kamniški OBCAN	BARVA IGR. KARTE	IT. SKLAD. IN ČEMBA- LIST (DOMINICO)	ELEN EDAL	Kamniški OBCAN	VRSTA LOVA Z GONUČI	VRSTA PRALNEGA PRAŠKA	1000 kg	OLGICA TRBOVC	UPODAB- LJAJOČA UMETNICA	TOPILO ZA LAKE IN SMOLE	DESNI PRITOK MORAVE					
NEKD. JUGOSL. PREDSED- NIK J. BROZ	KRATKE SPODNJE HLAČE (ANGL.)	KODR PRIPRAV- LJA JEDI	VRSTA IZDELKOV IZ CEMENTA IN AZBESTNIH VLAKEN V ANHOVEM DEL. FOTOPAPARATA	IN TAKO DALJE (KR.)	OKRASNA OVJALKA NA DREVJU	SL. FILM	LJUBIMEC BOGINJE REE - KIBELE	PLAČILO	ORANŽADA	BODEČ PLEVEL	MAJHNI, BOČNO SPROŠČENI VIŠJI RAKI	VRSTA SMREKE	IT. FILM. IGRALKA (SDPHIA) HODNIK NA POSTAJI	MOJZESOV BRAT KRAJ PRI LJUBLJANI	NAOKNICE PISATELJ. IN HUMOR. MUCK	VILKO UKMAR	SODOBNIK KELTOV	NEM. CESAR. PRAPOR PREDPONA V ZLOZENKAH	NAJETA ŽENSKA ZA DELO NA KMETIJI	IT. PLEMŠ. RODBINA SEZNAM POGLAVIJ V KNJIGI	MESTO NA S. DANSEK KAVČIK Z ZVEPLOM	CELULOIDU PODOBNA UMETNA SNOV	ERBUJ	MENJAVANJE PLESNIH GIBOV JURČEVA POVEST	STARJE MAME BABICE	VRSTA RAZCVETA	EVA LONGYKA NAZIV	
KRAJ NA OTOKU CRESU	KODR PRE- TIRAVA V MOŠKOSTI OKENSKA NAVOJNICA	PODJETJE ZA ODPAJ SOLI DU- ŠIKOVE KISLINE	RISANE ZGODBE Z BESEDILOM RUS. SLIK. (MIHAIL)	LITIJ NIZEK M. GLAS	DUŠA UMRLEGA PRI SLOVANIH	IVICA PRIPOVEDNI PESNIK	KLIC. POZIV NAJVIŠJA IGR. KARTE	GLASBE- NIK SOSS	KAČJI GLAS	VRSTE PLEŠI (STAR.) ST. AVSTR. NOVEC	OMEDLE- VICA LEPTNI GRM ALI DREVO	OŽJA NJIVA VRSTA ŽITA	LESEN PLIG. GASILSKA ZABAVA NA VASI	IT. DRUŽINA GODAL LUNINO ŠTEVILO	HIŠNI ČUVAJ VEZIVO ZA ZIDAKE	VZDEVEK SIJ, SVIT	OBLIKA Z. IMENA LOLA RADIVOJ PETERLIN	VRSTNI RED ČRK V LATINICI ODPIRA POŠKODBA	BAJESLOV- NI KRALJ ŠKRATOV	VRSTA VELIKI SKOLJK IZ JURE IN KREDE	ČRESLOVINA, STROJLO	PREDMET POGOVORA	NATANČEN POTOVAL- NI PRI- ROČNIK	RIMSKA ŠEST ATLANT- SKI PAKT	PERJE PRI REPI GUSTAV IPAVEC	STRUPENA KAČA RANO- CELNIK	ZDRAVIL. RASTLINA	IZTOK TORY

SLOVARČEK: EPAKTA - lunipno število; EPITET - vzdevek; INOCERAMUS - vrsta velikih školjk iz jure in krede; OBERON - bajeslovni kralj škratov; OSOR - kraj na otoku Cresu; SCARLATTI, Domenico (1685-1757) - italijanski skladatelj in čembalist

Zaposlimo

trgovko - pripravnico

v živilski trgovini Žgajnar na Bakovniku, Klavčičeva 11.

Informacije po tel.: 041/723-272.

AMBULANTA dr. Ahlin

AMBULANTA dr. Plešnar Cvirn

OBVESTILO O URNIKU V POLETNEM ČASU OD 26. JUNIJA DO 5. SEPTEMBRA

VELJA ZA OBE AMBULANTI ENOTEN URNIK:

	AMBULANTA	
	KAMNIK	LAZE
PONEDELJEK	11-15	16-19
TOREK	8-13	
SREDA	8-13	
ČETRTEK	12-16	17-19
PETEK	8-13	

V tem času ne bo naročanja!

V nujnih primerih se lahko obrnete na urgentno ambulanto ZD.

Prepustite se vročim dnevom in naši družbi

Temperature še kar naraščajo in nič ne kaže, da bi bilo v bližnji prihodnosti kaj bolj človeško sprejemljivo ozračje. Ampak klubovci se ne pritožujemo, pač pa poskušamo izkoristiti vsak vroč poletni dan za vse možne vragolije. Namesto, da bi ležali doma in se smilili sami sebi, se raje vržemo v športne aktivnosti in omdislamo, da nam je tako zelo vroče... Priložnost za vse vas, da se nam pridružite pri tem preverjeno uspešnem receptu, je že sedaj in sicer »Pod skalco« vsak torek in četrtek od 17.00 do 18.00. Takrat se namreč lahko prelevite v strastne **teniške igralce** in dokažete, da ste v vrhunski formi. Ali pa zgolj trenirate za naslednjo sezono, ter se lotite kakšnega večjega teniškega podviga. Zato, da ne bo prevelike gneče in nesoglasij kdo bo prvi igral, si rezervirajte svojo uro tenisa in hitro na Studentski klub po prijavo. Ostajamo pri športu oziroma bolj rečeno pri športu z žogo. Poleg tenisa si lahko privoščite tudi **odbojko na mivki**, vsako nedeljo med 18. in 19. uro. Za vse člane je odbojka zastoj, za popestritev tekmovalnega duha pa bo poskrbel tudi kakšen turnir. Zato vas vabim, da pridete vsi, z vsaj malo odbojarskega znanja, se preizkusite tudi v ekipnem ozračju in mogoče osvojite kakšen nov trik pri premagovanju nasprotnikov.

Že v prejšnji kolumni smo napovedali več informacij za poletna norenja v družbi kluba. In ker obljuba dela dolg, sledijo karseda obširne informacije kdaj in kako na morje doživljat žurerske noči in dolge vroče dni. Najprej naj omenim **otok Šolta**, ki leži v vsem dobro znani Dalmaciji, kjer je morje najbolj čisto in temperature najbolj stalne. Že dolgo namreč velja, da je vreme v južnem Jadranu vedno bolj naklonjeno turistom, kot pa viharni severni Jadran. Otok je še eden redkih, na katerih še ni pretiranih znakov množičnega turizma, zato je s svojo naravnostjo še toliko bolj privlačen za mirno norenje v družbi kluba. In ker obljuba dela dolg, sledijo karseda obširne informacije kdaj in kako na morje doživljat žurerske noči in dolge vroče dni. Najprej naj omenim **otok Šolta**, ki leži v vsem dobro znani Dalmaciji, kjer je morje najbolj čisto in temperature najbolj stalne. Že dolgo namreč velja, da je vreme v južnem Jadranu vedno bolj naklonjeno turistom, kot pa viharni severni Jadran. Otok je še eden redkih, na katerih še ni pretiranih znakov množičnega turizma, zato je s svojo naravnostjo še toliko bolj privlačen za mirno norenje v družbi kluba.

Od ležernega dopustovanja pa k bolj športno aktivnim počitnicam. Za tiste najbolj pridne študente, ki so z izpiti že končali, je prva priložnost za morsko uživanje od 25. junija do 3. julija, smer: **otok Pelješac**. Ker so najboljše stvari vedno tri, imate tokrat tudi vi na voljo tri možnosti. Lahko se pridružite pri ležanju na plaži in preprostem lenarjenju, za nemirne in športno radovedne bo na voljo tudi tečaj surfanja, za bolj adrenalinske navdušence pa tečaj kajtanja. Odvisno od vsake možnosti je različna tudi cena, ki pa še vso ne presega študentske finančne zmogljivosti. 9 - dnevni »dopust« na Pelješcu organizira ŠKD, na katerega se lahko obrnete tudi po več informacij ali na prej omenjeno spletno stran.

Če se boste odločili in preživeli vsaj del počitnic z nami, bomo veseli tudi vsakega vašega odziva in vtisov, dobrih ali slabih. Za nostalgичen pogled v zimo, pa vam ponujamo le še sliko prvonagrajenca fotografskega natečaja, pri kateri nas malce snega samo še enkrat spomni, kako zelo radi imamo poletje in visoke temperature.

ŠPELA MOČNIK pr-kamnik@studentski-klub.com

NAŠ PRVI TABOR NA POKLJUKI

Z učenci 2.a in 2.b razreda OŠ Toma Brejca smo se v začetku maja udeležili naravoslovnega tabora na Pokljuki. Bivali smo v ŠPORT hotelu, kjer so nas lepó sprejeli in prav tako lepó skrbeli za nas.

Pod vodstvom dveh učiteljev-alpinistov, smo spoznavali lepote Triglavskega narodnega parka. Obiskali smo Rudno polje, kjer smo si ogledali zapuščen rudnik, obiskali oglarja in lovca, spoznavali večšine plezanja, kjer so bili otroci izredno spretni, kurili taborni ogenj, streljali z lokom in celo poskušali loviti lisico.

Preživeli smo tri nepozabne dni. S Pokljuke smo odšli veseli, zadovoljni in polni lepih spominov.

NIKA - Kar še enkrat bi šla, tako fino sem se imela.

UROŠ - Najboljše je bilo, ko smo streljali z lokom.

JUTA - Naučila sem se plezati po steni.

AJA - Zadnji večer smo prižgali taborni ogenj.

Učiteljci MATEJA PUCNIK, KARLA AVGUŠTIN

matična knjižnica kamnik

Cenjene uporabnike Matične knjižnice Kamnik obveščamo, da je knjižnica

julija in avgusta odprta:

ponedeljek: 13. do 19. ure

torek: 13. do 19. ure

sreda: 9. do 15. ure

četrtek: 9. do 15. ure

petek: 9. do 15. ure

sobota: zaprto

Dislocirani enoti v Šmarci in na Duplici ter potujoča knjižnica so julija in avgusta zaprte.

NA OBISKU PRI SLOVENSKI MISIJI V BRUSLJU

Učenci, ki smo celo šolsko leto pridno obiskovali geografski krožek, smo se konec marca odpravili na ekskurzijo. Mentorica, prof. Valerija Podjed, nam je predlagala ekskurzijo v države Beneluxa. Izbrali smo najboljšo ponudbo, ki je vključevala 6-dnevni izlet na Nizozemsko, v Belgijo ter Luxemburg, 3 nočitev v hotelih verige Formula 1 in prevoz s turističnim avtobusom.

25. marca v popoldanskih urah smo se odpravili na pot. Le-ta nas je najprej vodila skozi karavanski predor preko Avstrije v Nemčijo. Nato smo prečkali mejo z Nizozemsko. V jutranjih urah smo prispeli v Rotterdam. Ogledali smo si 183 m visok stolp Euromast in na njem preizkusili simulacijo vzleta rakete. Iz avtobusa smo si ogledali največje pristanišče na svetu, Europort in se nato odpravili proti polderjem Delta projekta. To je sklop niza polderjev in zapornic, ki varujejo Nizozemsko pred poplavljanjem narasle vode. Po ogledu mestnih znamenitosti Antwerpna, smo šli proti Bruggu, ki velja za najpomembnejše trgovsko in umetnostno središče v Evropi.

Ogledali smo si nekaj cehovskih hiš, nato pa na večerjo in zaslužen počitek. V zgodnjih jutranjih urah naslednjega dne smo pot nadaljevali proti Gentu, ki ga zaradi številnih kanalov imenujejo kar severne Benetke. Raziskali smo staro mestno jedro in vstopili v znamenito mestno katedralo. Njen oltar krasi prečudovita Van Eyckova slika. Katedrala se nam je res vtisnila v spomin, saj je prečudovita in vredna ogleda. Po kosilu in nekaj minutah prostega časa za nujne opravke, smo se odpeljali proti Bruslju, sedežu NATA in Evropske unije. Minilo je kar nekaj časa, preden smo med vsemi tujimi ambasadami našli slovensko, vendar nam je na koncu le uspelo. Vstopili smo v stavbo s slovensko zastavo, kjer je sedež Slovenske misije v EU, ki skrbi za vključevanje Slovenije v Evropsko unijo. Trenutno je tam 26 predstavnikov naše države. Sprejela sta nas ambasador in veleposlanik ter nam podrobneje opisala njihovo nalogo, predvsem prednosti vključitve Slovenije v EU. Poudarila sta možnost zaposlitve v tujih državah.

Zjutraj nam je bil obljubljen ogled modernega dela Bruslja in okoli osmih zjutraj smo se odpeljali proti Atomiumu. To je velik model atoma železa, ki se vzpenja 93 m visoko. V njem so razstavljene slike, ki so bile posnete med gradnjo in pa nekaj načrtov, ki nam prikazujejo, kako bi Atomium še lahko izgledal. Z dvigalom smo se spet spustili na trdna tla in se odpeljali proti prizorišču Napoleonove največje bitke - Waterlooju. Panoramska soba nam dobro prikazuje prizorišče in pa vzdušje na bit-

ki, še bolje pa lahko pokrajino opazujemo s 45 m visokega hriba, na katerem vodi 225 stopnic.

Na poti proti domu smo se ustavili še v Luxembourgu, kjer ne manjka dragih trgovin in športnih avtomobilov, ki dajejo mestu res poseben čar. Verjamem, da nam bo ta ekskurzija še dolgo ostala v spominu, saj smo vsi zares uživali in videli ter spoznali nešteto novih stvari, ljudi, kultur...

MATJAZ KOCIJANČIČ
BARBARA KERN

Dijaki na Glavnem trgu v Bruslju

Predstavitve študentov študentskega sklada

Dobrodošla pomoč študentom na zastavljeni poti

Na pobudo e-Študentskega Servisa in študentskih klubov Domažale ter Kamnik je pred tremi leti nastal študentski sklad, ki podpira mlade, perspektivne in nadarjene študente, ki izstopajo iz povprečja. e-Študentski servis s svojimi poslovalnicami v Ljubljani, Domžalah, Kamniku, Sevnici, Litiji in Zagorju nudi finančno pomoč študentskim klubom v teh krajih. Študentski sklad že tretje leto opravlja osnovno funkcijo, to je podeljevanje štendij, nudi pomoč študentom pri študijskih zagatah in predstavlja štendiste slovenski javnosti.

Študentski sklad je letos podelil tri vrste štendij in dve vrsti študijskih pomoči. Osnovni pogoj za pridobitev štendije ali pomoči je status rednega študenta ali absolventa oziroma izrednega študenta (če ni redno zaposlen ali aktivni iskalec zaposlitve) in državljanstvo RS. Vse štendije so namenjene nadarjenim in uspešnim študentom. Visoka povprečna ocena ni vedno najpomembnejši kriterij. Pomembne so tudi obštudijske dejavnosti kandidata, njegov morebitni doprinos k razvoju regije, v kateri živi in tako predstavlja izjemno perspektiven

kader na svojem študijskem področju.

V študijskem letu 2002/2003 prejema štendijo za dodiplomski študij 14 študentov, 5 študentov prejema štendijo za podiplomski študij, podelili so tudi 1 celoletno štendijo, namenjeno socialno ogroženim študentom. Sorodna štendiji za socialno ogrožene študente je tudi študijska pomoč za socialno ogrožene, podelili so jih 7, ki pa za razliko od štendije pomeni pomoč v enkratnem znesku. Razpis za podelitev študijske pomoči za socialno ogrožene študente je zaradi svoje narave še vedno odprt, za tovrstno pomoč lahko študentje zaprosijo skozi celo leto. Omenimo naj še enkratne pomoči za dodatno izobraževanje doma ali v tujini, ki so jo desetim kandidatom podelili v obliki povračila stroškov, povezanih z obiskom tečaja, obštudijskega izobraževanja, udeležbo na strokovnih seminarjih, tekmovanjih, raziskovalno dejavnostjo in podobno.

Zneski štendij se razlikujejo, najnižja socialna znaša 33.000 tolarjev, najvišja pa za podiplomski študij 59.000 tolarjev. Višina enkratnih pomoči znaša največ 145.000 tolarjev.

Ne samo, da študentski sklad finančno podpira nadarjene, temveč tudi propagira te mlade kadre. Tako se že tretje leto predstavljajo v Almanahu študentov Študentskega sklada. V letošnjem študijskem letu so prepričali tiste, ki upravljajo z de-

narjem študentskega sklada, da se vanje spleča vlagati, naslednji nadpovprečni: Mateja Benedetti, absolventka Naravoslovnotehniške fakultete, oblikovanje tekstilij in oblačil; Andrej Brozovič, študent 4. letnika Fakultete za arhitekturo; Gregor Gregorič, četrto leto doktorata na University College Cork, Ireland, Department of Electrical and Electronic Engineering, avtomatika; Tina Hižar, študentka 3. letnika Fakultete za šport; Benjamin Izmajlov, 2. letnik, smer violina na Moskovskem državnem konservatoriju; Anita Jemec, absolventka Biotehniške fakultete, biologija - molekularna biologija; David Jug, absolvent Fakultete za družbene vede, politologija - mednarodni odnosi; Katarina Juvancič, 1. letnik magistrskega študija na Filozofski fakulteti, kulturna antropologija; Ana Kerševan, absolventka Pravne fakultete; Ana Komac, študentka 3. letnika Fakultete za družbene vede, politologija - mednarodni odnosi; Maja Kranjc, absolventka AGRFT; Irena Majcen, študentka 2. letnika Fakultete za matematiko in fiziko, teoretična matematika; Milka Miša Milankovič, študentka 4. letnika Visoke šole za socialno delo; Anja Milenkovič, 2. letnik magistrskega programa poslovanje in organizacija na Ekonomski fakulteti; Damjan Pfajfar, magistrski študij ekonomije na Univerzi v Warwicku, Velika Britanija; Ajda Skarlovnik, 4. letnik Medicinske fakultete; Nataša Škrjanec, 1. letnik Akademije za likovno umetnost, industrijsko oblikovanje.

Tisti, ki ste morda letošniji razpis spregledali, si lahko vse osnovne informacije o študentskem skladu ogledate na spletni strani Študentskega servisa www.studentski-servis.com/izobrazevanje.

SASA MEJAC

Obisk Andreja Rozmana-Roze na OŠ Šmartno

V torek, 27. maja, se je na šolskem dvorišču ustavila Škoda Octavia. Marsikdo se je radovedno ozrl skozi okno in hitel opazovati, kdo bo izstopil. Končno se je prikazal - Andrej Rozman - Roza in po hodnikih je završalo, največkrat pa se je zaslislalo: »Saj to je Roza, se spomniš? Tisti iz reklam za tri krat tri!« In njegov prihod je požel val navdušenja. Znani slovenski pesnik, dramatik in včasih tudi igralec je prišel počastit bralne značkarje, ki so na OŠ Šmartno v Tuhinju skozi vse leto pridno brali knjige.

Najprej so bili na vrsti najmlajši bralci šole, učenci razredne stopnje. Roza je svojo predstavo, ki se je odvijala v šolski telovadnici, prilagodil njihovi starosti, zato je bilo slišati največ otroških pesmi, program pa je popestril z vložki gledališke igre. Učenci so se lahko do solz nasmejala njegove humoru, seveda pa so tudi sami sodelovali pri oblikovanju predstave. Tistih petinštirideset minut je minilo čisto prehitro in žal so se morali posloviti ter oditi nazaj k pouku. Roza je podaril kar nekaj avtogramov in to je osrečilo marsikatero malčka. Nato so bili na vrsti učenci predmetne stopnje. Le-ti so se počasi zbrali na blazinah ter se udobno names-

tili za ogled predstave. Ko je Roza še zadnjič preveril, če so vsi prisotni, je začel. Zrecital je nekaj bolj otroških pesmi ter seveda pesmi za starejši krog bralcev. Vsako recitacijo je izgovarjal s primerno govornico in v primerni pozici. Dodal pa je tudi delček iz predstave Romeo in Julija, pri čemer je za rekvizite uporabil kar učence, in marsikatero pripoved iz svojega življenja. Tudi ta šolska ura je minila popolnoma prehitro, a za članice novinarskega krožka to še ni bil konec druženja z Rozo. Po predstavi so opravile še intervju za šolsko glasilo Šmartince ter ga tako tudi bolj spoznale. Ko se jim je odprl, jim je zaupal svoje skrite želje in dogodivščine iz časov, ko je bil tudi sam najstnik. Tako so spoznale, da so takrat imeli mladi prav tako težave z mozolji in zaljubljenostjo kot danes.

Druženje z Rozo se je zaključilo po kakšni uri pogovora z vpisom v knjigo vtisov, kamor je zapisal, da se je mimo te stavbe velikokrat vozil med vožnjo na Štajersko in da si jo je natihem želel spoznati tudi od znotraj. Zdal je vesel, da se mu je želja končno izpolnila in dodal je, da je šola zelo komunikativna in prijazna - če povzamemo bistvo: tudi sam se je imel zelo fajn!!

NINA MODRIJAN (8.a) & MARTA VRANKAR (8.b)

Mladi kemiki v praksi

Kemijski raziskovalni tabor OŠ Marije Vere

Petek in soboto, 23. in 24. maja 2003, je 21 nad kemijo navdušenih učencev OŠ Marije Vere pod vodstvom mentorice kemijskega krožka Polone Kancilija prežvelo v lepem, sončnem vremenu v Arboretumu v Volčjem Potoku z namenom, da izvedejo preprosto kemijsko analizo vode in tal v parku in tako preizkusijo svojo teoretično znanje kemije v praksi.

Po krajšem vodenem sprehodu in predstavitvi Arboretuma so učenci večino časa posvetili določanju količine nitratov, nitritov, amoniaka in fosfatov v vodi ribnikov. Določevali so tudi pH vrednost in skupno trdoto vode. Na

nekaj mestih v parku so določili tudi pH vrednost tal. Mladi kemiki so meritve ob vsakem ribniku ponovili kar nekajkrat in s tem potrdili svoje rezultate. Eksperimentalnemu delu je sledil razgovor in ugotovili smo, da sta voda v ribnikih in tla v parku dobra in neoporečna.

Raziskovalno delo so učenci zaključili v igralnem delu parka in še zadnjo energijo porabili za vožnjo na »vzajli« in tekanje po labirintu. Učenci in mentorica se zahvaljujemo upravi Arboretuma Volčji Potok za gostoljubje in prijetne trenutke, ki smo jih preživeli v čudovitem okolju.

POLONA KANCILJA,
učiteljica kemije

80 let kamniškega nogometnega kluba

V letu 2002 je kamniški nogomet tekmovalno sijajno, izven igrišča pa neopravičeno skromno praznoval 80-letnico organiziranega delovanja. V Kamniškem občanu je v začetku leta 1992 izhajala vrsta člankov o začetkih nogometa v Kamniku, ki segajo v leto 1920. Prihod prve nogometne žoge v Kamnik je dokazan s pismi in pripovedjo taktar živčih Kamničanov, nekoliko sporen pa je bil čas ustanovitve mestnega nogometnega kluba. Ta dogodek naj bi se zgodil leta 1922, nekateri so omenjali tudi poznejša leta.

Neutrudna radovednost g. Nika Sadnikarja, častnega občana mesta Kamnik, pa je razsvetlila tudi ta dvom. V svoji zbirki skoraj stoletnih fotografij je namreč našel fotografijo, ki vam jo predstavljamo. Posneta je bila jeseni leta 1922, verjetno na enem od vrtov Štune. Na sliki so igralci Športnega nogometnega društva Kamnik, najbrž v dresih belo-modrih barv, kakršne so obvezno nosili v prvih desetletjih delovanja. Z desne na levo stojijo: Gabršček, Karel Kumer (kasnejši atletski državni prvak), Toni, Centnar in Ciril Pogačnik. Ostalih igralcev do sedaj še ni bilo možno prepoznati. Fotograf je bil kar eden od igralcev, sicer vsestranski športnik (plavalec, ki je tekmoval tudi v tujini) Lado Stergar. Obstoje te fotografije pričča, da je leta 1922 v Kamniku že delovalo organizirano nogometno društvo. Obstaja tudi fotografija iz leta 1923 (zbirka dr. N. Sadnikar), ki prikazuje gostovanje Kamničanov v Jaršah. Sliko bodo javnosti predstavili ob drugi priložnosti.

Kot je napisano v uvodu, je NK Kamnik lansko in letošnjo sezono v tekmovalnem smislu zaključil zelo uspešno, izven zelenega polja pa so vsakdanje skrbi v ozadje potisnile misel, da bi jubilej proslavili javno in slovesno. Zato najbrž ne bo odveč, če smo za aktualne nogometne dogodke v Kamniku povprašali g. Borisa Švajgerja, člana Upravnega odbora NK Kamnik in tehničnega vodjo mlajših selekcij.

G. Švajger, ali lahko kot inženir železniškega prometa ocenite, kako v tej sezoni vozijo selekcije NK Kamnik?

Izjemno uspešno. Preraskli smo vse okoliške nogometne klube in smo glede na število selekcij enakovredni Domžalam in boljšim ljubljanskim klubom. Članska ekipa uspešno nastopa v III. slovenski ligi, mladinci so v II. slovenski ligi, enako kot kadeti. Mlajše selekcije so v I. medobčinski ligi, ki je najvišja možna liga, razen ekipe starejših dečkov, ki je zaradi nesrečnih okoliščin v II. medobčinski ligi, a se bo še letošnje vrnila v I. ligo, saj se nahaja na 1. mestu.

Nastopate torej z osmimi ekipami: do 8 let (cicibani) in nato do 10, 12, 14, 16, 18 let, pa še člani in veterani?

Predstavljajte si vrvež na igrišču, če vsaka ekipa šteje več kot 15 fantov ali mož. Pridruži pa se nam tudi NK Enotnost iz Duplice.

Stadion?

Boli me glava.

Na mestu pomožnega nogometnega igrišča bo balinišče ...

...ne, Kegljaski klub iz Kamnika na tem mestu gradi svoj objekt. Lastnik stadiona pa je občina. Ko so nam zasedli pomožno igrišče, so nam obljubili izgradnjo tribune.

Bo to realizirano?

Težko verjamem. Najbrž bo enako, kot obljuba za pomožno igrišče. Slednje je nujno potrebno. Predstavljajte si sto nogometašev, ki trikrat tedensko trenirajo na enem igrišču, poleg tega pa se na njem odigrava še najmanj štiri tekme tedensko. Čudno, da je na njem sploh še kaj trave. Vendar sem seznanjen, da naj bi občina za pomožno igrišče predvidela neka sredstva. Počakajmo.

Stroški vzdrževanja travnika tudi niso majhni?

Kvadratni meter vzdrževane trave je po 1.500 tolarjev. Igrišče meri 7.000 kvadratov. Cena trave za celotno igrišče znaša dobrih 10 milijonov tolarjev.

Mestu in okolici nudite zeleno ekološko površino, ne betona in asfalta, kot je to pri drugih športnih objektih?

Ampak tega nam nihče ne upošteva. V Evropi obstaja trend gradnje sodobnih izključno nogometnih stadionov. V Nemčiji vsakega pol leta izgradijo najmodnejšega. V Avstriji sta na vrsti celovski in salzburški. Kje capljamo mi?

Zasluzimo si pomožno igrišče. V bližnji bodočnosti tudi tribuno. Upam, da bodo župan in sodelavci izhajali iz tega, da je stadion občinski, namenjen občanom Kamnika in rodovom, ki prihajajo za nami.

Gospod Boris Švajger, kam vozi kamniški nogometni vlak?

Zaenkrat še na prvi tir. Vsi, ki delamo v klubu, smo zadovoljni, ker se nogometu priključuje številna mladina, ki bi brez pomoči športa lahko zavila na stranpoti. Zadovoljni smo tudi z rezultati pomlajenega članskega moštva.

Torej - zelena luč?

Ne, belo-modra, kamniška.

M. MIHELČIČ

Najtežji Ironman na svetu

Romšak z normo za Havaje

598 triatletov na cilju - zmagovalca Thomas Hellriegel (NEM) in Maribel Blanco (SPA) - Slovenca Matic Romšak in Konstantin Preradovič osvojila normo za svetovno prvenstvo v oktobru, France Cokan, žal, odstopil.

Na prvem evropskem Ironmanu svetovne serije so nastopili tudi trije Slovenci, med katerimi je najboljši rezultat dosegel Kamničan Matic Romšak, ki je z osvojitvijo 15. mesta v svoji članski kategoriji dosegel normo za sodelovanje na oktobrskem svetovnem prvenstvu. Matic je tako po Miru Kregarju drugi Kamni-

ko v takšnem orkanskem vetru 180 kilometrov vztrajati na kolesu.

Tekmo si zelo uspešno končal, kakšni so bili prvi vtisi?

Nekega velikega zunanega navdušenja ni bilo, bolj zadoščenje, da je trdo delo dalo želeni rezultat, rezultat, ki sem ga pričakoval. In če ne bi bilo določenih nesprenosti na progi, za katere sem kriv izključno sam, bi bil še za nekaj minut boljši.

In katere so bile »tiste nesprenosti«?

Prva se je zgodila že pri samem štartu plavanja, ko sem se kljub temeljitemu razmisleku postavil v prve štartne vrste, med plavalce, ki so sposobni 3,8 km odplavati tudi v 50-ih minutah. Ta moja ambicioznost se mi je hitro maščevala, saj sem se že po prvih preplavalnih metrih znašel v klobčiču teles, ki so s silnimi zamahi plavali preko mene, zadajajoč mi udarce z rokami in nogami, tudi v glavo. In vedno, ko pravljajš očala, z nogami binglja-joč v globino, te

poznaš svoje telo?

Po lanskem letu, ko sem v Frankfurtu vse delal narobe, kolesaril pri previsokem pulzu, premalo pil, se nalival s koka kolo, ko še ni bilo potrebno in temu ustrezno tudi plačal davke, sem letos do popolnosti upošteval ironmanska pravila pitja in prehranjevanja.

Napoved pa je bila, 1.00' za plavanje, 5.55' za kolesarjenje in 3.20' za tek. Plaval »in pretepal« sem se s sotekmovalci sicer 1.05', kolesaril pa 6.04', kar je pomenilo povprečno hitrost 29,62 km/h, zaostanek za načrtovanim časom pa je bil matematično izraženo; zgrešena pot + 2 minuti. Malce sem bil razočaran le nad maratonskim časom 3.21', saj sem potihom pričakoval vsaj pet minut hitrejši tek.

Maratonci pogosto razlagajo o krizi sredi tekme, o »zidu«, v katerega se zaletiš, ko ti zmanjka energije. Kje kriza nastopi pri vas, ko pričnete teči maraton po šestih oz. sedmih urah napora?

Najbolje je, da do krize sploh ne pride in osnovni pogoj za to je dobra hidracija in dovolj energije v mišicah. Seveda pa je le redko tako. Tokrat sem najbolj trpel pri teku, saj so me po pretečenih 20-ih kilometrih pričela neverjetno boleti kolena, korak se je krajšal in postajal vse bolj nepravilen, po telesu pa so se pričeli plaziti mravljinca in zastavljati vprašanje: »Bom sploh dokončal?« K sreči mi je sotekmovalcem pomagal z dvema protibolečinskima tabletama, tako da so bili zadnji kilometri spet hitri in po zadnjem obratu sem odtekel celo drugi rezultat med vsemi tekači v svoji skupini.

Še kakšna zanimivost z

čan, ki mu je v množici 50.000 svetovnih ironmanov, ki iščejo kvalifikacijsko normo na 24 kvalifikacijskih tekmah, uspela uvrstitve med najboljših svetovnih 1500 triatletov.

Po Avstriji in Nemčiji, kjer si že tekmoval, si letos izbral IRONMAN na kanarskem otoku Lanzarote. Povsem drugačni pogoji so ti očitno ustrezali?

Pred odhodom na Lanzarote se s pogoji niti nisem preveč obremenjeval, saj so ti vedno za vse enaki. Dobesedno šokiran pa sem bil ob pristanku letala, saj je bila večerna zunanja temperatura zgolj 16 stopinj Celzija, veter pa je pihal tako močno, da mi je s potovalnega vozička gladko prevrnil vsaj 20 kg težak kovček. Temperatura se je že naslednji dan dvignila za 10 stopinj, veter pa ni popustil še nekaj naslednjih dni, tako da sem že začel razmišljati, da bo to prvi Ironman v zgodovini, ki ga bodo morali organizatorji odpovedati, saj mi ni bilo jasno, ka-

dohitejavo novi in novi plavalci, se zaletavajo vate in kolnejo »čez ovire na progi.« Te prve minute plavanja sem popil toliko morske vode, da sem zagotovo

zadostil vsem potrebam po natriju (beri - soli) tudi v nadaljevanju dirke. Še danes pa ne vem, ali se ni morda bolje pognati v vodo minuto pozneje in odplavati mirneje, v izbrani smeri.

Po 224. rezultatu plavanja sem se zavedel, da bo moralo biti predvsem kolo zelo hitro in je tudi bilo, vse do spusta z Mirador de Harie. V aerodinamični drži, ob hitrosti 70 km/h, sem le s krotičkom očesa opazil, da so smerokazi po hribu navzdol postavljeni prečno in ne naravnost. Sam sem jo, brez razmisleka, ušgal kar v dolino. Šele v prvi uvažki sem se zavedel, da ne pred menoj, ne za menoj, ni nobenega tekmovalca. Moja groza se je le še stopnjevala, ko mi je domačinka na moj paničen klic - IRONMAN???? naklonila brez-zob nasmešek in skomig z rameni. »Hudič, falil sem pravo pot,« je bila zadnja misel preden sem skoraj na mestu obrnil kolo in se zapodil nazaj v klaneč. Med preklinjanjem in sopihanjem sem kmalu zagledal kole-sarje, kako se kilometer višje, drug za drugim spuščajo v sosednjo dolino. Kmalu sem bil med njimi in ponovno začel prehitovati tudi tiste, ki so za menoj ostali pred 20. minutami in več.

Kljub temu je bil tvoj končni rezultat zelo blizu napovedanega. Ali res tako dobro

dirke, z otoka, iz nočnega življenja?

Pa začniva kar od zadaj. Tudi prvi teden, ko Helene še ni bilo zraven, sem poskušal čim bolj slediti cilju, zaradi katerega sem prišel na Lanzarote. Pripraviti se in doseči normo za SP. Vseeno pa se je vame vgnezdilo spoznanje, da toliko debelih in opečnih ljudi na enem mestu še nisem videl. Po besedah receptorja v mojem hotelu sonce na kanarskih otokih žge petkrat huje kot v Sredozemlju (pa tudi, če dvakrat ...), in ker so turisti v glavnem bledolčni Nemci in Angleži, z očitno »odličnimi« prehranjevalnimi navadami, pot do opeklina ni več težka.

Drugače pa je otok vulkanskega izvora in kot tak izredno negostoljuben. So ga pa polepšali do te mere, da se kljub prevladujočim temnim barvam za vedno usede v srce. Številni nasadi palm, pa v zmletih vulkanskih kameninah z ljubeznijo zasajene vinske trte, kažejo, koliko otočanom pomeni zelenje. Pomeni jim življenje in zato z veliko naklonjenostjo spremlja prizadevanja vinogradnika, ki svojih dvesto trt zaliva dvakrat dnevno, vsako posebej s kamnitim polkrogom zaščiti skoraj meter visoko pred vetrom in ti nato z ljubeznijo natoči kozarček vina, kot bi ti dajal nekaj najdragocenejšega, kar ima.

Kamniški nogometaši leta 1922

Nogometni turnir U-10 v Novem Sadu

Ekipa U-10 je bila konec aprila na 3-dnevem nogometnem turnirju v Novem Sadu. S pomočjo kamniškega župana g. Toneta Smolnikarja, g. Ivana Pristovnika, g. Mire Resnik in turističnega društva Kamnik smo zbrali lepa spominska darila za ekipo otrok nogometnega kluba iz Novega Sada.

V Novi Sad nas je s Kambusovim avtobusom varno pripeljal voznik g. Eminič, ki je bil kljub temu, da so bili otroci razigrani, prijazen in potrpežljiv in je z nami celo zapel. Po naporni vožnji smo se nastanili v hotelu. Po kratkem počitku smo se odpeljali do nogometnega igrišča, kjer so nas že čakali otroci novosadskega nogometnega kluba. Pozdravil nas je ravnatelj tamkajšnje osnovne šole, sledil je trening. Naslednji dan so bile na razporedu tekme. Kljub močni konkurenci so se otroci kamniškega nogometnega kluba U-10 uvrstili na odlično 4. mesto. Na turnirju Srbija - Slovenija pa so naši otroci prejeli pokal za osvojen 2. mesto.

Po uspešnem zaključku smo si ogledali še mesto in njegove znamenitosti. Zvečer je bil v hotelu spoznavni večer, namenjen druženju in navezovanju stikov. Otroci pa so medtem uživali v bazenu. Naslednji dan smo se polni prepleh doživetij vrnili v Slovenijo.

Ekipo U-10 NK Kamnik so v Novem Sadu sestavljali: Matic Komatar, Matic Petek, David Lukanc, Tadej Rems, Aleš Balantič, Klemen Prašnikar, Kristjan Gradšek, Jernej Lakner, Amir Osmanović, Denis Milič, Luka Marolt, Emanuel Hokič, Aco Erkič,

Safet Zverotič in trener g. Šabotič.

Brez številnih sponzorjev se tega turnirja ne bi mogli udeležiti. Zato se njim in staršem otrok, še posebej pa našemu trenerju g. Šabotiču, lepo zahvaljujemo.

DARJA

PLANINSKI KOTIČEK

Tomaž Humar na Nanga Parbat

16. junija je odpotoval v Himalajo tudi Tomaž Humar. Po lanskem uspehu na Šiši Pangmi, ko je za vzpon na ta 8011 m visok vrh v Tibetu porabil od odhoda od doma pa do vrnitve domov samo dober mesec dni in tako potrdil, da je uspešno okrevanje po poškodbah, za katero so mu nekateri prerokovali, da bo pomenila konec njegove alpinistične kariere, bo letos poskušal priplezati na 8125 m visoki Nanga Parbat v Pakistanu. Nanj je prvič stopil legendarni Avstrijec Herman Buhl 3. julija 1953, le nekaj tednov po britanski »osvojitvi« *Everesta.*

Tomažev cilj je skoraj pet kilometrov visoka južna Rupalska stena, ki je najvišja na svetu. V njenem levem delu namerava sam med 7. in 20. julijem preplezati izredno težko prvenstveno smer po stebri, sestopiti pa po Mesnerjevi smeri. Celoten podvig je prav na meji možnega in je precej težji od tistega v južni steni Daulagirija, vendar se je Tomaž nanj temeljito pripravil - med drugim je v zadnjem letu v Evropi preplezal več kot tristo alpinističnih smeri. Zaradi vojne v Iraku je bila izvedba odprave nekaj časa celo uprašljiva. V ekipi, ki bo spremljala Tomaža do baznega tabora, bo še deset ljudi, poleg zdravnice, snemalca in drugih, tudi kamniška alpinista Matej Mošnik in Tomo Drolec. Odprava naj bi se vrnila domov po 24. juliju, na POP TV pa so obljubili, da bodo o odpravi redno poročali.

Barbara spet doma

Konec maja se je iz Himalaje vrnila Barbara Drmoušek. V okviru poljske odprave se je poskušala povzpeti na 8163 m visoki Manaslu, a jim je to preprečilo slabo vreme in zelo neugodne razmere. Petkrat jim je sneg zasul šotore, močan veter je podiral šotore, vsi prtljago so morali sami znositi na hrib, ker niso imeli višinskih nosačev. Vrh je naskakovalo 36 članov treh odprav: ameriške, nizozemske, slovenske in poljske odprave, uspela pa sta le dva Poljaka. Ko sta se odpravila proti vrhu, jima je nekaj časa dobro sledila tudi Barbara, vendar je slabih 450 m pod vrhom, kljub močni želji stopiti na vrh osemstisočaka, prevladala zdrava pamet in se je pravočasno obrnila, da je nato lahko pomagala zmagovalcu ostati pri življenju. Kljub temu, da ni prišla na vrh, je Barbara dosegla nov kamniški ženski višinski rekord, ki ga je od leta 1982 z vzponom na 7494 m visoki Pik Komunizma v Pamirju imela Irena Markuš Podbešek. Poleg tega, da ji velika nadmorska višina ni delala nobenih težav, se je tako dobro »obnesla« *in jo je vodja že povabil na odpravo drugo leto.*

Vaja postaje GRS

V soboto, 14. junija, so imeli člani postaje gorske reševalne službe Kamnik redno vajo iz kopnega reševanja. Zbrali so se na Kokrskem sedlu in nato odšli nad Spodnje jame pod Grintovcem, kjer so vadili v prikladni steni izdelavo sidrišč in stensko reševanje z gorskimi nosili in reševalnim sedežem, pa tudi samostojno spuščanje

Dvigovanje ponesrečenca v gorskih nosilih (»Marinerju«) s pomočjo statičnih vrvi in škripca

in spuščanje drugih. Pri tem so uporabili vrvi in spuščanje s pomočjo desonderja, dvigovanje pa s pomočjo škripca, samostojno spuščanje pa s pomočjo osmice. Poudarek je bil predvsem na uporabi statičnih vrvi, ki so skoraj povsem nadomestile jeklenice. Vaje se je udeležilo 18 kamniških gorskih reševalcev in dva gosta iz postaje GRS Železna Kapla, s katero Kamničani izmenjujejo izkušnje že več kot deset let. Vajo je vodil inštruktor GRS Janez Kossec ob pomoči drugega inštruktorja GRS, Janeza Ažmana.

BOJČ

Miting Veronika 2003

Plavalni klub Kamnik bo 12. julija drugo leto zapored pripravil MITING VERONIKA na letnem bazenu Pod skalco v Kamniku. Tudi letos se bo tekmovalni del pomešal z družabnim, saj bo z nami ekipa Radia HIT in skupina BEPOP.

Lansko leto se je na naše povabilo odzvalo preko 350 otrok, mladincev in članov iz vseh slovenskih plavalnih klubov, vključno s popolno člansko državno reprezentanco Slovenije, letos pa pričakujemo še številnejšo udeležbo.

Posebnost Mitinga VERONIKA 2003 je zagotovo v tem, da bodo najboljši plavalci mitinga prejeli denarne in praktične nagrade.

Pri tem projektu sodeluje Sokolska zveza Slovenije v okviru projekta »Voda za vse«, katere predstavnik Dušan Gerlovič si je ogledal lanskoletno prireditev, in Občina Kamnik. Organizatorji bomo v tekmovalno vzdušje vnesli obilo zabave, vrhunec prireditve bo nastop ene najbolj priljubljenih slovenskih glasbenih skupin (vstopnina 500 tolarjev). Seveda bo prireditev dosegla pravi uspeh, če si bodo plavalni miting ogledali in bodrili plavalce domačega kluba tudi tisti Kamničani, ki jim sicer ta šport ni najbolj poznan. Na bazenu bo poskrbljeno za osvežitev, da se bo lažje zaplesalo in pelo z bepopovci, in bogat srečelov.

BODITE V SOBOTO, 12. JULIJA, Z NAMI TUDI VI!

Megažce Garnier

Tretji Megažce Garnier turnir, ki se je zgodil v Kamniku v petek, 6. junija, bi lahko označili kot doslej najbolj uspešen.

Padalci, ki so se spustili iz Starega gradu nad Kamnikom, so na igrišču poleg Šolskega centra Rudolfa Maistra opazovali veliko pisano množico košarkarjev, metalcev troj, navdušenih navijačev in drugih mladih, ki so si prišli popestriti konec tedna na hiphop basket turnir Megažce Garnier. Turnir je požel veselje in zadovoljstvo tudi pri organizatorjih: Športnem klubu Megaron, ekipi Radyoyo in Študentskem klubu Kamnik.

Malo pred 14. uro se je začel »boj« *med ekipami trojic, kdo se bo sploh lahko pomeril na turnirju - že v samem začetku so se namreč na spletni strani www.megažce.com napolnila prav vsa prijavnost mesta v kategoriji nad 16 let in zaradi velikega zanimanja je bila omejitev števila ekip povišana na 32. Tako so bile tiste ekipe, ki se niso pravočasno prijavile, prav vesele, če se kakšna vnaprej prijavljena ekipa ni pojavila in so lahko zasedli njihovo mesto.*

Zrebanje skupin, v katerih se je pomerilo 32 moških ekip nad 16 let, 13 moških ekip do 16 let in dve ženski ekipi, je opravil znani kamniški odbojkar Gašper Ribič. Tako se je začelo tekmovalje pod štirimi koši, kjer se je tokrat zvrstilo kar 47 ekip.

Finalna tekmovalja so se dogajala v prav posebnem vzdušju, saj so se najboljši pomerili, ko je padla tema, tako da so se tekme odvijale pod žarometi. V absolutni kategoriji (igralci nad 16 let) se je najbolj izkazala ekipa ŠKK 2, ki so jo sestavljali fantje v vijoličastih dresih: Dalibor Crnoja, Uroš Pušnik, Grega Kajnih in Franci Hočevar, ki so za nagrado prejeli 12.000 sit, 4 cd-je v Besedi je Moč (Murat&Jose / T3S Muzik-Multimedia), striženje pri Mič stylingu na Poljanski v Ljubljani, paket izdelkov Garnier ter RBK bon v vrednosti 20.000 sit. Drugi so

bili Zviti gležnčki, ki so se glede na svoje ime prav dobro odrezali, na tretje mesto pa se je uvrstila ekipa Zelene Moste.

V kategoriji do 16 let so zmagali Mrge (Nace Matičič, Anže Zeleznik in Uroš Podgoršek), drugi so bili Rainmakers-i, tretji pa Zeljoti. Zopet sta se prijavili le dve ženski ekipi, ki sta se dobro odrezali v tekmovalju s fanti do 16 let, potem pa so se pomerile še v samostojnem finalu, v katerem so zmagale Šentjurske mačke (Tjaša Vrančič, Tjaša Mlakar, Karmen Voga in Lili Lejlah), z njimi pa so se dobro borile Fair play.

Veliko zanimanja je bilo za tekmovalje v metanju trojic, ki ga nagradjuje Garnier, prijavitelj se je namreč 56 tekmovalcev, čeprav smo skušali število omejiti pri 50-ih. V napetem finalu, ki se je dogajal že pod sojem žarometov, se je za najbolj natančnega izkazal Luka Rozman, na drugem mestu se je po izenačenem prvem krogu znašel Žiga Repanšek, na tretjem pa Grega Polhe.

Odmore med tekmovalji je tokrat popestrila plesna skupina iz Ljubljane, že omenjeni padalci, ki so se spustili iz Starega gradu, na samem koncu turnirja pa je velik aplavz požel Elder Omerčič (znan tudi kot dr. Pingvin) iz Zavoda za invalidno mladino, ki je zadel koš in dobil za nagrado majico Megažce Garnier. Sicer pa so se tudi ostali mladi iz ZUIM-a ves dan dobro zabavali v krogu vrstnikov.

Med ekipami nad 16 let sta se ponovno pomerila tudi Murat&Jose v trojici Naši, ki je bila tokrat zaradi bolezni enega člana ekipe (back vokalista Semota) nekoliko okrnjena - kljub temu je prav ekipa Naši okoli igrišča privabila največ navijačev, fantje pa so na koncu morali priznati premoč močnejših. Po podelitvi nagrad sta priljubljena glasbenika s kratkim nastopom navdušila številno publiko in spravila v miganje celotno igrišče.

Drobne iz kamniškega komunalnega urejanja

Zadnje dni pred letnimi dopusti in počitnicami je treba v našem mestu na področju komunalnega urejanja še marsikaj postoriti. Na nekaj vprašanj, kako se uresničujejo v letošnjem proračunu načrtovana dela, nam je odgovoril Bojan Mlakar, vodja oddelka za okolje in prostor občine Kamnik

Kanalizacija na Bakovniku

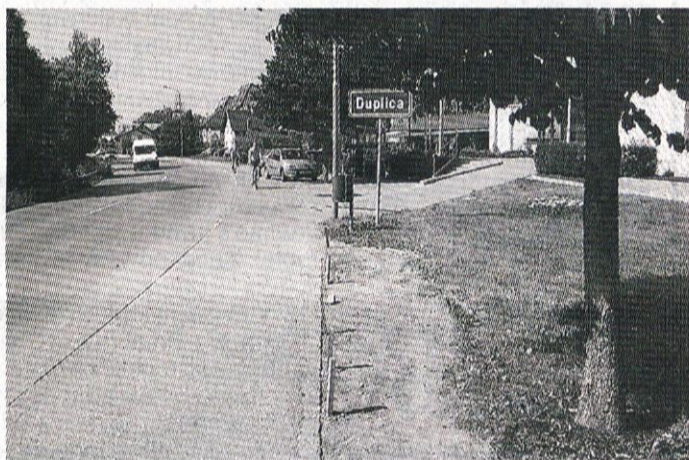
Za priključek treh hiš na Bakovniku (5, 5a, 5b) je v občinskem proračunu predvidenih 2 milijona SIT. Gradnja 70 m dolgega priključka na kanalizacijski kolektor se odvija. Hkrati bodo položili tudi vodovodne cevi, da bodo imeli stanovalci teh hiš svoje priključke. Glede na manjši zaplet v zvezi z uporabo zemljišča je Bojan Mlakar povedal, da je za ta poseg pridobljena v skladu s predpisi lokacijska informacija

za večja investicijsko vzdrževalna dela in je bil dosežen tudi sporazum z lastnikom za uporabo zemljišča. Predvidoma bodo dela opravljena do konca junija.

Zavarovanje zelenice pred pošto na Duplici

V mesecu juliju bodo pred pošto na Duplici namestili 22 stebričkov, visokih 75 cm, belorodeče barve z odsevniki na razdalji, ki bo preprečevala parkiranje avtomobilov na zelenici. Občin-

ska uprava pa bo poostrila tudi nadzor nad mirujočim prometom na tem območju, da bi pločnik res služil pešcem, ne pa parkiranju avtomobilov, kot se je doslej pogosto dogajalo.

Zelenica pred Dom opremo na Ljubljanski ostane

Zelenico na občinskem zemljišču ob Ljubljanski cesti pred trgovino Dom oprema, ki so jo jeseni razkopali z namenom, da bi uredili parkirišče (temu so okoliški stanovalci nasprotovali), bo Vele, po zagotovitvi Bojana Mlakarja, do konca julija vzpostavila v prejšnje stanje. Na obstoječem asfaltu pa bodo označili šest vzdolžnih parkirnih mest, namenjenih obiskovalcem trgovine.

Asfaltiranje ceste na Stari grad

Na podlagi javnega razpisa bo dela pri asfaltiranju 1980 metrov ceste od križišča proti Staremu gradu do parkirišča pod gostiščem izvajalo Cestno podjetje Ljubljana. Cesta bo široka 4 m z obojestranskimi pol metra širokimi bankinami. Po pogodbi bo cesta, za katero so sredstva zagotovljena v občinskem proračunu, urejena do konca julija letos.

Spremenili bodo program varstva okolja

V kratkem se bo sestel projektni svet, ki bo pripravil predlog sprememb občinskega programa varstva okolja. Spremembe se bodo nanašale na ukrepe za zagotavljanje kvalitetne pitne vode glede na zakon o varstvu voda, na varovanje podtalnice, na ukrepe za varstvo zraka, upoštevajoč nove uredbe o emisijah onesnaževalcev okolja in podobno.

Predvidene so tri okoljevarstvene delavnice: za predstavnike gospodarstva, za javne službe (komunala, čistilna naprava, cestarji itd.) in za okoljevarstvene institucije (zavodi, inšpekcije, agencije, organizacije)

F. S.

Matična knjižnica Kamnik

Tožba žalostne knjige

Sem le ena izmed neštetihih knjig, ki jih premore človeštvo. Ranjena sem, užaljena in globoko prizadeta. Človeštvo učim ljubezni, spoštovanja in bontona, v sebi nosim vse človeško znanje in vedenje, a na vse našete vrline se požvižga in pozablja. Trga jo me ter s škarjami in svinčniki telovadijo po mojem papirnatem telesu in iz mene na krut način razkopavajo zaklad. Ne vem, zakaj to delajo. Moj zaklad je namenjen slehernemu bralcu in ne samo enemu, ki si ga prilasti na krut in nedovoljen način. To me boli, zelo boli. Boli pa me še bolj, ko vidim žalostnega knjižničarja, ki me velikokrat jemlje v roke, da me pregleda in polepi,

če je potrebno. Sem ter tja pa odleti iz mene kakšen list in me je potrebno malo polepiti. Ko knjižničar odkrije, kako kruto iz mene trgajo zaklade, je zelo žalosten. Saj razumejo, da šolarji potrebuje slikovno in tekstovno gradivo za svoje seminarske naloge in plakate. Način, kako do njih pridejo, pa je zelo različen.

Malo je takih, ki v dobi računalništva izkoristijo vse prave potiskerirane, tudi fotokopiranje. Vse več je takih, ki v roke vzamejo škarje ali pa kar z rokami iztrgajo potrebno gradivo - tudi iz mene. V mojem imenu - imenu ranjene knjige - se zamislite nad svojim nečednim početjem. Zelo upam, da vas vsaj malo zapeče vest. Ne

Prebrali ste razmišljanje ranjene knjige. Le kaj je nam, bralcem, želela povedati?

Najverjetneje naslednje:

- Šolarji potrebujejo lepo ohranjeno gradivo, ker si želijo oddati skrbno napisano seminarsko nalogo ali plakat. Velikokrat se pripeti, da na policah najdejo ustrezno gradivo, ko pa pridejo do željene vsebine, razočarani ugotovijo, da so strani iztrgane.
- Šolarji potrebujejo knjižno gradivo za domače branje. Izposodi jo si ga, sredi branja pa razočarano ugotovijo, da manjkajo strani.
- Velikokrat potrebujejo življenjepise in fotografije pesnikov in pisateljev. Na oddelku poiščemo ustrezno gradivo, ga odpremo in nas spreleti groza, ko ugotovimo, da fotografij ni, ker so izstrižene.
- Bralci si resnično želimo, da si izposodimo v celoti lepo gradivo, saj smo do njega upravičeni.
- Knjižničarji tudi želimo, da bi vam izposodili lepo ohranjeno gradivo.

Naše delo temelji na medsebojnem zaupanju. Torej želimo, da bi se z gradivom lepo in spoštljivo ravnalo.

Navsezadnje, to zahteva bralna kultura!

zavedate se, da me boste še kdaj potrebovali, pa me na polici ne boste več našli. Poškodovali ste me tako močno, da me knjižničar

ne bo mogel več dati na izposojajo. Ne pozabite: Človek ne ve vsega, knjige vedo vse!

Žalostna knjiga

UGODNE CENE
»NA KVADRAT«

IZ TRGOVINE
nakup
KAMNIK
Šutna 48, tel.: 839 70 81
...SAJ NI RES, ...PA JE»

SIR CAMEMBERT
+ **ALI BRIE**
FRANCOSKA ŠTRUCA
GRATIS
samo: **359⁹⁰**

PRESAD
SADNA PIJAČA 1,5l
NEGAZIRANA
ACE
samo: **119⁹⁰**
VSAJ 6 KOM.!

...SAJ NI RES, ...PA JE»
ŠTAJERSKA
+ **SALAMA**
GRILL PEČENICA
GRATIS
samo: **599⁹⁰**

VITAMINSKI OSVEŽILNI
NAPITEK
CEVITANA
(ala CEDEVITA!)
samo: **169⁹⁰**
VSAJ 2 KOM.!

BREZALKOHOLO
PIVO
SCHLOSSGOLD
PLOČEVINKA 0,33l
samo: **85⁹⁰**

CEKIN
PIŠČANCI
ZA RAŽENJ
zamrznjeno
samo: **444**
VSAJ 2 KG!

...SAJ NI RES, ...PA JE»
MLEKO
ZA SONČENJE
samo: **549⁹⁰**

VITASKIN
KRKA KOZMETIKA
GEL za TUŠIRANJE
250ml
samo: **199⁹⁰**

PASJA in MAČJA HRANA
VET BOSS
COMPANY CANADA
SUPER PROMOCIJSKE CENE!

ENERGETSKI KOTIČEK**Ogrevanje sanitarne vode s TČ**

TČ je okrajšava za toplotno črpalko. Večina danes že ve, kaj je to, za preostale pa tokrat nekaj poljudnih informacij.

Toplotne črpalke so naprave, ki izkoriščajo toploto iz okolice in jo pretvarjajo v uporabno toploto za ogrevanje prostorov in/ali segrevanje sanitarne vode. Ogrevanje oz. segrevanje z njimi predstavlja energetsko učinkovit ter okolju prijazen način ogrevanja, ki je tudi finančno ugoden. Toplota, ki jo iz okolice črpajo toplotne črpalke je v različne snovi akumulirana sončna energija ali pa geotermalna energija Zemlje. Ker so količine te energije ogromne, za človeka neizčrpne, jih smatramo za obnovljiva vira energije. Na ta način lahko koristimo toploto okoliškega zraka, podtalne in površinske vode, toploto akumulirano v zemlji in kameninah (sončno in geotermalno), pa tudi odpadno toploto, ki nastaja pri različnih tehnoloških procesih.

Tokrat se omejimo na pripravo tople sanitarne vode v gospodinjstvih. Za ta namen najpogosteje uporabljamo TČ zrak/voda, ki izkorišča toploto zraka in to oddaja vodi. TČ lahko namestimo v vsak prostor (z izjemo bivalnih prostorov) s temperaturo 7 do 35°C in minimalno velikostjo 20 m³. Optimalna temperatura je med 20 in 25°C primerno velikost pa lahko dosežemo tudi s povezavo več prostorov (odprta vrata). Pri temperaturah višjih od 35°C se začne rušiti termodinamični sistem, zato pregreta podstrešja niso primerne za namestitev TČ. Izbrani prostor ne sme biti prašen, kajti prah škodljivo vpliva na učinek.

TČ pri svojem delovanju hladi prostor. Zato so najprimernejše lokacije prostori, ki jih je potrebno hladiti, npr. shrambe, kleti, še posebno če so v njih hladilne skrinje ali omare, ki oddajajo toploto, da hladijo živila v svoji notranjosti. Delovanje TČ je namreč prav obraten proces od delovanja gospodinjstvih hladilnih naprav. TČ ob svojem delovanju zrak tudi razvlaži (suši), vlaga se izloči v obliki kondenzne vode, ki jo je treba odvesti. Zato je ugodno, da ima prostor kakršenkoli odtok, sicer moramo kondenzno vodo loviti v posodo in jo občasno prazniti. Za odtok zadošča že majhna ponikovalnica v tleh kleti, voda je čista (kondenzat).

Glavni sestavni deli celotne TČ so hranilnik toplote, (imenovan tudi bojler), uparjalnik in kompresor. TČ tvori pravzaprav zadnja dva sestavna dela. Za gospodinjstva z 2 do 3 osebami je primerna TČ z 200-litrskim bojlernjem, za 4 do 6 oseb s 300-litrskim, za 6 do 8 oseb pa s 500-litrskim.

Imamo več možnosti izvedb in postavitev:

1. TČ je združena s hranilnikom v enoto,
2. TČ je ločena od hranilnika,
3. ločen je le uparjalnik TČ.

V prvem primeru postavimo enoto (hranilnik + TČ) v prostor, iz katerega bomo zajemali toploto oz. ga hladili (npr. klet) in jo povežemo s hišno vodovodno instalacijo (dovod hladne ter odvod tople). Zaradi povezave je običajno lokacijsko najprimernejša kotlovnica ali katerikoli drugi prostor, skozi katerega poteka hišni vodovodni sistem tople in hladne vode.

V drugem primeru pa TČ namestimo v prostor, ki ga želimo hladiti, hranilnik toplote pa postavimo na najprimernejše mesto za priklon na hišno instalacijo (kot v prvem primeru). Med TČ in hranilnikom se izvede povezava z dobro izoliranimi vodovodnimi cevmi, preko katerih v zaprtem tokokrogu prenašamo toploto, pridobljeno v TČ na sanitarno vodo v hranilniku.

V tretjem primeru ločeno postavimo le uparjalnik TČ v prostor, ki ga želimo hladiti, kompresor TČ pa je nameščen na hranilniku (kot v prvem primeru, a brez uparjalnika). Razdalje pa so omejene na max. 8 m. Ta način povezave je zelo primeren za zajemanje toplote zunanjega zraka. Uparjalnik je v tem primeru zunaj, vse ostalo pa v kotlovnici.

TČ z 200-litrskim bojlernjem dobite že za približno 260.000 SIT, nekaj pa stane še montaža in montažni material. Prigradnja v obstoječi ogrevalni sistem je zelo enostavna (dovod hladne vode in priključek tople na obstoječo instalacijo ter odtok ali posoda za odvod kondenzata).

Za pogon toplotne črpalke, da dvigne toploto z nižjega na višji temperaturni nivo pa potrebujemo zunanji vir energije, ki je običajno električna energija. Tu pa se zagotovo marsikomu porodi vprašanje, zakaj električne energije ne bi uporabili direktno za ogrevanje vode. Odgovor je: ker je potrošnja električne energije za pogon toplotne črpalke za enak učinek približno trikrat nižja. Iz te razlike pa se investicija v toplotno črpalko sama izplača, v koliko letih pa je odvisno od načina pridobivanja tople vode sedaj in od količine porabe tople vode v hiši.

Analogno kot za sončne kolektorje za pripravo tople sanitarne vode država oz. AURE (Agencija RS za učinkovito rabo energije) tudi letos subvencionira vgradnjo TČ. Subvencija znaša do 40% cene TČ s hranilnikom toplote, vendar največ 90.000 SIT. V okviru svojih možnosti naj bi se leto subvencioniranju teh pridružila tudi OBČINA KAMNIK.

Občane obveščam, da dežurstva v ENSVET pisarni, Tomšičeva 23 (TIC oz. tržnica), julija in avgusta ne bo. Lahko pa se dogovorimo za srečanje, če me pokličete na dom, tel. 8311-663. Informacije, nasveti in literatura ostajajo seveda **brezplačni!**

ESP KAMNIK

IVO GAŠPERIČ, energ. svetovalec

Iskrica za varčno rabo energije

Izkoristite dobre strani sončne pripeke

Ozračje se ogreva in vsako leto je vse več sončnih dni. Višek energije lahko uspešno izkoristite predvsem za ogrevanje vode.

Na izbiro imate dve poti:

- Sončne kolektorje
- Toplotno črpalko

Peč za centralno ogrevanje boste lako pustili hladno pol leta.

- Postavljen solarni sistem s 3 kolektorji stane 450.000 SIT, če že imate velik bojler
- Toplotna črpalka z bojlernjem 200l stane 257.000 SIT

Država vam za nakup in montažo toplotne črpalke ali sončnih kolektorjev povrne do 40% stroškov.

Pri nas dobite brezplačne nasvete o sončnih kolektorjih, o varčnem ogrevanju, o plinu, toplotnih črpalkah, o hlajenju vročih podstrešij in o sončnih celicah za pridobivanje elektrike. Imamo največjo izbiro kolektorjev v Sloveniji.

Kon Tiki Solar d.o.o.
PODJETJE ZA VARNI ENERGIJO

Ljubljanska 21 K, ob pekarni Duplica, tel. 01/8310-380

www.kontiki-solar.si

Ni nujno, da je kotlovnica zaprašen, neugleden prostor**Kondenzacijska tehnika - nova pot gospodarnosti in varstva okolja**

Emisije ogljikovega dioksida iz ogrevalnih naprav znašajo letno 200 milijonov ton (od skupno 1000 milijonov ton emisij v CO₂), zato ima stroka ogrevalne tehnike veliko odgovornost za varstvo okolja. S kondenzacijsko tehniko se lahko te emisije občutno zmanjšajo. S kompletno serijo plinskih kondenzacijskih kotlov od 4 do 895 kW je na razpolago okolju prijazna in energetska varčna tehnika za ogrevanje etažnih stanovanj, stanovanjskih hiš, pisarn, šol ali bolnišnic.

Dokler bodo v uporabi fosilna goriva, ni možno v celoti preprečiti emisij ogljikovega dioksida, ker vsa naravna goriva vsebujejo več ali manj ogljika (C), ki se pri izogrevanju s kisikom iz zraka združuje v CO₂. Zmanjšanje emisij CO₂ je možno le z energijo in z gospodarnim koriščenjem nosilcev energije.

Merilo za gospodarnost ogrevalnega kotla je nominalni izkoristek. Ta nam pove, koliko procentov vnese primarne energije se pretvori v toploto. Napredne kotlovske konstrukcije to vrednost vedno bolj pomikajo proti 100%.

Že v osemdesetih letih se je pričelo v tej smeri delovati z nizkotemperaturno tehniko. Nizkotemperaturni kotli prilagajajo toploto zunanji temperaturi, izklopijo, če ni potrebe po toploti in lahko ponovno zaženejo iz hladnega stanja. Na ta način zmanjšujejo izgube in dosežajo nomirane izkoristke do 94%. V primerjavi z zastarelim kotlom sodobni nizkotemperaturni kotli prihranijo od 25 do 30% energije stroškov.

Naslednji korak je kondenzacijska tehnika. Pri izogrevanju fosilnih goriv med drugim nastaja vodna para, ki vsebuje precejšen delež toplote, ki se pri običajnih ogrevalnih kotlih z dimnimi plini izgubi skozi dimnik. Prav to t.i. latentno toploto oddajo kotlovni vodi.

S tem temperatura dimnih plinov pade pod temperaturo rosišča vodne pare, ki iz plinatega stanja preide v tekoče - v kondenzat.

S kondenzacijsko tehniko se nomirani izkoristek v primerjavi z nizkotemperaturno tehniko poveča za 10%. Tako dobimo t.i. nesmiselne nominalne izkoristke nad 100%, ki izhajajo iz referenčne veličine kurivnosti ali spodnje kurilne vrednosti.

Spodnja kurilna vrednost se je pred približno sto leti definirala kot maksimalna količina toplote, ki jo je možno pridobiti iz fosilnih goriv. Toplota, ki jo vsebuje vodna para, se je takrat zanemarila. Ker pa prav ta delež toplote koristi kondenzacijski tehniki, postanejo njihovi izkoristki nad 100%. Kondenzacijski kotli imajo lahko izkoristke do 109%.

Bistveni kriterij za visok izkoristek je konstrukcija ogrevalnega kotla, s katero je možno izkoristiti čim večjo količino latentne toplote. Odločujočo vlogo imajo pri tem toplotno izmenjevalne površine, kajti slednje prenašajo toploto z dimnih plinov na kotlovno vodo.

V sodelovanju z Adriaplino je prispevek pripravilo podjetje I.S.P., d.o.o., Kamnik, Jože Oblak, v.d.i.s.

Kratke robate
in okrogle
iz planinskih vrst

Zdravniška stavka

Med preizkus znanja za alpinistične pripravnike spada tudi preizkus znanja vozlov. Ko se je tak preizkus odvijal ravno v času zdravniške stavke, je inštruktor rekel pripravniku, da naj mu pokaže tudi ambulantni voz.

»Ne tega pa danes ni potrebno se je oglašil drugi inštruktor.

»Zakaj pa ne, saj spada v program?»

»Naziv ambulantni izvira iz ambulante, ambulanta spada pa v zdravstvo, v zdravstvo pa dohtarji štrajkajo, zato tudi njemu ni potrebno pokazati tega vozla!»

Predvolilna

Na sestanku AO so se pogovarjali o tem, kako bi poenostavili pisanje poročil o opravljenih vzponih, za katere se povrne del stroškov.

»Če se prav spomnim, je Blaž nekaj obljubil, da bo naredil obrazec.«

»Menda sem res nekaj obljubil...«

»Seveda si obljubljal, vendar je bilo to v predvolilnem boju!«

Mali oglasi

Enosobno stanovanje v Kamniku ali okolici najamem za daljši čas. Tel.: 04/596-38-36.

Inštruiram matematiko in fiziko. Tel.: 723-81-57, 041/322-571.

Miren par, nekadilca, najame stanovanje v okolici Kamnika. Telefon: 031/543-035.

ZIDARSKA DELA, FASADE, NOTRANJI OMETI.

Gashi Šhefki, s.p., Stara c. 38, Cerklje, tel.: 041/973-759.

Adriaplin d.o.o.
LJUBLJANA
1000 LJUBLJANA - DUNAJSKA CESTA 7 - SLOVENIJA
TEL. (+386) 01 23 42 100, TEL./FAKS: (+386) 01 432 10 93
<http://www.adriaplin.si>, E-mail: adriaplin@siol.net
VAŠ DISTRIBUTER ZEMELJSKEGA PLINA

I.S.P. d.o.o.
Ljubljanska 45/b, 1241 Kamnik
tel.: (01)839 45 87, fax: (01)839 45 88, e-mail: isp@siol.net, www.isp.si

Kot največji zastopniki opreme VISSMANN poleg dobave vseh vrst plinskih kotlov omogočamo našim strankam:

- takojšnje posredovanje okvirnih ponudb
- svetovanje in projektiranje,
- izvedbe plinskih instalacij

ZA IZVEDBO PLINSKE NAPELJAVE VAM POLEG VISOKE KAKOVOSTI NUDIMO NAJEM UGODNEGA KREDITA, POPUSTE TER VRSTO DRUGIH UGODNOSTI

PRI NAS POSKRIBIMO ZA VAS s VISSMANNOM z roko v roki!

Čestitamo ob prazniku državnosti!

MESO KAMNIK

Mikavno in dobro!

Obiščite našo prodajalno na Usnjarski 1, kjer lahko izbirate med že pripravljenimi specialitetami za žar-meso za čevapčiče, ražnjiče, pleskavice, pikant klobase, hrenovke, dnevno svežim mesom slovenskega porekla, drobovino in mesnimi izdelki.

Pričakujemo vas vsak delovnik od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 12. ure.

ŽELITE ZA SVOJ DENAR KUPOVATI NAJCENEJE?!

TEHNIČNA TRGOVINA PERNE
gorenje **CENTER** TRGOVINE

Usnjarska 9, Kamnik
(nasproti nekdanje tovarne Utok), tel.: 83-17-203

UGODNI NAKUPI
hladilnikov, zamrzovalnih omar in skrinj

Ko slika zažari, se TV cena odrti, zato smo najugodnejši mi!

→ ZA VODOVODNE ARMATURE
→ ZA MALE GOSPODINJSKE APARATE

10% POPUST

UGODNO! KLIMA NAPRAVE GORENJE

NOVO! CD-ji Slo +tujih izvajalcev
NAJUGODNEJŠE CENE BELE TEHNIKE GORENJE

AKCIJSKE CENE IN POPUSTI VELJAJO PRI PLAČILU Z GOTOVINO DO 30. 7. 2003 OZIROMA DO ODPRODAJE ZALOG

- BREZPLAČNA DOSTAVA
- KREDITI GORENJE 1+6 ALI 1+12 MESECEV BREZ OBRESTI
- KREDITI GA 1+6, 1+12, 1+24 MESECEV

TRGOVINA
VERIGA

Tomšičeva 17, Kamnik, tel. 83 91 888

vam nudi po ugodnih cenah:

POLETNI PROGRAM - PVC MIZE IN STOLE (za male in velike), ležalnike, senčnike, blazine, otroške igrače, PVC PRTE ZA MIZE, PVC posodo, KOZARCE ZA VLAGANJE IN POKROVČKE, ... barve, lake, gašeno apno, pipe Armal, posodo, porcelan, vse vrste gospodinjskih aparatov, sušilce za perilo, likalne mize, KOLESA ROG in še in še... CEVI ZA ZALIVANJE IN RAZNE PRIKLJUČKE

Velika izbira aranžiranih daril.

komplet 12-delne RP posode samo 7.800 SIT

KOTIČEK ZA ŽENINA IN NEVESTO S KNJIGO ŽELJA
Da boste mladoporočencema podarili tisto, kar si želita in potrebujeta.
Če ste v zadregi z izbiro pravega darila, so rešitev naši darilni boni.
Homar, d.o.o., trgovina Veriga, čestita ob dnevu državnosti.

ŠOLSKE POTREBŠČINE in TORBE za novo šolsko leto

PAPIRNICA IDEJA šola & prosti čas
Mateja Cvjičič s.p.
Šttna 35, Kamnik
☎ 839-26-46

ZA POČITNIŠKO USTVARJANJE
barve za risanje na majice, hlače, svilo, steklo, keramiko, porcelan ...
KERAMIČNI PRAH IN KALUPI ZA VLIVANJE, DEKORATIVNE BARVE

MODNI NAKIT
- tudi zapestnice in prstani za nogo

Perle, žičke in sponke za izviren nakit!

V KLINIKA ZA MALE ŽIVALI
VETERINARSTVO
TRSTENJAK-ZAJC d.o.o.
Ulica padlih borcev 23, Ljubljana

Odprta je vsak delavnik od 8. do 20. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure

Naročila sprejemamo na telefonsko številko **01/56-55-120.**

IZDELOVANJE BETONSKIH BLOKOV IN STREŠNIKOV

AVBELJ MILAN, s.p.
Sp. Loke 8, 1225 LUKOVICA
tel.: 01 723 43 47, 041 624 215

Spoštovani!
Ko ob izgubi vašega najbližjega ne veste kam, so vam naše usluge na voljo Neprekinjeno Noč in Dan!

Nudimo vam kompletne pogrebne storitve

POGREBNIK DVORJE št. 13, 4207 Cerklje
POGREBNE STORITVE Tel.: 04/252-14-24
Dvorje, d.o.o. GSM: 041/624-685

SONČNA OČALA, KONTAKTNE LEČE, MASKE, PLAVALNA OČALA

15% POPUST
NA GOTOVINO DO 30.06.2003

OPTIKA OCULOS
Perovo 26, 1241 Kamnik
Tel. 01 831 49 51

ZAHVALA
V 46. letu življenja nas je zapustila naša draga žena, mami, hčerka, sestra in teta

MILICA ŠABOTIČ

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, sodelavcem podjetja Granim in Cvetličarni Flere za vso pomoč, izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala govorniku za besede slovesa.

Žalujoci: mož Nazif, sin Enver, hčerka Azemina in drugo sorodstvo
Junij 2003

STEKLARSTVO IRMI HOMEČ - DOMŽALE
01/721 57 17, 01/722 70 89
ISDN 01/722 89 97, 01/722 89 98

- * ALU in PVC okna in vrata
- * izdelava termopan stekla
- * brušenje stekla in ogledal
- * izdelava izbočenih stekel
- * peskanje stekel
- * fuzije - vitraži
- * okvirjanje slik

LANEN CVET
tekstilna trgovina
Moste pri Komendi 74, tel.: 01/8341-660

KOPALKE za vso družino najbolj pestra izbira ta hip

* SONČNA OČALA
* KRATKE HLAČE od 1.490 SIT
* Majice brez rokavov
* Tunike brez rokavov
* JEANS OBLEKE

* BRISAČE ZA PLAŽO 1.990 SIT
* KAPRI HLAČE od 4.990 SIT

OBIŠČITE NAS IN NAŠLO SE BO TUDI KAJ ZA VAS!
Odprto: 9^h-19^h, sobota: 8^h-13^h

Pomlad se na zemljo vrne, petje slavcev se zbudi, v cvetju zemlja se zgane, zame pa pomladi ni.

ZAHVALA
V petdesetem letu življenja nas je za vedno zapustil naš dragi brat, stric in dobri prijatelj

FRANC ŠLEBIR
po domače Roskov Francelj iz Stolnika

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, darove za svete maše in številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvala pa gre tudi citrarju Tomažu Plahutniku, pevcem cerkvenega zbora France Gačnik, flavtistki Tini Mlakar, gasilec PGD Kamniška Bistrica in gospodu župniku Tonetu Berčanu za lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujoci: vsi njegovi
Junij 2003

ZAHVALA
V 93. letu je tiho zaspal naš dobri mož, oče in ata

TINE BALANTIČ
Rebernikov Tine iz Zagorice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjene sveče, darove za svete maše in številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala patronažni sestri Miji za večkratne obiske našega ata, g. Jožetu Štupnikarju za sveto maziljenje, g. župniku Tonetu Berčanu za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem zbora France Gačnik za zapete pesmi.

Žalujoci: žena Albina, sinovi Peter, Stane in Marjan, hči Olga ter vnuki in pravnuki
Junij 2003

ZAHVALA
V 69. letu življenja nas je zapustil naš brat, svak in stric

JANEZ PESTOTNIK
iz Zikove 8 v Kamniku

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, darove za maše in številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem za zapete pesmi in praporščaku Društva upokojencev. Vsem še enkrat hvala.

Žalujoci: vsi njegovi
Kamnik, junij 2003

Misli kar hitro In spomini se budi, Hiša naša še stoji, A petja tvoje več ni ...

ZAHVALA
V 66. letu nas je tiho zapustil naš dragi

MIHAEL UČAKAR
Šimnov Miha

Iskreno se želimo zahvaliti prav vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrazili besede sožalja, darovali cvetje in sveče, poklonili dar za maše in za potrebe cerkve v Beli in v Špitaliču. Posebno zahvalo izrekamo župniku Francu Hočevarju za ganljive besede slovesa in lepo pogrebno slovesnost, ter govornikom: Mirku Železniku v imenu KS Špitalič in Društva upokojencev Špitalič-Motnik, Danilu Lipovsku v imenu Gasilskega društva Špitalič, Alojziju Kondi v imenu gasilcev veteranov občine Kamnik, Tomažu Lipovsku v imenu pevcev in ključarjev župnije Špitalič, kvartetu Škrjanček iz Kranja in trobentaču Andreju Vrbanciču. Hvaležni Bog povrni sosedom Vrbancem in Martinovim za nesebično pomoč.

Žalujoci: hči Damjanca, sestre: Julka, Micka, Angelca in brat Slavko z družinami
Špitalič, junij 2003

Vsi, ki me iščete, me iščite v svojih srcih, Če imam tam bivališče, bom vedno ostal pri vas.

ZAHVALA
Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi

FRANCI MOHAR
Iz Godiča pri Kamniku

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste v težkih trenutkih bili z nami in ga pospremili na zadnjo pot. Posebna zahvala g. župniku iz Mekinjske župe za lepe besede med obredom in Igorju za zaigrano Tišino.

Vsi njegovi
Kamnik, Komenda, Godič, junij 2003

Kogar imaš rad, nikoli ne umre, le neskončno daleč je ...

V SPOMIN
PETRU VRANKARJU

25. junija mineva leto odkar si nam mnogo prezgodaj zapustil. Naš dom je prazen brez tebe. Moč, da živimo nam daje tvoja ljubezen in lepi spomini, ki si nam jih zapustil. Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njegovem grobu in prižigate svečke v njegov spomin.

Vsi njegovi
Junij 2003

Občankam in občanom Kamnika
čestitamo ob prazniku
slovenske državnosti.

S-PUBLICUS
ODPADKI IN PREDELAVA

NIČ
VEČ
PROBLEMOV
S
POZABLJENIM
KLJUČEM
V
VRATIH!

N+6 FUNKCIJA
VAŠI
OMGOČA
ODKLEPANJE
ALI
ZAKLEPANJE
Z
OBEH
STRANI
HKRATI

PROFILNI CILINDER K3

Titan d.d.
1241 Kamnik, Kovinarska 28, Slovenija
telefon: +386 1 83 09 100, telefaks: (01) 83 09 200
www.titan.si, e-pošta: titan@titan.si

TITAN
KAMNIK

VSEM OBČANOM
ČESTITAMO OB DNEVU DRŽAVNOSTI

SAM

TRGOVINE Z GRADBENIMI MATERIALI

topdom
skupina

Trgovina z gradbenimi materiali, Krakovska 4b, 1230 Domžale,
tel.: N.C. 01/722-00-20, trgovina: 01/722-05-60, fax: 01/721-32-88

Trgovina z gradbenimi materiali, Zg. Stranje 1a, 1242 Stahovica,
tel.: 01/832-70-30, 832-70-35, fax: 01/832-70-45

Izžrebanci nagrad na Dnevu odprtih vrat so:

1. nagrada (vikend paket za dve osebi v Zdravilišču Laško)
MIHAEL OMEJEC, Aškerčeva 58, 1230 DOMŽALE

2. nagrada (vrednostni bon za 20.000,00 sit)
PETEK FRANČKA, V Kokovšek 20, 1231 LJ ČRNUČE

3. nagrada (večerja za dve osebi)
ANDREJKA JERE, Javor 27, 1261 DOBRUNJE

Majice in kape dobijo:

Omahna Danijel, Žale 10 b, 1241 Kamnik
Kolar Marjan, Ljubljanska cesta 14, 1230 Domžale
Bizilij Uroš, Češnjice 15, 1251 Moravče
Lončar Andrej, Zajelše 75, 1262 Dol pri Ljubljani
Zidarn Franc, Podkraj 64 a, 3320 Velenje

Felicijan Robi, Prešernova 21, 3330 Mozirje
Zapušek Peter, Šmartno ob Paki 184, 3307 Šmartno
Ropotar Ivan, Starovaška 12, 3311 Šempeter
Čebular Damjan, Kale 9 c, 3311 Šempeter
Hrastnik Darko, Breg pri Polzeli 93 b, 3313 Polzela

V SAMU NISI NIKOLI SAM

Za družino in
vse njene razvade.

www.peugeot.si

Posebna družinska ponudba v maju in juniju*: Ob nakupu Peugeota 206, 307, 406, 607, 807 ali Partner kombi poleg avtomobila dobite tudi kolo Peugeot, skuter Peugeot, dodatno opremo, izdelke iz butika Peugeot ali pa prihranek v skupni vrednosti do 500.000 SIT - odvisno od vrednosti kupljenega avtomobila. Med njimi boste prav gotovo našli avtomobil za vse potrebe, želje in razvade vaše družine. *ponudba velja za nova osebna vozila Peugeot, dobavljena med 12.5. in 30.6.2003.

RODEX d.o.o. - Rova, Rovska cesta 2, 1235 Radomlje - tel.: 01 722 77 98

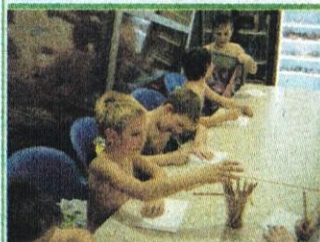
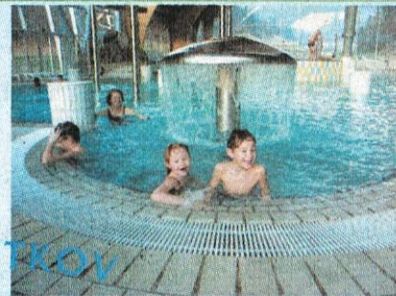
www.rodex.si

Kamniški **OBČAN**
Kamnik,
Glavni trg 23,
I. nadstropje
(zgradba med občinsko
hišo in sodiščem)
☎ 01/83 91 311
041/662 450
Ponedeljek:
8.-15. ure
Torek:
8.-13. ure
Sreda:
8.-12., 13.-17. ure

CALCIT d.d.

Pridružujemo se
čestitkam
ob prazniku
slovenske državnosti.

TERME
SNOVIK
SVET TERMALNIH UŽITKOV

ODPRTJE NOVIH ZUNANJIH BAZENOV
V PRVIH JULIJSKIH DNEH!

Občini Kamnik in Komenda omogočata svojim občanom 15% popust pri nakupu prenosljivih vstopnic (do porabe sredstev). Vabimo nove sodelavce, da se pridružijo prijetnemu, mlademu in ambicioznemu kolektivu Term Snovik!

AKTIVNE POČITNICE

Otroke starosti od 7 do 14 let vabimo, da se od 30.6. dalje pridružijo našemu julijskemu programu aktivnih počitnic. Program bo potekal vsak dan od ponedeljka do petka do 9.00 do 13.00 in od 9.00 do 15.00. Cena za tedenski paket, ki vključuje tudi malico, je 12.000 oz. 15.000 SIT. Vodili ga bodo izkušeni učitelji in animatorji, zato ne bo manjkalo:

- * spoznavanja različnih vodnih športov
- * ustvarjalnih delavnic
- * zabavnih in poučnih iger v vodi in na kopnem

Za dodatne informacije in prijave pokličite 830 86 31.

TERME SNOVIK KAMNIK d.o.o., Molkova pot 5, 1240 Kamnik; tel. 830 86 31

KUHINJE Liiz Karantania

MESEC UGODNEGA NAKUPA KUHINJ

Pridite in se prepričajte

- * Več kot 74 novih modelov kuhinj NEWFORM v Sloveniji
- * Ponudba po tovarniškem ceniku
- * Tovarniški popust do 30%
- * Stranski deli vsi vodoodporni
- * Strokovno svetovanje in projektiranje brezplačno!
- * Ponudba celotne bele tehnike ARISTON - po konkurenčnih cenah

www.liiz-karantania.si DOMŽALE, Antona Skoka 2, tel.: 01/729-27-20
LJUBLJANA, Topniška 5, tel.: 01/430-77-30

Mercator
Center Kamnik

POSEBNA NOVICA!

V hipermarketu Mercator v Kamniku smo vam poleg ostale ugodne ponudbe trajno nizkih cen, akcijskega blaga in blaga s trgovsko znamko pripravili še izjemno ugodno ponudbo:

Piščančji file, cena za kg, Perutnina Ptuj, Ptuj **1.199,-**

Navadni jogurt Bifidus, 1.5% m.m., 150 g, Agroind Vipava **59,-**

Pecivo zdravo jutro, 6 kosov, 320 g, Žito, Ljubljana **259,-**

Kekec pašteta, 100 g, ABC Pomurka **119,-**

Vafli Batons nougat, 250 g, Krašcommerce, Novo mesto **299,-**

MERCATOR TEHNIKA

Prenosna klima naprava UFESA AA 4000 **139.900,-**

Akcijska ponudba izdelkov velja do prodaje zalog. Vse cene so v SIT.

MERCATOR BEAUTIQUE

Pri nakupu dveh izdelkov VERSACE prejmete darilo.

Obiščite nas na internetu www.mercator.si

Mercator najboljši sosed